

ZPRÁVA O ČINNOSTI

ČESKÉ SPRÁVY SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ

2019

ÚVODNÍ SLOVO

Vážené dámy, vážení pánové,

rok 2019 byl pro Českou správu sociálního zabezpečení a její partnery v mnoha ohledech velmi náročný. Kromě činností, které ČSSZ ze zákona standardně zajišťuje od svého vzniku, před ní v roce 2019 stály nové zásadní úkoly a výzvy. Byly spojeny především s rozvojem elektronizace a automatizace těch oblastí, které jako hlavní cíl sledují zvyšování efektivity a kvality služeb pro klienty.

Konkrétně se jednalo například o elektronické předávání potřebných údajů z ČSSZ do Úřadu práce České republiky, což usnadnilo vyřizování rodičovského příspěvku. Změny doznala aplikační podpora pro zajištění pravidelného zvyšování důchodů včetně nově zavedeného zvýšení o pevnou částku. Vybraným předdůchodovým ročníkům pojištěnců byly opět zaslány přehledy dob důchodového pojištění. S dostatečným předstihem si tak mohou ověřit údaje důležité pro jejich nárok na budoucí důchod. ČSSZ se rovněž v minulém roce úspěšně připojila do unijního systému elektronické výměny informací o sociálním zabezpečení (EESSI), který zahájil svou činnost na počátku července.

V roce 2019 však byla nejčastěji skloňovaným slovem v ČSSZ zcela jistě eNeschopenka neboli projekt zavedení elektronizace rozhodování o dočasné pracovní neschopnosti. V souladu se zákonem musel být systém eNeschopenky plně funkční od 1. 1. 2020. Realizace si vyžádala náročné přípravy, kterým se ČSSZ intenzivně věnovala prakticky po celý loňský rok. Zahrnovaly nejen vlastní vývoj programového vybavení, jeho testování a nastavení postupů, ale také cílené informování a zapojení všech zainteresovaných subjektů – lékařů, zdravotnických zařízení, zaměstnavatelů, účetních a softwarových firem i pojištěnců. ČSSZ připravila a distribuovala všem podrobné informace, poskytovala konzultace, osobní jednání, pořádala školení, kulaté stoly a workshopy. Osvědčily se i konzultace prostřednictvím webu, speciálních telefonních linek a sociálních sítí nebo třeba i formou názorných „videonávodů“. Příprava na realizaci eNeschopenky probíhala za značného veřejného a mediálního zájmu a byla provázena i různými projevy nedůvěry a pochybnostmi.

Pečlivá příprava a svědomitá práce se vyplatily a byly korunovány úspěchem. Je známo, že smysl, funkčnost a potřebnost „nechtěných novinek“ mnohdy prověří až události budoucí. A právě u eNeschopenky se její užitečnost a praktičnost potvrdila velmi záhy po jejím spuštění v souvislosti s nečekanou koronavirovou epidemií. Jednoznačně se prokázala důležitost elektronického a bezkontaktního vyřizování dočasné pracovní neschopnosti a karantény zaměstnanců. Současně se projevila spolehlivost celého systému.

Je třeba také připomenout, že po celý loňský rok ČSSZ zodpovědně a spolehlivě zajišťovala vše, co se od ní již tradičně očekává a považuje za samozřejmé. S velmi vysokou, více než 99procentní úspěšností vybírala pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, vyplácela řádně důchody a dávky nemocenského pojištění, prostřednictvím své lékařské posudkové služby prováděla posuzování zdravotního stavu pro účely pojistných i nepojistných dávek sociálního zabezpečení, plnila úkoly vyplývající z mezinárodních smluv o sociálním zabezpečení a koordinačních nařízeních Evropské unie aj.

Přes náročné úkoly v roce 2019 ČSSZ svědomitě pečovala také o své zaměstnance, kterých má v rámci celé České republiky více než 8,5 tisíce. Ti jsou totiž jejím nejcenějším kapitálem, díky kterému spolehlivě fun-

guje. ČSSZ proto nezapomínala na jejich profesní rozvoj a stabilizaci ani na možnosti sladování jejich pracovního a rodinného života. Příkladem je dětská skupina Trojánek, která pro děti zaměstnanců funguje již od začátku loňského roku.

Údaje a data uvedené v této zprávě dokládají, že objem mnoha agend zpracovávaných ČSSZ narůstá. Pro rozsah, náročnost a jedinečnost činností, které ČSSZ zajišťuje pro širokou clientskou základnu zahrnující takřka všechny dospělé občany ČR, je další elektronizace, automatizace a modernizace tou jedinou možnou správnou cestou. Držet krok s dobou, poskytovat kvalitní služby

a efektivně fungovat ke spokojenosti občanů proto pro ČSSZ zůstává prioritou i pro další roky.

Všem zaměstnancům bych rád touto cestou také poděkoval za usilovnou práci v uplynulém období a popřál jim pevné zdraví a dostatek energie do budoucna. České správě sociálního zabezpečení přeji, aby nadále pokračovala ve svém rozvoji moderní, efektivně a spolehlivě fungující instituce a zároveň byla v očích svých klientů úřadem s dobrou pověstí.

Mgr. František Boháček

ústřední ředitel České správy sociálního zabezpečení

3 604 314
VYPLÁCENÝCH DŮCHODŮ

3 687 741
ZPRACOVANÝCH
DÁVEK NEMOCENSKÉHO
POJIŠTĚNÍ

536,7 mld.
NA VYBRANÉM
POJISTNÉM*)

499,4 mld.
VYPLACENO NA
SOCIÁLNÍM ZABEZPEČENÍ

401 896
POSUDKŮ VYPRACOVANÝCH
LÉKAŘSKOU POSUDKOVOU SLUŽBOU

99,5%
ÚSPĚŠNOST
VÝBĚRU POJISTNÉHO*)

23 328 590
ZPRACOVANÝCH
e-FORMULÁŘŮ

*) Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení a na příspěvek na státní politiku zaměstnanosti.

OBSAH

1	VEDENÍ ČSSZ, ORGANIZACE A PERSONÁLNÍ SPRÁVA	9
1.1	VEDENÍ ČSSZ A ORGANIZAČNÍ STRUKTURA ČSSZ	9
1.2	PERSONÁLNÍ OBLAST	10
2	HLAVNÍ ČINNOSTI V SOCIÁLNÍM ZABEZPEČENÍ A LPS	17
2.1	DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ	17
2.2	NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ	26
2.3	DŮCHODOVÉ A NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ OSVČ	33
2.4	VÝBĚR POJISTNÉHO	34
2.5	KONTROLNÍ ČINNOST V SOCIÁLNÍM ZABEZPEČENÍ	41
2.6	LÉKAŘSKÁ POSUDKOVÁ ČINNOST	45
2.7	DALŠÍ AGENDA SVĚŘENÁ DO PŮSOBNOSTI ČSSZ	49
3	SPRÁVA DAT SOCIÁLNÍHO POJIŠTĚNÍ A ELEKTRONICKÁ KOMUNIKACE	51
3.1	ÚDAJOVÁ ZÁKLADNA	51
3.2	ELEKTRONICKÁ KOMUNIKACE A POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ Z REGISTRŮ ČSSZ	52
3.3	MEZINÁRODNÍ ELEKTRONICKÁ VÝMĚNA DAT	56
4	OSTATNÍ ČINNOSTI	59
4.1	MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	59
4.2	POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ	61
4.3	INTERNÍ AUDIT, VNITŘNÍ KONTROLA A STÍŽNOSTI	66
4.4	BEZPEČNOSTNÍ POLITIKA A OCHRANA OSOBNÍCH ÚDAJŮ	67
5	HOSPODAŘENÍ ČSSZ A ROZVOJOVÉ PROJEKTY	69
5.1	ROZPOČET ČSSZ A JEHO PLNĚNÍ	69
5.2	PROVOZNÍ ČINNOST	71
5.3	VĚŘEJNÉ ZAKÁZKY A REGISTR SMLUV	72
5.4	ROZVOJOVÉ PROJEKTY	72
6	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	75
6.1	KONCEPCE A SYSTÉMOVÁ INTEGRACE	75
6.2	INFRASTRUKTURA A HARDWARE	76
6.3	APLIKAČNÍ PODPORA	76
6.4	KYBERNETICKÁ BEZPEČNOST	79
	SEZNAM ZKRATEK	81

1 VEDENÍ ČSSZ, ORGANIZACE A PERSONÁLNÍ SPRÁVA

ČSSZ je jednou z největších finančněsprávních institucí v ČR. Je orgánem sociálního zabezpečení, do jehož působnosti náleží provádění nemocenského pojištění, důchodového pojištění a výběr pojistného.

ČSSZ vykonává působnost rovněž v oblasti LPS, v rámci níž posuzuje zdravotní stav klientů pro potřeby systému pojistných i nepojistných dávek. ČSSZ také provádí ve své působnosti mezinárodní agendu podle koordinačních nařízení a mezinárodních smluv o sociálním zabezpečení, kdy zejména přiznává a vyplácí důchody, peněžité dávky v nemoci a mateřství, peněžité dávky při pracovních úrazech a nemocech z povolání vyplývající z důchodového a nemocenského pojištění v případech s mezinárodním prvkem a posuzuje příslušnost k právním předpisům vůči ostatním státům Evropské unie a Evropského hospodářského prostoru, Švýcarsku a dalším státům, se kterými má ČR uzavřenou smlouvu o sociálním zabezpečení. V oblasti důchodového a nemocenského pojištění a při posuzování příslušných právních předpisů je ČSSZ rovněž stýčným místem pro celou ČR.

ČSSZ je řízena MPSV, přičemž při zajišťování svých úkolů ČSSZ spolupracuje s ostatními orgány státní správy, organizacemi a dalšími subjekty, např. s orgány sociálního zabezpečení Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra

a Ministerstva spravedlnosti a dále např. s Úřadem práce ČR, Českou národní bankou a dalšími peněžními ústavy, Českou poštou, s. p., zdravotnickými zařízeními, ústavy sociální péče a dalšími.

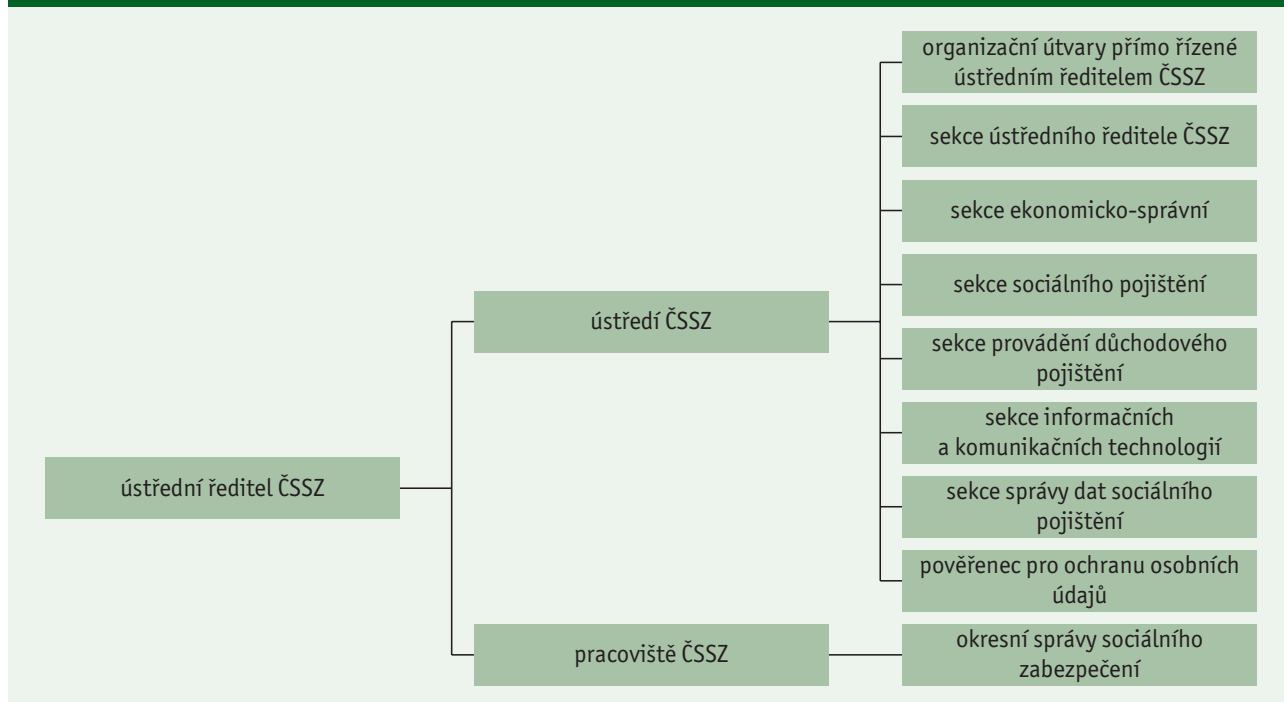
Činnost ČSSZ se týká téměř všech občanů v různých etapách života a životních situacích. ČSSZ proto trvale usiluje o to, být efektivně fungující a klientsky orientovanou institucí. Při plnění úkolů a poskytování služeb v oblasti sociálního zabezpečení synergicky využívá moderní informační a komunikační technologie a lidský i odborný potenciál svých zaměstnanců. Cílem ČSSZ je být spolehlivým a důvěryhodným úřadem, jenž poskytuje občanům jistotu a pomoc při řešení záležitostí souvisejících s jejich sociálním zabezpečením.

1.1 VEDENÍ ČSSZ A ORGANIZAČNÍ STRUKTURA ČSSZ

Organizační strukturu ČSSZ tvoří ústředí ČSSZ, 7 (regionálních) pracovišť ČSSZ a 77 OSSZ včetně PSSZ a jejich územních pracovišť a MSSZ Brno. Ústředním ředitelem ČSSZ je od 1. 2. 2019 Mgr. František Boháček.

Ústředí ČSSZ je centrální organizační jednotkou ČSSZ s působností v koncepční, metodické, řídicí, koordinační a kontrolní oblasti. Také přímo vykonává některé agendy

Organizační struktura ČSSZ k 31. 12. 2019

sociálního zabezpečení, např. rozhodování o důchodech a jejich vyplácení. Organizační útvary ústředí ČSSZ rovněž realizují podpůrné činnosti, které zajišťují fungování ČSSZ jako instituce (strategie a plánování, finance a účetnictví, logistika, organizace a právní služby, všeobecná kontrola, péče o lidské zdroje a personální činnost, komplexní bezpečnost a služby v oblasti informačních a komunikačních technologií).

Pracoviště ČSSZ jsou územní organizační jednotky ČSSZ s výkonem působnosti ve stanovených oblastech pro určené územní obvody. Pracoviště ČSSZ se podílí na tvorbě celostátní koncepce v oblasti provádění důchodového pojištění, nemocenského pojištění, pojistného a exekučních srážek z dávek důchodového pojištění. Pracoviště ČSSZ řídí a metodicky vedou činnost OSSZ. V rámci své působnosti zastupují ČSSZ v jednání před příslušnými soudy a podávají návrhy v probíhajícím soudním řízení ve věcech nemocenského pojištění a pojistného, důchodového pojištění aj.

OSSZ se jako územní organizační jednotky ČSSZ v jednotlivých okresech podílejí na realizaci sociálního pojištění ve vymezených oblastech. OSSZ se rovněž podílejí na tvorbě koncepce výkonu správy důchodového pojištění, nemocenského pojištění a pojistného. OSSZ plní významnou roli v zajišťování informačního servisu pro klienty. OSSZ s působností na území hlavního města Prahy je PSSZ, která svoji činnost rovněž vykonávala prostřednictvím šesti územních pracovišť. OSSZ s působností na území města Brna je MSSZ Brno.

1.2 PERSONÁLNÍ OBLAST

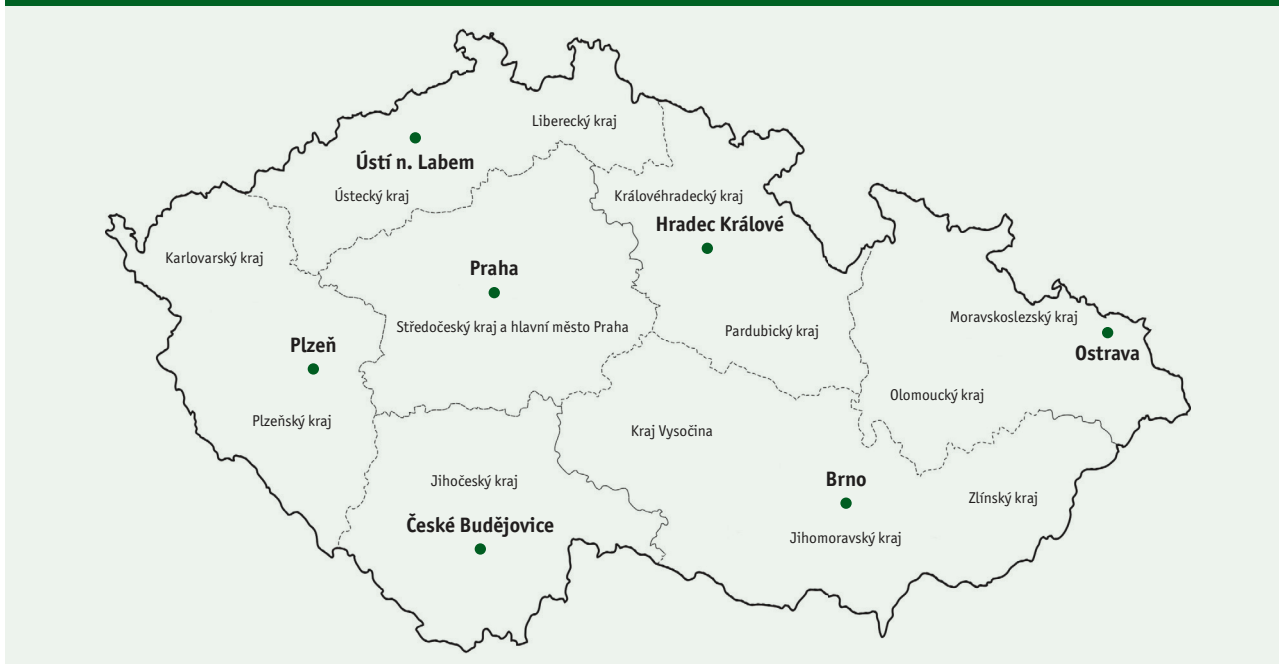
Hlavními obecnými cíli ČSSZ v oblasti personální je zajištění dostatečného počtu míst s odpovídajícími charakteristikami, jejich rychlé obsazení vhodnými uchazeči a vytvoření a udržování pracovních podmínek umožňujících bezproblémové zpracování svěřených úkolů ze strany zaměstnanců při současném usilování o sladění jejich pracovního života s životem osobním a rodinným. Právě naplnění těchto cílů umožní řádný a včasný výkon agend svěřených ČSSZ.

Přestože jsou v níže uvedených částech této kapitoly rozebírány jednotlivé aspekty personální oblasti a jejich vývoj v roce 2019 podrobněji, z těch nejvýznamnějších lze již na tomto místě jmenovat obsáhlou novelu zákona o státní službě, vydání služebních průkazů státním zaměstnancům, přetrvávající komplikace při obsazování služebních míst v Praze, otevření dětské skupiny na PSSZ nebo elektronizaci schvalovacího procesu čerpání dovolené.

1.2.1 ZÁKON O STÁTNÍ SLUŽBĚ

V roce 2019 nabyla účinnosti novela zákona o státní službě (zákon č. 35/2019 Sb.), která spolu s prováděcími právními předpisy přinesla zejména změny v oblasti provádění služebního hodnocení, výběrových řízení na služební místa představených či rozšíření možnosti přijetí nového zaměstnance na služební místo do pracovního poměru a zařazení stávajícího státního zaměstnance na jiné služební místo bez výběrového řízení. Tyto změny

Územní působnost jednotlivých (regionálních) pracovišť ČSSZ a jejich sídla

ČSSZ zapracovala do svých vnitřních předpisů a další možnosti přijímání nových zaměstnanců či zařazování stávajících státních zaměstnanců na jiné místo plně využívá.

V oblasti služebního hodnocení, kde byla služebním úřadům dána možnost volby periodicity provádění pravidelného služebního hodnocení státních zaměstnanců, zvolila ČSSZ jako optimální variantu roční periodicitu.

Další podstatnou legislativní změnou bylo vynětí lékařů LPS z režimu zákona o státní službě. Přechod posudkových lékařů ČSSZ ze služebního poměru do pracovního poměru proběhl bez komplikací.

Mezi dalšími významnými událostmi v oblasti státní služby, které proběhly v roce 2019, lze uvést vydání služebních průkazů státním zaměstnancům tak, jak předpokládá zákon o státní službě. Dále lze zmínit například zapracování požadavků nového služebního předpisu náměstka ministra vnitra pro státní službu v oblasti sladování osobního a rodinného života s výkonem státní

služby (rozpracování podmínek pro výkon státní služby z jiného místa).

V roce 2019 bylo vyřízeno 24 stížností v oblasti státní služby a obdobný počet odvolání státních zaměstnanců proti rozhodnutím ve věcech státní služby a jiných podání podobného charakteru.

1.2.2 SYSTEMIZACE A ANALÝZA PERSONÁLNÍ SITUACE

ČSSZ bylo pro rok 2019 přiděleno celkem 8 805 systemizovaných míst, tj. o 39 méně oproti roku 2018. K redukci systemizovaných míst bylo přistoupeno na základě rozhodnutí vlády ČR (usnesení vlády č. 379/2018) a rozhodnutí MPSV. Redukována byla zejména místa dlouhodobě neobsazená.

V tomto období činil tzv. průměrný přepočtený evidenční počet zaměstnanců 8 489,09, z čehož vyplývá průměrně 315,91 neobsazených míst, tj. 3,58% neobsazenost. Nejvyšší neobsazenost dlouhodobě přetrvává

Tabulka č. 1: Systemizovaná místa a fluktuace k 31. 12.

Pracoviště ČSSZ	2017			2018			2019		
	Plán SM	PPEP	% fluktuace	Plán SM	PPEP	% fluktuace	Plán SM	PPEP	% fluktuace
Brno	1 478	1 457,72	9,30	1 515	1 496,89	8,86	1 512	1 504,50	10,94
České Budějovice	468	459,48	9,38	476	463,37	9,45	475	470,41	7,68
Hradec Králové	710	698,52	9,48	722	702,92	8,25	719	701,55	8,86
Ostrava	1 105	1 095,22	11,46	1 131	1 106,32	9,76	1 128	1 116,59	9,31
Plzeň	623	609,89	10,83	632	610,13	10,06	629	611,85	10,74
Praha a střední Čechy	1 888	1 743,96	20,49	1 920	1 794,60	16,53	1 913	1 805,22	17,70
Ústí nad Labem	824	803,57	12,22	840	812,31	10,62	835	815,21	9,67
Pracoviště ČSSZ celkem	7 096	6 868,36	13,01	7 236	6 986,54	11,26	7 211	7 025,33	11,77
Ústředí ČSSZ	1 606	1 481,23	14,76	1 608	1 474,88	11,00	1 594	1 463,76	9,04
Celkem ČSSZ	8 702	8 349,59	13,30	8 844	8 461,42	11,21	8 805	8 489,09	11,31

Zkratky použité v tabulce: **SM** – systemizovaná místa; **PPEP** – průměrný přepočtený evidenční počet zaměstnanců.

Tabulka č. 2: Vývoj počtu systemizovaných míst posudkových lékařů LPS a jejich průměrné obsazení k 31. 12.

Rok	Plán SM	PPEP	Neobsazeno na úvazek
2017	398	304,91	93,09
2018	371	297,93	73,07
2019	351	285,11	65,87

Zkratky použité v tabulce: **SM** – systemizovaná místa; **PPEP** – průměrný přepočtený evidenční počet zaměstnanců.

na PSSZ a na ústředí ČSSZ, což je zapříčiněno především aktuální situací na trhu práce, kvůli níž se ČSSZ v hlavním městě Praha potýká s nedostatkem zájemců o zaměstnání.

Na ČSSZ bylo v roce 2019 přijato celkem 849 zaměstnanců do služebního a pracovního poměru. V průměru bylo v ČSSZ měsíčně vyhlášeno 180 výběrových řízení na obsazení volných služebních míst. Zároveň byla za účelem usnadnění provádění těchto výběrových řízení připravena nová funkcionality v používaném personálně-mzdovém programu. Vedle výběrových řízení se služební místa obsazovala i jinými možnými cestami (konkrétně podle § 49 odst. 2 až 5 zákona o státní službě ve služebním poměru a podle § 178 nebo 178a zákona o státní službě v pracovním poměru na dobu určitou).

Fluktuace zaměstnanců ČSSZ činila 11,31 % a byla téměř stejná jako v roce předchozím. K výraznějšímu poklesu fluktuace došlo pouze na ústředí ČSSZ a dále na pracovišti ČSSZ České Budějovice, v obou případech o necelá 2 %. Služební nebo pracovní poměr skončilo ve sledovaném roce celkem 977 zaměstnanců. Služební poměr zaměstnanci nejčastěji skončili na vlastní žádost (§ 73 zákona o státní službě), pracovní poměr zaměstnanců ČSSZ skončil ve většině případů uplynutím sjednané doby určité.

1.2.3 MZDOVÉ PROSTŘEDKY

Na základě zákona o státním rozpočtu ČR na rok 2019 byl ČSSZ stanoven rozpis rozpočtu prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci ve výši 3 272,8 mil. Kč. V průběhu roku byla v tomto rozpisu provedena tři rozpočtová opatření týkající se:

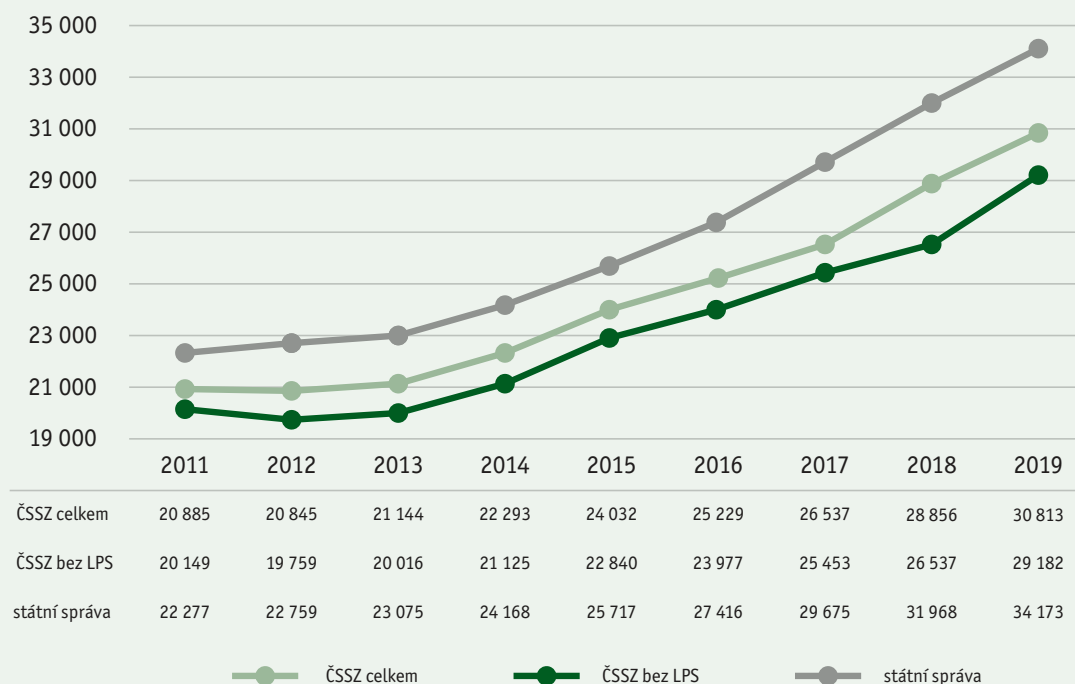
- povolení čerpání profilujících nároků z nespotřebovaných výdajů na ostatní osobní výdaje ve výši 5 mil. Kč,
- navýšení prostředků na ostatní platby za provedenou práci o 51,4 mil. Kč určené k výplatě tzv. zadostiucnění lékařům vykonávajícím posudkovou činnost,
- navýšení objemů prostředků na platy zaměstnanců o 42,1 mil. Kč.

Po provedených rozpočtových opatřeních byl k 31. 12. 2019 stanoven konečný rozpis rozpočtu prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci ve výši přes 3 371,3 mil. Kč.

1.2.4 VĚKOVÁ A KVALIFIKAČNÍ STRUKTURA

Věková struktura zaměstnanců ČSSZ se v roce 2019 ve srovnání s předešlými roky výrazně nezměnila. Pokud porovnáme procentní podíly zaměstnanců v jednotlivých věkových kategoriích s rokem 2018, můžeme vysledovat mírné zvýšení podílu zaměstnanců v kate-

Graf č. 1: Vývoj průměrného rozpočtovaného platu

goriích 41+ a naopak snížení podílu zaměstnanců pod 40 let věku.

Stabilní zůstala v roce 2019 kvalifikační struktura zaměstnanců ČSSZ, ve srovnání s předešlým rokem došlo v jednotlivých kategoriích vzdělání k velmi malým posunům v řádu desetin procenta.

1.2.5 PROFESNÍ ROZVOJ ZAMĚSTNANCŮ

Novela zákona o státní službě (zákon č. 35/2019 Sb.) se významně dotkla také oblasti manažerské práce, a to oblasti hodnocení zaměstnanců. Došlo k rozšíření možností, kdy lze hodnocení provádět, a rovněž byla upravena hodnoticí škála a hodnoticí kritéria. Tato změna si vyžádala větší důraz na zajištění manažerského školení vedoucích zaměstnanců zaměřeného na poskytování zpětné vazby a objektivní hodnocení zaměstnanců. V roce 2019 prošlo kurzy manažerského vzdělávání přibližně 600 vedoucích zaměstnanců ČSSZ.

Nedílnou součástí vzdělávání zaměstnanců ČSSZ, vzhledem k úloze ČSSZ jako poskytovatele veřejné služby, byly

i v roce 2019 prezenční tréninky pro zaměstnance jednající s klienty. Tyto tréninky byly zaměřeny na specifika osobní a telefonické komunikace, předcházení stresu a syndromu vyhoření. Významná pozornost byla věnována také rozvíjení komunikačních dovedností při kontaktu se zrakově, sluchově či tělesně handicapovanými občany, tak aby pro klienty s různými druhy postižení ČSSZ vytvořila při jednání a vyřizování jejich záležitostí vstřícné prostředí.

I v roce 2019 se zaměstnanci nově přijatí do služebního poměru připravovali na složení povinné úřednické zkoušky. Úspěšně v tomto roce složilo úřednickou zkoušku téměř 400 státních zaměstnanců. Většina z nich (340) skládala zvláštní část úřednické zkoušky z oboru *sociální pojištění*, a to před zkušebními komisemi zřízenými na ČSSZ.

1.2.6 SOCIÁLNÍ OBLAST

V souladu se Zásadami ČSSZ pro čerpání příspěvků z fondu kulturních a sociálních potřeb na roky 2019 a 2020 byl ve veřejné zakázce vybrán dodavatel víceúčelových poukáz-

Tabulka č. 3: Členění zaměstnanců podle věku k 31. 12.

Věk	2017		2018		2019	
	Celkem	%	Celkem	%	Celkem	%
Do 20 let	10	0,1	15	0,2	14	0,2
21–30 let	929	10,9	860	9,8	759	8,8
31–40 let	1 724	20,1	1 659	19,0	1 544	17,9
41–50 let	2 650	31,0	2 796	32,1	2 877	33,3
51–60 let	2 513	29,3	2 564	29,4	2 541	29,4
61 let a více	740	8,6	827	9,5	899	10,4
Celkem	8 566	100,0	8 721	100,0	8 634	100,0

Tabulka č. 4: Členění zaměstnanců podle vzdělání k 31. 12.

Dosažené vzdělání	2017		2018		2019	
	Celkem	%	Celkem	%	Celkem	%
Základní	80	1,0	71	0,8	68	0,8
Vyučen	354	4,1	340	3,9	332	3,8
Úplné střední odborné	5 436	63,4	5 489	62,9	5 397	62,5
Vyšší odborné	238	2,8	249	2,9	259	3,0
Vysokoškolské	2 458	28,7	2 572	29,5	2 578	29,9
Celkem	8 566	100,0	8 721	100,0	8 634	100,0

zek v listinné a elektronické formě pro zaměstnance ČSSZ na následující čtyři roky. Zaměstnancům ČSSZ byly poskytnuty v roce 2019 víceúčelové poukázky v hodnotě 1 500 Kč prostřednictvím internetové platformy, měli tak

možnost vybrat si čerpání víceúčelové poukázky elektronicky nebo formou klasických papírových poukázek.

V průběhu roku 2019 byla připravována nová funkcionality personálního portálu ČSSZ, která umožnila stáva-

Tabulka č. 5: Počty proškolených zaměstnanců

Vzdělávací aktivity	Počet zaměstnanců		
	2017	2018	2019
1. Nastavbové prezenční kurzy odborných agend			
Dávkový kurz – základní část	56	47	40
2. Jazykové vzdělávání			
Individuální výuka	10	9	8
Intenzivní jazykové kurzy	28	28	25
3. Specializační kurzy			
Právnická fakulta Univerzity Karlovy	60	59	60
Právnická fakulta Univerzity Palackého	60	58	60
Vysoká škola ekonomická	30	30	30
Vysoká škola regionálního rozvoje a Bankovní institut	60	60	115
Ústav sociální práce Univerzity Hradec Králové	64	63	32
4. Odborná školení realizovaná externími vzdělávacími subjekty			
Odborná školení realizovaná externími vzdělávacími subjekty	1 556	2 925	2 530
5. Aktualizační školení			
Průběžné vzdělávání při legislativních změnách, metodické porady apod.	12 175	12 696	9 750
Kurzy právních aktualit	121	98	104
Školení zaměstnanců klientských center a call center	66	73	30
6. Zvyšování kvalifikace (uzavřené kvalifikační dohody)			
Vyšší odborná škola	2	0	0
Vysoké školy	23	36	22
Celkem proškoleno zaměstnanců	14 311	16 182	12 806

Tabulka č. 6: Vzdělávací akce ve výukových střediscích ČSSZ

Výukové středisko	Počet akcí			Počet dnů			Počet účastníků		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Kroměříž	26	24	28	44	32	34	423	484	714
Křešice	61	62	54	135	129	110	1 428	1 313	1 169
Celkem	87	86	82	179	161	144	1 851	1 797	1 883

jícím zaměstnancům ČSSZ vybrat si na rok 2020 čerpání příspěvku na kulturu a tělovýchovu formou příspěvku na penzijní spoření (penzijní připojištění). Pokud zaměstnanec nemá zájem čerpat benefit formou příspěvku na penzijní spoření, čerpá ho i nadále formou víceúčelové poukázky. Tyto nové funkcionality byly zaměstnancům na personálním portálu ČSSZ zpřístupněny ve čtvrtém čtvrtletí 2019.

Další novou funkcionalitou personálního portálu ČSSZ zpřístupněnou v roce 2019 je tzv. eDovolenka, která umožňuje zaměstnancům žádat elektronicky o dovolenou a indispoziční volno (tzv. sick days) a vedoucím zaměstnancům je elektronicky schvalovat. Zároveň tento systém zajišťuje automatické rozesílání notifikací pro žadatele o nepřítomnost i pro schvalovatele a automatické propsání nepřítomnosti do personálního a mzdového sys-

Tabulka č. 7: Počty absolventů elektronických kurzů

Název kurzů (bloků)	Počet absolventů		
	2017	2018	2019
1. Program vstupního vzdělávání			
Bezpečnost informací a ochrana osobních údajů	645	885	675
Vstupní vzdělávání úvodní	450	550	387
2. Program prohlubujícího vzdělávání			
Úvod do důchodového pojištění	107	185	125
Úvod do nemocenského pojištění	125	223	149
Úvod do pojistného na sociální zabezpečení	239	274	178
Správní řízení	358	283	198
Klient – zásady jednání	428	549	344
Exekuční srážky z dávek důchodového pojištění	46	52	37
Úvod do provádění evropského práva soc. zabezpečení	28	34	36
Školení řidičů vozidel do 3,5 t ¹⁾	–	700	702
Celkem absolventů	2 426	3 735	2 831

¹⁾ V roce 2017 nebyl sledován počet absolventů e-kurzu Školení řidičů vozidel do 3,5 t.

Tabulka č. 8: Pracovnělékařská preventivní péče

Druh činnosti lékařské preventivní péče	Počet		
	2017	2018	2019
Vstupní prohlídky	854	1 131	915
Periodické prohlídky ¹⁾	1 149	1 329	1 623
Mimořádné prohlídky	40	64	97
Celkem	2 043	2 524	2 635

¹⁾ Údaj o počtu periodických prohlídek zahrnuje i prohlídky vyplývající pro jednotlivé profese ze zákonných předpisů (řidiči, řidiči referentských vozidel, noční práce, obsluha tlakových nádob, způsobilost elektro) a periodické a výstupní prohlídky zaměstnanců vykonávajících práci na pracovištích ústředí zařazených rozhodnutím Hygienické stanice hlavního města Prahy do 3. kategorie rizikových prací pro faktor fyzické zátěže.

tému. eDovolenka byla zprovozněna od 1. 6. 2019, během měsíce června probíhal pilotní provoz, kdy elektronické schvalování fungovalo souběžně s používáním dosavadních papírových formulářů, a od července systém přešel do ostrého provozu.

Dne 1. 1. 2019 zahájila provoz první dětská skupina zřízená na PSSZ, nazvaná *Trojánek*. Projekt *Dětská skupina* byl spolufinancován Evropskou unií z Operačního programu Zaměstnanost. Cílem bylo zavedení služby péče o dítě v rámci podpory zaměstnanosti a adaptability pracovní síly. Dětská skupina Trojánek má kapacitu 12 dětí a je určena pro děti ve věku od jednoho roku až do zahájení povinné školní docházky. Poskytuje služby především zaměstnancům, kteří pracují v budově PSSZ v Trojské ulici

nebo v její blízkosti, a umožňuje jim tak lépe sladit pracovní a rodinný život.

Pracovnílékařské služby byly na ČSSZ v roce 2019 zajišťovány v souladu se zákoníkem práce, zákonem č. 373/2011 Sb., vyhláškou č. 79/2013 Sb. a dalšími právními předpisy, které upravují tuto oblast. Vyšší počet provedených periodických prohlídek ve srovnání s předchozími roky byl zapříčiněn hromadným doběhnutím čtyřleté lhůty pro provedení periodické prohlídky u zaměstnanců nad 50 let věku od přijetí do služebního poměru v roce 2015, kdy všichni zaměstnanci přecházející z pracovního do služebního poměru absolvovali periodickou prohlídku.

2 HLAVNÍ ČINNOSTI V SOCIÁLNÍM ZABEZPEČENÍ A LPS

Za hlavní činnosti v ČSSZ lze považovat výkon agendy důchodového a nemocenského pojištění a s tím související výběr pojistného. Mezi hlavní činnosti ČSSZ patří rovněž výkon působnosti v oblasti lékařské posudkové služby. V neposlední řadě ČSSZ vykonává působnost v oblasti přiznání statusu osoby zdravotně znevýhodněné a tzv. odškodňovacích dávek.

2.1 DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ

ČSSZ se v roce 2019, stejně jako v předcházejících letech, vedle zajišťování běžných agend v oblasti důchodového pojištění věnovala i dalším činnostem, které jsou spojeny s danou problematikou. Zabývala se nejen zpracováním připomínek k návrhům zákonodárců ohledně změn zákona o důchodovém pojištění a jiných právních předpisů z oblasti důchodového pojištění, ale poskytovala také odborná vyjádření ke všem návrhům přijatým v rámci právě probíhající první etapy důchodové reformy z hlediska jejich aplikovatelnosti a dopadů do stávající právní úpravy.

V rámci tvorby vnitřních předpisů ČSSZ v roce 2019 věnovala zvýšenou pozornost aplikaci zákona č. 244/2019 Sb., který s účinností od 30. 9. 2019 zakotvil do zákona o důchodovém pojištění nové ustanovení, jež vneslo do pravidelného zvyšování důchodů (tzv. valorizace) nový prvek – zvýšení důchodů o pevně stanovenou částku, a to včetně pravidel pro jeho poskytování. Na základě tohoto ustanovení a nařízení vlády č. 260/2019 Sb. se vyplácené důchody od lednové splátky roku 2020 valorizují podle

zákonem daného vzorce jako každý rok a navíc se zvyšují o pevnou částku ve výši 151 Kč, která se stává součástí procentní výměry důchodu. Uvedenou změnu bylo nutné promítnout nejen do vnitřních předpisů a valorizačních oznámení, ale i do aplikačního programového vybavení.

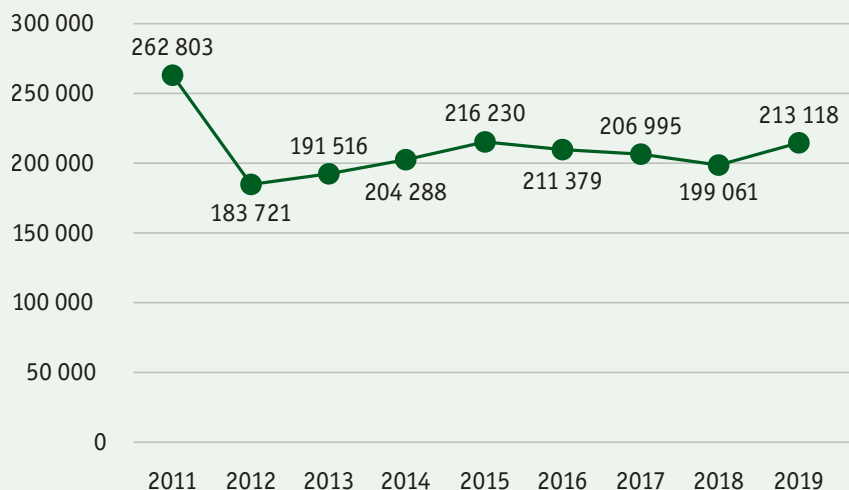
Rovněž se do aplikačního programového vybavení pro vyřizování dávek důchodového pojištění v roce 2019 začaly implementovat strukturované elektronické dokumenty, aby ČSSZ v rámci řízení o důchodech mohla realizovat elektronickou výměnu dat s ostatními členskými státy Evropské unie (EESI).

ČSSZ standardně v průběhu roku poskytovala vysvětlující informace tazatelům, a to písemnou formou i elektronicky, spolupracovala při vytváření podkladů pro mediální informace o novinkách a změnách v důchodech a při vyvracení některých mýtů panujících ve společnosti ohledně důchodů. V neposlední řadě spolupracovala s veřejným ochráncem práv při objasňování důchodových záležitostí konkrétních pojištěnců i při nápravě případných pochybení. Důležitým styčným bodem této spolupráce se stala všeobecná snaha o další zkvalitnění činnosti ČSSZ.

2.1.1 DŮCHODOVÉ ŘÍZENÍ

Řízení o přiznání dávky důchodového pojištění je stěžejním procesem, jehož úvodní část probíhá na OSSZ, která je orgánem sociálního zabezpečení příslušným pro se-

Graf č. 2: Vývoj počtu podaných žádostí o důchod

psání žádosti o důchod a posouzení zdravotního stavu u žádosti o invalidní důchod, a další část pak na ČSSZ, která rozhoduje o nároku na dávku a její výši. V roce 2019 bylo uplatněno 213 118 žádostí o přiznání dávky důchodového pojištění, což představuje sedmiprocentní nárůst oproti roku 2018. Největší podíl tvořily žádosti o starobní důchod (52 %), následovaly žádosti o invalidní důchod (27 %) a nejmenší podíl připadl na žádosti o pozůstalostní důchod (21 %). Prostřednictvím OSSZ bylo dále ve sledovaném období uplatněno 15 053 žádostí o změnu výše invalidního důchodu, 80 336 žádostí o zastavení výplaty / uvolnění / úpravu starobního důchodu a podáno 4 434 námitek proti rozhodnutí ČSSZ. OSSZ v důchodovém řízení rozhodují o době rozsahu péče o osobu závislou na pomoci jiné osoby. V roce 2019 bylo OSSZ vydáno celkem 6 452 těchto rozhodnutí.

Významný druh důchodového řízení představuje řízení o změně nároku nebo výše již přiznané dávky, ať už na žádost důchodce, nebo z moci úřední. V rámci tohoto řízení bylo vydáno přes 140 tisíc rozhodnutí. Nejvíce žádostí o změnu výše důchodu je každoročně podáváno v souvislosti s výdělečnou činností po vzniku nároku na starobní důchod, v roce 2019 bylo podáno více než 86 tisíc

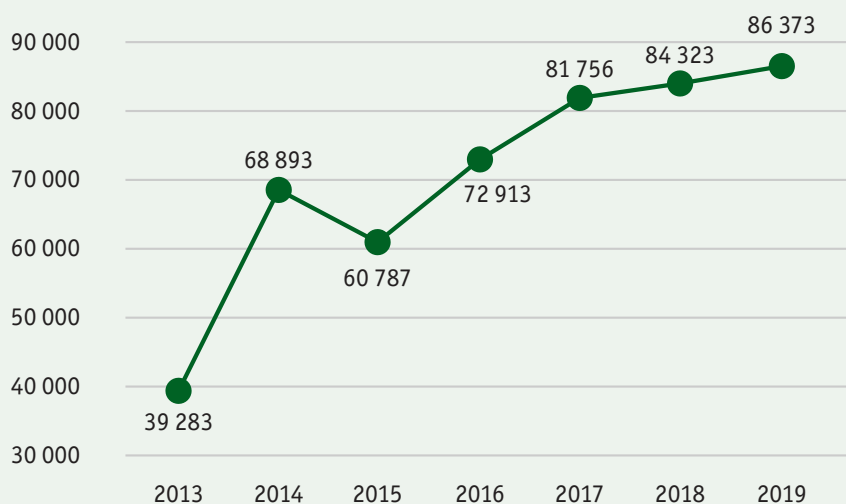
těchto žádostí a pokračuje tak trend jejich každoročního postupného nárůstu.

V souvislosti s důchodovým řízením, výplatami důchodů, kontrolou nároku na výplatu těchto dávek a také s informacemi týkajícími se budoucích důchodových nároků bylo v roce 2019 doručeno ČSSZ 977 tisíc podání, což je obvyklý počet pro takto rozsáhlou oblast, přesto je patrný průběžný mírný nárůst. Přestože snahou ČSSZ je vyřídit všechna podání co nejrychleji, vyřizuje prioritně žádosti o přiznání důchodu, o změny výplaty důchodu nebo ta podání, pro jejichž vyřízení je stanovena lhůta příslušnými právními předpisy.

Mezi významné poměrně nové činnosti, které ČSSZ v oblasti důchodového pojištění zajišťuje, patří došetřování rozhodných skutečností pro nárok na výplatu důchodu k rukám opatrovníků, neboť podle nového občanského zákoníku musí opakovaně požadovat doložení usnesení o zahájení řízení soudu o prodloužení omezení svéprávnosti opatrovance, popř. rozsudku soudu s výrokem, že opatrovanec je omezen ve svéprávnosti a na jakou dobu. V roce 2019 ČSSZ oslovila téměř 5 000 opatrovníků.

Vlastní výkon rozhodovací činnosti spočívá v rozhodování o dávkách důchodového pojištění (tj. o starobních,

Graf č. 3: Vývoj počtu podaných žádostí o přepočítání důchodu

Tabulka č. 9: Počet vydaných prvostupňových rozhodnutí

	2017	2018	2019
Počet vydaných prvostupňových rozhodnutí celkem	370 968	375 597	348 794
z toho: počet rozhodnutí vyhotovených automatizovaně	211 303	217 797	234 091
počet rozhodnutí vyhotovených manuálně	159 665	157 800	114 703

invalidních, vdovských, vdoveckých a sirotčích důchodch) podle vnitrostátních předpisů. Při rozhodování o důchodových nárocích pojištěnců, kteří kromě dob v českém důchodovém pojištění získali též doby pojištění v jiných členských státech Evropské unie nebo ve smluvních státech, se vedle vnitrostátní právní úpravy aplikují i koordinační pravidla obsažená v právu Evropské unie nebo v mezinárodních smlouvách o sociálním zabezpečení.

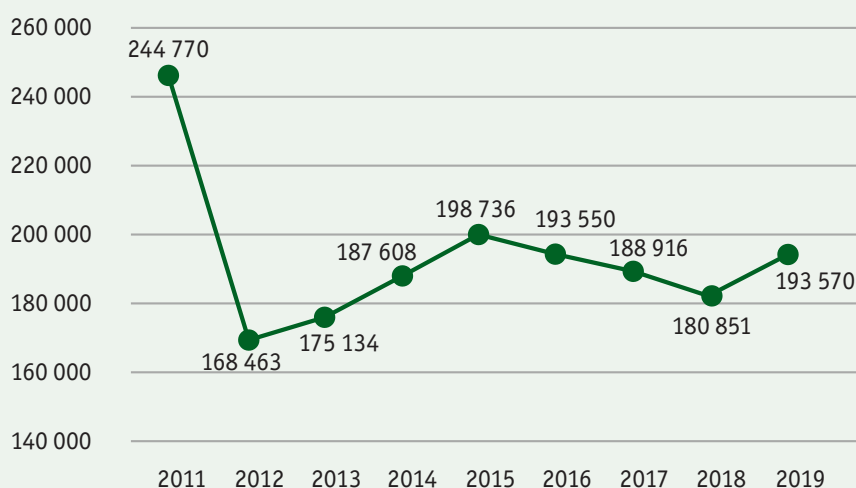
V roce 2019 bylo vydáno téměř 349 tisíc prvostupňových rozhodnutí, která kromě rozhodnutí o nových žádostech o důchod zahrnují zejména rozhodnutí z důvodu změny výše důchodu, změny stupně invalidního důchodu,

zániku nároku na důchod (zánik invalidity, zánik nároku na pozůstalostní důchod atd.), obnovy nároku na důchod a povinnosti vrátit přeplatek na dávce důchodového pojištění.

2.1.1.1 DŮCHODY VYŘIZOVANÉ PODLE VNITROSTÁTNÍCH PŘEDPISŮ

Trvalým prioritním úkolem ČSSZ je rozhodovat o důchodových nárocích občanů nejen v zákonných lhůtách, ale věcně i formálně správně a efektivně. Vzhledem k nárůstu počtu žádostí o dávky důchodového pojištění a ostatních podání klientů, k vysoké fluktuaci zaměstnanců a částečně zastaralé technologické podpoře bylo nutné přistoupit

Graf č. 4: Vývoj počtu podaných žádostí o důchod vyřizovaných podle vnitrostátních předpisů

Tabulka č. 10: Doby řízení o dávkách důchodového pojištění vyřizovaných podle vnitrostátních předpisů – nové žádosti

Stav za období	Starobní důchody	Invalidní důchody			Pozůstalostní důchody			Celkem ^{*)}
		1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň	vdovecké	vdovské	sirotčí	
2017	39	62	63	62	34	34	38	43
2018	43	66	68	66	40	40	41	47
2019	39	64	64	64	36	35	39	43

^{*)} Průměrná doba řízení u všech přiznaných důchodů v daném roce.

Tabulka č. 11: Počet případů vyřízených po lhůtě (v %) – nové žádosti

Rok	Starobní důchod	Invalidní důchod	Pozůstalostní důchod
2017	2,6	13,1	0,8
2018	2,2	15,6	0,9
2019	1,2	13,1	0,8

k řadě opatření, aby především žádosti o důchod byly vyřizovány průběžně a včas.

V roce 2019 bylo na ČSSZ doručeno 193 570 nových žádostí, o nichž bylo rozhodováno podle vnitrostátních předpisů. Doby řízení za celý rok 2019 byly kratší než v roce 2018, i když se postupně v souvislosti s kumulací velkého počtu žádostí o důchod v druhém pololetí prodlužovaly. Průměrná doba řízení se u žádostí o starobní a pozůstalostní důchod pohybovala okolo poloviny zákonné lhůty, u žádostí o invalidní důchod okolo dvou třetin. U části žádostí o starobní důchod (1,2 %), pozůstalostní důchod (0,8 %) a invalidní důchod (13,1 %) byla však tato lhůta překročena, zejména z důvodu delšího nebo komplikovanějšího posuzování zdravotního stavu či z důvodu rozsáhlejšího došetřování některých skutečností nezbytných pro vydání rozhodnutí.

Vyřizování dalších žádostí klientů, jako např. o dodatečný zápočet dob pojištění, o posun data přiznání důchodu, o obnovení výplaty důchodu, žádosti o odstranění tvrdosti zákona či žádosti o odškodnění probíhalo rovněž ve lhůtách stanovených právními předpisy. S ohledem na skutečnost, že disponibilní pracovní kapacity byly přednostně využity pro včasné zpracování narůstajícího počtu nových žádostí o dávky důchodového pojištění, nebylo možné vyřídit některé další žádosti, zejména o úpravu starobních důchodů za další výdělečnou činnost, v zákonem stanovené lhůtě. Za účelem efektivnějšího vyřizování této rozsáhlé agendy byly v průběhu roku 2019 zahájeny přípravné práce pro přesun části řízení o těchto žádostech na OSSZ.

2.1.1.2 DŮCHODY S MEZINÁRODNÍM PRVKEM

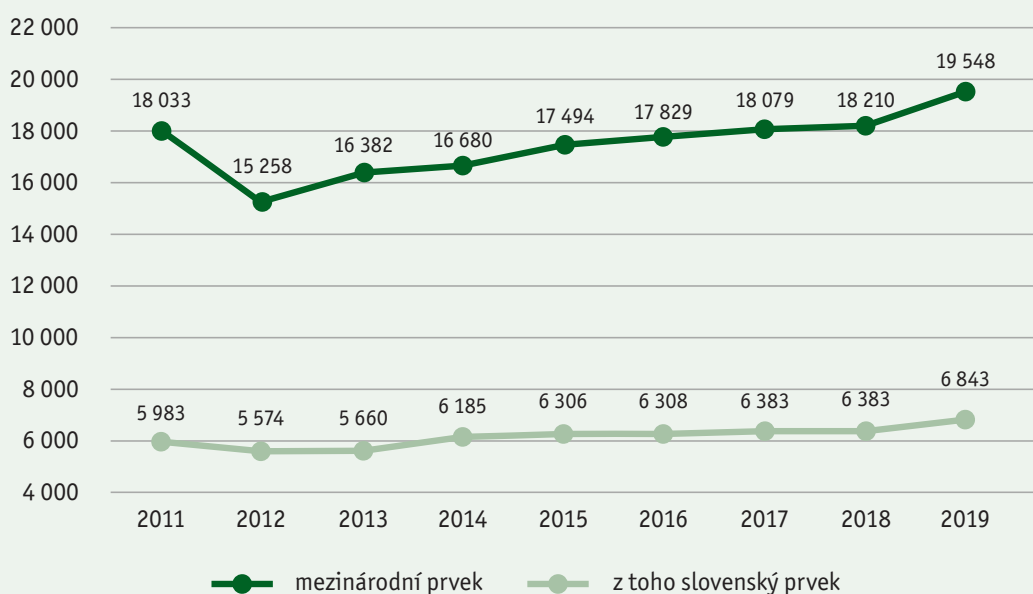
Nedílnou a významnou součástí rozhodovacího procesu o dávkách důchodového pojištění je i vyřizování důchodové agendy s mezinárodním prvkem. U ní je na rozdíl od vnitrostátní agendy nutné aplikovat koordinační nařízení Evropské unie a mezinárodní smlouvy o sociálním zabezpečení. Z hlediska rozhodování a provádění je důchodová agenda s mezinárodním prvkem administrativně složitější a časově náročnější, neboť předpokládá znalosti nejen vnitrostátního, ale také komunitárního práva sociálního pojištění a mezinárodních smluv o sociálním zabezpečení. Vyžaduje též komunikaci s cizími nositeli pojištění a došetřování řady údajů o pojištěncích.

Přestože se i v roce 2019 ČSSZ potýkala s nedostatkem zaměstnanců pro vyřizování této náročné a narůstající agendy, nepřekročila průměrná doba řízení u všech druhů důchodů zákonnou hranici. V roce 2019 ČSSZ obdržela celkem 19 548 nových žádostí s mezinárodním prvkem a dále zhruba 104 tisíc podání vztahujících se k mezinárodnímu důchodovému řízení. V jejich počtu se projevil mimo jiné i vliv nově uzavřené bilaterální smlouvy o sociálním zabezpečení mezi ČR a Běloruskem, která vstoupila v platnost od 1. 10. 2019.

2.1.1.3 ROZHODOVÁNÍ O NÁMITKÁCH

Od roku 2010 je proti rozhodnutí ČSSZ ve věcech důchodového pojištění přípustný řádný opravný prostředek, kterým jsou písemné námitky. Pokud účastník řízení tuto možnost využije, v následujícím řízení o námitkách, které má charakter odvolacího řízení, je přezkoumáno napá-

Graf č. 5: Vývoj počtu podaných žádostí o důchod s mezinárodním prvkem

dené prvostupňové rozhodnutí v plném rozsahu a následně je buď jako správné potvrzeno, nebo může být změněno či zrušeno. O námitkách rozhoduje opět ČSSZ, avšak odděleně od rozhodování v prvním stupni. Pokud lze námitkám plně vyhovět, je možné tak učinit i formou tzv. autoremedury, tedy opětovným vydáním prvostupňového rozhodnutí.

Správní řízení rozhodnutím o námitkách končí. Není-li však účastník řízení s výsledkem spokojen, může podat správní žalobu na příslušný správní soud (krajské soudy, v Praze Městský soud). V rámci soudního řízení je pak přezkoumávána zákonnost rozhodnutí, resp. řízení o námitkách, popř. i předcházejícího prvostupňového rozhodnutí (řízení).

V roce 2019 bylo podáno 12 715 námitek, počet vyřízených námitek pak činil 12 729 (včetně námitek podaných v předchozím období). Lze tedy konstatovat ustálenost námitkové agendy. Nejčastějším důvodem pro podání námitek byl nesouhlas s posouzením zdravot-

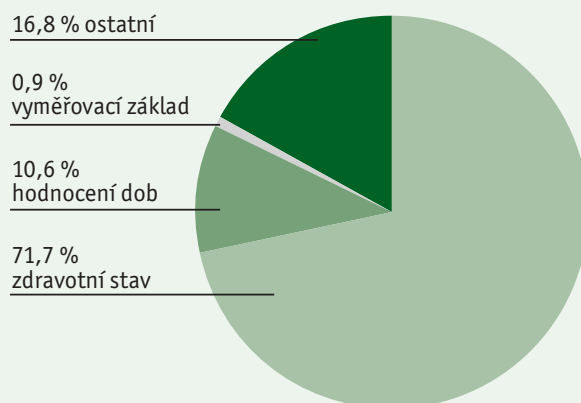
ního stavu, který byl podstatou námitek v 71,7 % řízení (o 4,5 procentního bodu více než v minulém roce). Naopak podíl kategorie ostatní poklesl o 2,8 procentního bodu na 16,8 %.

Většina prvostupňových rozhodnutí byla v řízení o námitkách potvrzena, konkrétně 68,3 % případů. Změněno nebo zrušeno bylo 26 % rozhodnutí. Ještě výraznější podíl potvrzených prvoinstančních rozhodnutí vykazovala ČSSZ v řízeních, jejichž výsledek závisel na vypracování posudku o zdravotním stavu. V těchto případech bylo potvrzeno 77,6 % rozhodnutí a ve 22 % případů došlo ke změně nebo zrušení napadeného rozhodnutí. Oproti minulému roku se snížil podíl změněných nebo zrušených rozhodnutí o 1,7 procentního bodu a v případech s posouzením zdravotního stavu o 1 procentní bod.

2.1.1.4 VÝPLATA DÁVEK DŮCHODOVÉHO POJIŠTĚNÍ

Výplata dávek důchodového pojištění je završením rozhodovacího procesu v případě, že o žádosti bylo kladně

Graf č. 6: Struktura podstaty podaných námitek v roce 2019

Tabulka č. 12: Statistické údaje výplat důchodů k 31. 12.

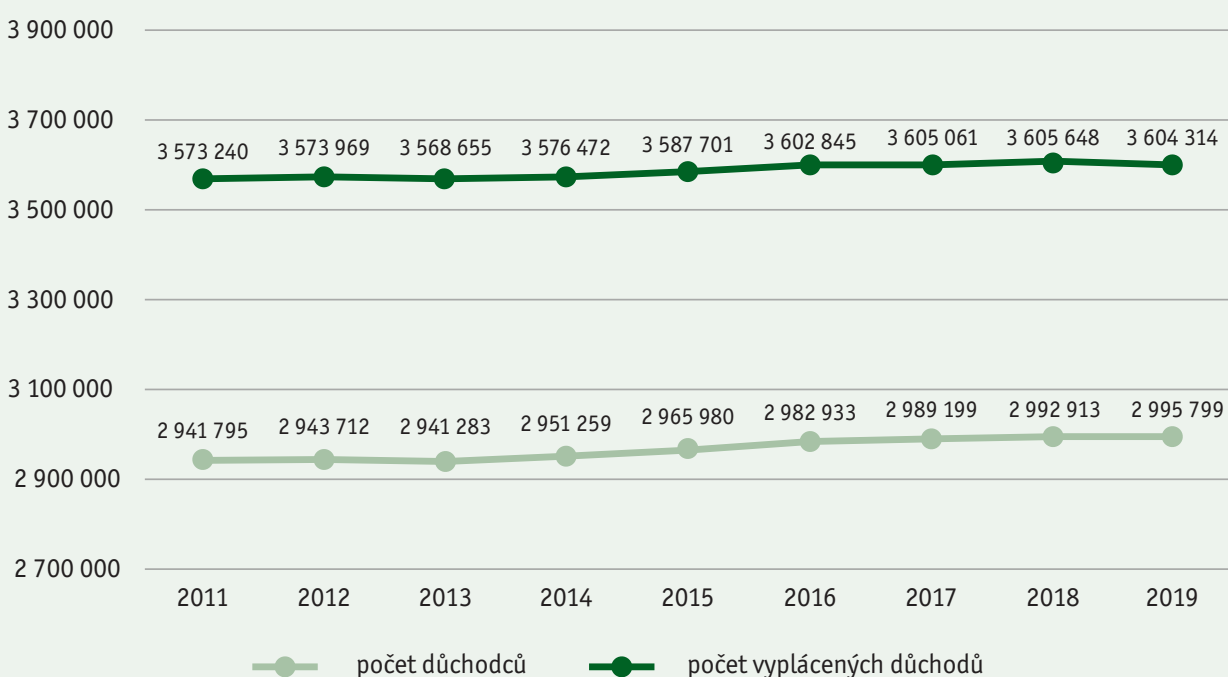
Typ agendy	2017	2018	2019
Počet vyplácených důchodů (včetně výplat do ciziny)	3 605 061	3 605 648	3 604 314
Počet příjemců důchodu (včetně výplat do ciziny)	2 989 199	2 992 913	2 995 799
z toho: počet příjemců důchodu s bydlištěm v cizině	93 236	95 940	98 272
Počet výplat důchodů v hotovosti prostřednictvím České pošty, s. p.	1 034 753	973 508	904 234
Počet výplat důchodů na účty u bank v ČR	1 797 308	1 874 732	1 946 287
Počet výplat důchodů do zařízení sociálních služeb	30 455	29 397	28 062
Počet výplat příplatků k důchodům podle nařízení vlády č. 622/2004 Sb.	4 432	4 065	3 776
Počet výplat příplatků a zvláštních příspěvků k důchodům podle zákona č. 357/2005 Sb.	19 612	17 651	15 867

rozhodnuto. ČSSZ plně respektuje a zajišťuje požadavky klientů na způsob výplaty dávky důchodového pojištění, který lze kdykoli v budoucnu změnit. Výplaty důchodů v ČR jsou prováděny převážně dvěma základními způsoby, a to v hotovosti prostřednictvím České pošty, s. p., nebo převodem na bankovní účty prostřednictvím České národní banky. ČSSZ zajišťuje také výplaty do zařízení sociálních služeb v případě, že klient nebo jeho opatrovník s tímto způsobem výplaty souhlasí. Prostřednictvím důchodové služby České pošty, s. p., bylo k 31. 12. 2019

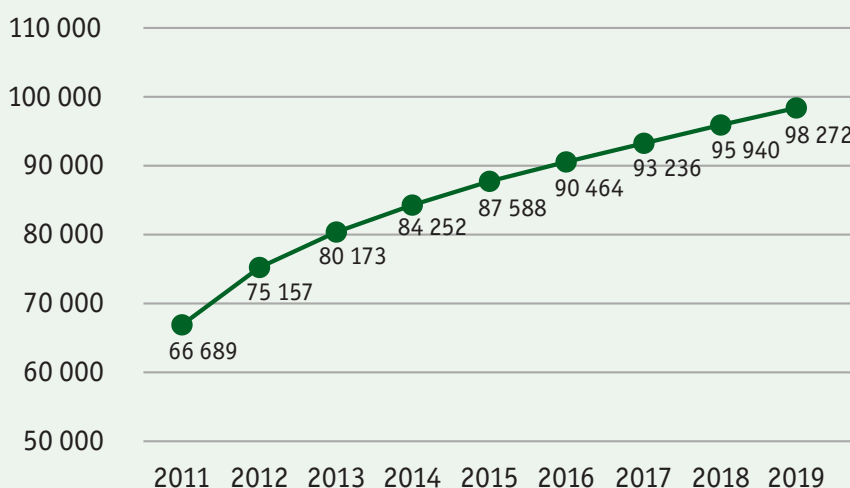
prováděno přibližně 904 tisíc výplat. Stejně jako v minulých letech vykazují hotovostní výplaty důchodů meziroční pokles o několik desítek tisíc. Každoročně se naopak zvyšuje počet bezhotovostních výplat důchodů, kterých bylo k 31. 12. 2019 evidováno více než 1,9 milionu. Celkový počet měsíčních výplat důchodů do ČR nevykazoval žádné zásadní výkyvy, pokračuje trend velmi mírného postupného nárůstu a k 31. 12. 2019 činil 2,88 milionu.

Trvalý nárůst naopak vykazují výplaty důchodcům s bydlištěm v cizině. V roce 2019 jich bylo evidováno 98 tisíc

Graf č. 7: Vývoj počtu důchodců a vyplácených důchodů k 31. 12.

Graf č. 8: Vývoj počtu důchodců s výplatou do ciziny k 31. 12.

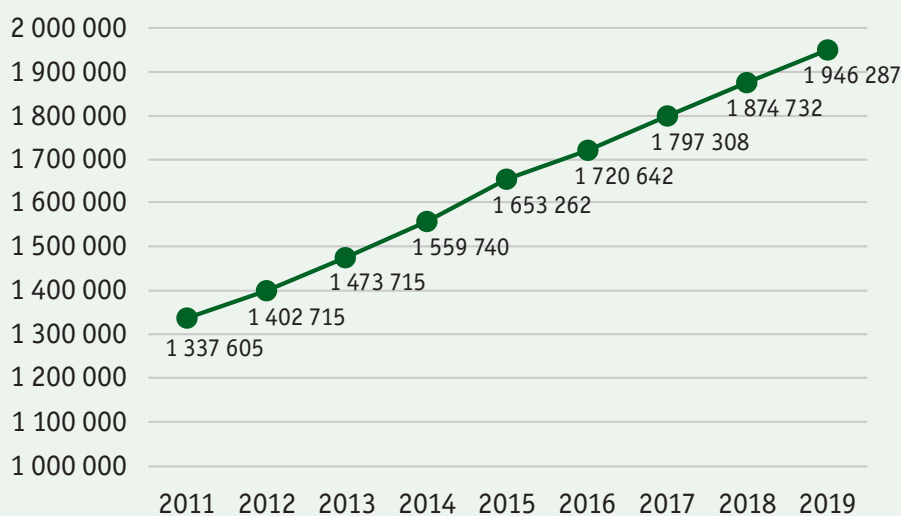
s meziročním nárůstem o 2,3 tisíce případů. Nejvíce důchodů je vypláceno na Slovensko (35 tisíc), následuje Spolková republika Německo (20 tisíc) a Polsko (17 tisíc).

S výplatou důchodů souvisí i průběžná kontrola oprávněnosti výplat a jejich zastavování v případě, že již nárok na výplatu důchodu netrvá. Jednou ze skutečností, kdy dochází k zastavení výplaty důchodu, je úmrtí jeho příjemce. V roce 2019 bylo zpracováno 208 tisíc informací o úmrtí. Z důvodu úmrtí důchodce bylo zastaveno 101 tisíc výplat, v 35 tisících případech musely být následně vyžadovány částky vyplacené na účty neoprávně

ně až po úmrtí. Nárok na výplatu invalidního důchodu z důvodu trvání invalidity byl zkontrolován u více než 43 tisíc případů. Trvání podmínek na výplatu sirotčích důchodů bylo ověřováno u 27 tisíc případů, a to formou dotazníku pro potvrzení nezaopatřenosti dítěte. U výplat důchodu do ciziny byla před vlastním zařízením výplaty ověřována podle právních předpisů podmínka žití důchodce a v roce 2019 bylo takto ověřeno a zajištěno 130 tisíc výplat.

Od ledna 2019 byla výše všech vyplácených důchodů upravena nařízením vlády č. 213/2018 Sb. a výše pří-

Graf č. 9: Vývoj počtu výplat důchodů na osobní účty k 31. 12.

Tabulka č. 13: Statistické údaje zpracování důchodových agend

Typ agendy	2017	2018	2019
Počet došlých žádostí o důchod	206 995	199 061	213 118
Nových žádostí o důchod včetně nedodělků z minulého roku vyřízeno	191 424	179 400	194 924 ^{*)}
Opisů úmrtních listů, údajů o úmrtí z žádostí a ze souborů z Centrálního registru obyvatel zpracováno	209 282	210 103	208 846
Počet změn výplat důchodů zaslaných v souborech České pošty, s. p.	344 025	343 928	321 527
Žádostí o výplatu důchodu na osobní účet mimo nové žádosti vyřízeno	138 087	127 592	131 016
Potvrzení o výši důchodu a jiných skutečnostech klientům vydáno	12 601	12 461	13 235
Počet výplat důchodů se zavedenou exekuční srážkou	86 969	86 575	86 472
Podání a interních podnětů v oblasti exekučních srážek z důchodu evidováno	865 402	841 619	889 166
z toho: nových exekučních příkazů	147 274	133 476	130 577
Požadavků vznesených prostřednictvím Klientského centra ústředí ČSSZ vyřízeno	38 786	40 602	39 139

^{*)} Od roku 2019 zahrnuje údaj i žádosti o invalidní důchod nebo změnu stupně invalidity zamítnuté z důvodu nedostatečného poklesu pracovní schopnosti.

platků k důchodu nařízením vlády č. 212/2018 Sb. Základní výměra všech důchodů se zvýšila o 570 Kč na částku 3 270 Kč. Procentní výměra důchodů a částky příplatků k důchodům se zvýšily o 3,4 %. Současně s valorizací důchodů bylo zpracováno automatizované zvýšení procentní výměry starobního nebo vdovského/vdoveckého důchodu při dosažení věku 85 let o částku 1 000 Kč. Tímto způsobem byl navýšen důchod více než 3 tisícům důchodců, kteří dosáhli věku 85 let v lednu 2019, a více než 199 tisícům důchodců, kteří tohoto věku dosáhli před rokem 2019.

2.1.2 ZPRACOVÁNÍ DŮCHODŮ S EXEKUČNÍMI SRÁŽKAMI

Při provádění exekučních/insolvenčních srážek z dávek důchodového pojištění ČSSZ neplní úlohu správního orgánu, ale má stejné postavení jako jakýkoliv jiný plátce mzdy, resp. jiného příjmu, řídí se nařízením příslušného orgánu, který srážky určil, a lhůtami stanovenými občanským soudním řádem a insolvenčním zákonem. Ve sledovaném období byla podání exekuční/insolvenční agendy vyřizována ve lhůtách stanovených občanským soudním řádem a insolvenčním zákonem.

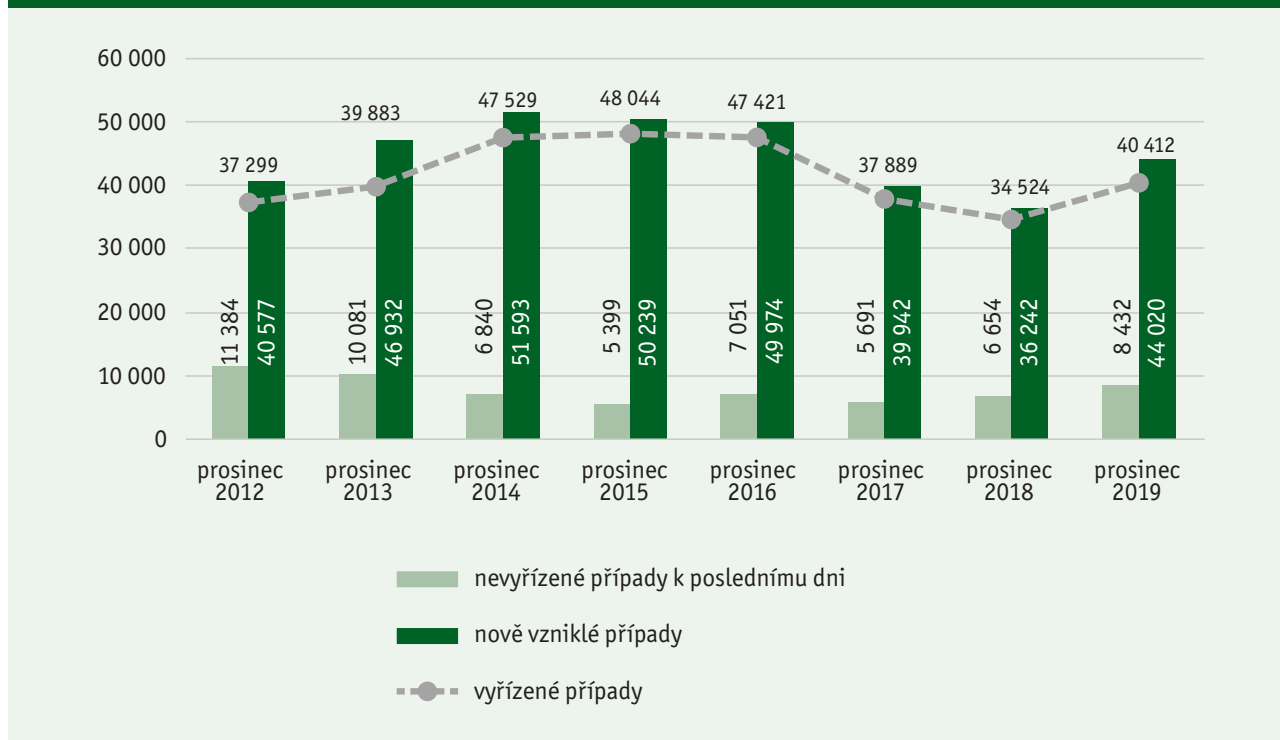
Tabulka č. 14: Údaje o stavu provádění exekučních srážek z důchodů

Měsíc	Případy ^{*)}			Podněty ^{**)}		
	Nevyřízené k poslednímu dni	V měsíci		Nevyřízené k poslednímu dni	V měsíci	
		Nově vzniklé	Vyřízené		Nově vzniklé	Vyřízené
Prosinec 2017	5 691	39 942	37 889	9 959	50 433	49 968
Prosinec 2018	6 654	36 242	34 524	16 761	44 769	42 727
Prosinec 2019	8 432	44 020	40 412	16 746	56 606	50 699

^{*)} Případem se rozumí jeden pojištěnec a k němu vedená spisová dokumentace, která byla založena v souvislosti s exekučním titulem (výkon rozhodnutí, exekuční příkaz, insolvenční řízení).

^{**)} Podnětem se rozumí jednak podání ve věci exekučních srážek doručené fyzicky nebo prostřednictvím datových schránek na ČSSZ, jednak další iniciační skutečnosti (např. splacení pohledávky, návštěva klienta v klientském centru).

Graf č. 10: Vývoj počtu případů v provádění exekučních srážek z důchodů

Řídící a metodická činnost a vlastní provádění exekučních srážek z důchodu byly zaměřeny na implementaci nové legislativy, která nabyla účinnosti v roce 2019.

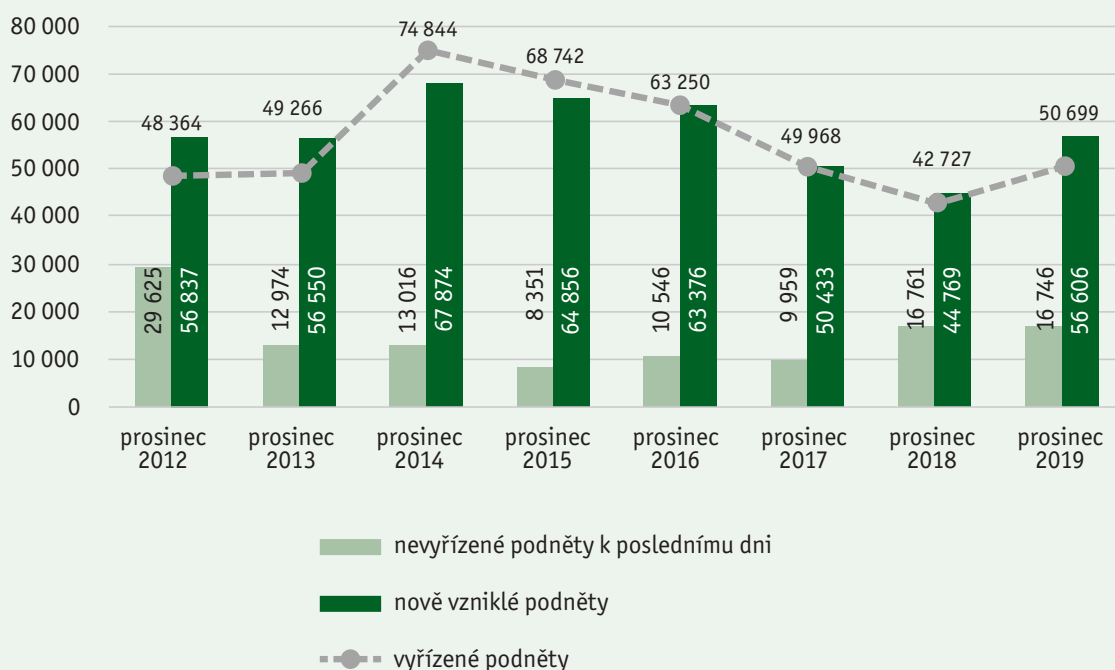
- V souvislosti s nařízením vlády č. 320/2018 Sb., které s účinností od 1. 1. 2019 přineslo změnu výše normativních nákladů, a s valorizací důchodů probíhal v prvním čtvrtletí hromadný přepoččet 130 tisíc exekučních/insolvenčních srážek, a to jak automatizovaně, tak ručně.
- Nařízením vlády č. 91/2019 Sb. s účinností od 1. 6. 2019 přineslo změnu ve výpočtu částky, nad kterou se srážky ze mzdy (jiného příjmu) provádí bez omezení. Na základě toho byl proveden ruční přepoččet více než 6 000 případů

s exekuční srážkou, protože aplikační programové vybavení nepodporovalo nový způsob výpočtu exekučních srážek.

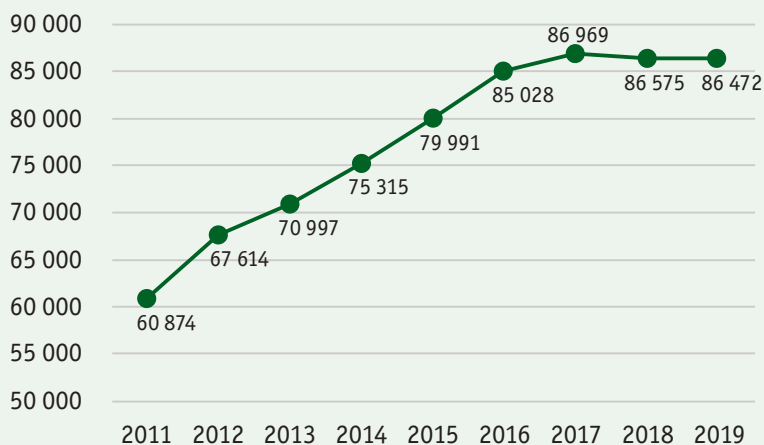
- Novela insolvenčního zákona č. 31/2019 Sb. s účinností od 1. 6. 2019 zásadním způsobem upravila oddlužení. To se v druhé polovině roku 2019 negativně promítlo do zpracování, protože narostl počet podání v insolvenčním řízení v průměru o cca 3 000 podání měsíčně.

Uvedené legislativní změny byly promítnuty v průběhu roku též do aplikace pro zpracování exekučních/insolvenčních srážek v ČSSZ.

Graf č. 11: Vývoj počtu podnětů v provádění exekučních srážek z důchodů

Graf č. 12: Vývoj výplat důchodů s exekuční srážkou k 31. 12.

Součástí exekuční agendy je poskytování informací soudním exekutorům a jiným oprávněným osobám. Poskytování údajů soudním exekutorům probíhá převážně elektronicky. Tímto způsobem bylo v roce 2019 přijato a vyřízeno téměř 6 milionů podání. Vzhledem k elektronickému poskytování informací soudním exekutorům, kteří si předem mohou ověřit, zda má dlužník vyplácený důchod v zabavitelné výši, došlo ke snížení počtu exekučních příkazů doručených na ČSSZ.

Za účelem efektivnějšího a rychlejšího zpracování exekučních srážek z důchodu se ČSSZ opět obrátila na exekutorskou komoru s výzvou ohledně dodržování povinnosti vyplývající z vyhlášky č. 149/2013 Sb., která se týká formátu a struktury datového souboru obsahujícího informace o exekučním příkazu a o vyrozumění o provedení exekuce. Podání nesplňující předepsaný formát vyžadují při zpracování vyšší rozsah administrativních činností a mohou být důvodem nedodržení lhůt stanovených občanským soudním řádem.

Ve sledovaném roce bylo exekuční/insolvenční srážkou zatíženo 86 tisíc důchodů (stav k 31. 12.). Z tohoto počtu se u 75,32 % důchodů prováděla exekuční srážka a u 24,68 % důchodů insolvenční srážka. V průběhu roku 2019 bylo na ČSSZ doručeno téměř 889 tisíc podání týkajících se exekuční agendy.

2.1.3 SOUDNÍ ŘÍZENÍ

ČSSZ zajišťuje též vyřizování soudní agendy spojené s žalobami proti rozhodnutím ve věcech dávek důchodového pojištění, s kasačními stížnostmi a ústavními stížnostmi. V období od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019 bylo ČSSZ doručeno 597 nových žalob, ve srovnání s rokem 2018 tedy o 79 žalob méně. Stejně jako v předchozích letech převažovaly spory týkající se nároku na invalidní důchod, stanovení stupně invalidity či data jejího vzniku. V ostatních soudních sporech pojištěnci namítali zejména nezhodnocení doby pojištění, vyměřovacích základů či nesouhlasili se stanovenou výší důchodu.

Celkem bylo v roce 2019 ukončeno 672 soudních řízení, z toho 594 řízení o žalobách, 72 řízení o kasačních stížnostech a 6 řízení o ústavních stížnostech. V řízení o žalobách bylo ve prospěch ČSSZ rozhodnuto ve 414 případech, zrušeno bylo 171 rozhodnutí, z tohoto počtu se 151 případů týkalo přezkoumání zdravotního stavu. V dalších 9 případech byla provedena submise, tj. žalobcovým námitkám bylo vyhověno správním rozhodnutím až po podání žaloby na základě nově doložených či zjištěných skutečností. Nejčastějším důvodem zrušení rozhodnutí ČSSZ bylo odlišné posouzení zdravotního stavu žalobce posudkovou komisí MPSV oproti

posouzení zdravotního stavu v rámci řízení o námitkách. Průměrná doba potřebná pro vyřízení případu ze strany soudů (tedy doba, která uplynula od doručení žaloby do doručení rozsudku soudu) činila v roce 2019 v rámci celé ČR 291 dnů, došlo tedy k prodloužení délky soudního řízení oproti roku 2018, kdy tato doba činila 267 dnů.

Pravomocně bylo v roce 2019 ukončeno 72 řízení o kasačních stížnostech, z tohoto počtu bylo 62 kasačních stížností podáno ze strany žalobců, kteří byli s kasační stížností úspěšní v 7 případech (ve 3 případech bylo namítáno procesní pochybení krajského soudu), v 55 případech bylo řízení ukončeno v jejich neprospěch. Kasačním stížnostem podaným ze strany ČSSZ bylo vyhověno ve 4 případech, v 5 případech byla kasační stížnost zamítnuta a 1 kasační stížnost byla po přešetření případu vzata zpět. Dále bylo ČSSZ doručeno na vědomí 6 rozhodnutí Ústavního soudu o podaných ústavních stížnostech, které byly odmítnuty pro zjevnou neopodstatněnost či nepřipustnost.

Celková úspěšnost ČSSZ v soudních sporech a žalobách dosahovala 70 %, a došlo tedy k mírnému snížení úspěšnosti o dva procentní body oproti roku 2018. Při porovnání s celkovým počtem vydaných rozhodnutí však lze konstatovat, že rozhodovací činnost ČSSZ je na dobré úrovni. Tato skutečnost vyplývá i z nízkého počtu doručených žalob podaných proti rozhodnutím o námitkách a nadpoloviční úspěšnosti ČSSZ v soudních sporech, které byly v roce 2019 ukončeny pravomocným rozsudkem. O zrušujících rozsudcích obecných soudů a rozhodnutích Ústavního soudu jsou pravidelně informovány příslušné věcné organizační útvary a získané poznatky jsou průběžně využívány pro zefektivnění a zvyšování kvality rozhodovací činnosti ČSSZ. Zejména jsou průběžně analyzovány rozsudky týkající se přezkumu zdravotního stavu, a to jak v rámci kontrolně metodické činnosti, tak v rámci jednotlivých vzdělávacích aktivit LPS.

2.1.4 DOBROVOLNÉ DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ

K datu 31. 12. 2019 zůstává v evidenci ČSSZ celkem 9 514 platících pojištěnců přihlášených k dobrovolné účasti na důchodovém pojištění. V průběhu roku 2019 se k této účasti nově přihlásilo 4 540 pojištěnců. Za účelem získání nároku na dávku důchodového pojištění doplacením pojistného na dobrovolné důchodové pojištění bylo poskytnuto celkem 9 854 odborných konzultací.

2.2 NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ

Agenda nemocenského pojištění nadále vykazovala rostoucí trend oproti předchozím obdobím. Zvyšoval se počet

zpracovaných dávek i počet případů dočasné pracovní neschopnosti. Řídící, metodická a publikační činnost se v průběhu roku intenzivně věnovala nastavení nových postupů souvisejících s blížícím se zavedením elektronizace rozhodování o dočasné pracovní neschopnosti (eNeschopenky) od 1. 1. 2020, stejně tak jako koncepční činnost v nemocenském pojištění v oblasti legislativy. ČSSZ se formou připomínkového řízení podílela na konečné podobě zákona č. 164/2019 Sb., účinného od 1. 7. 2019. Tento zákon byl pro práce na cílovém řešení eNeschopenky klíčovou právní normou, umožnil např. využít autentizaci lékařů pro účely eReceptu i ve vztahu k eNeschopence nebo implementaci možnosti zasílání notifikací o vzniku dočasné pracovní neschopnosti zaměstnavatelům v uživatelsky komfortní podobě.

Přípravy na zavedení eNeschopenky znamenaly náročné přípravy samotné ČSSZ (vývoj a testování aplikačního a programového vybavení, vytvoření metodických postupů, školení zaměstnanců) a současně rozsáhlou cílelou informační kampaň zaměřenou na lékaře, zdravotnická zařízení, zaměstnavatele a účetní firmy i pojištěnce.

ČSSZ současně až do června roku 2019 pracovala také s variantou, že k 1. 7. 2019 v souvislosti se zrušením tzv.

karenční doby měla být zavedena i tzv. první fáze eNeschopenek, tedy povinnost užívat již existující, dílčím způsobem elektronizované rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti. Tato povinnost však nakonec v právní úpravě zakotvena nebyla a přípravy tak mohly být poté již plně zaměřeny na spuštění kompletního řešení eNeschopenky k 1. 1. 2020.

Projekt eNeschopenky má v praxi dopad na téměř 22 tisíc poskytovatelů zdravotních služeb, 280 tisíc zaměstnavatelů a 4,5 milionu pojištěnců. Všichni zaměstnavatelé a registrovaní poskytovatelé zdravotních služeb byli v druhém pololetí roku 2019 adresně osloveni a obdrželi od ČSSZ podrobné informace o nové právní úpravě a jak se na ni připravit. Na regionální úrovni byly oslovovány nemocnice a větší zdravotnická zařízení, velcí zaměstnavatelé a účetní firmy, oblastní hospodářské komory zaměstnavatelů a lékařská sdružení. Pracovníci ČSSZ pořádali pro tyto subjekty školení a konzultační dny, v případě potřeby proběhla i řada osobních jednání. Zástupci ČSSZ v součinnosti s MPSV vedli řadu jednání se zástupci vedení celorepublikových lékařských sdružení, absolvovali jednání formou kulatého stolu, setkali se také se zástupci zaměstnavatelských svazů a byli v kontaktu s řadou velkých nemoc-

Tabulka č. 15: Počet zaměstnavatelů a pojištěnců k 31. 12.

Kraj	Počet zaměstnavatelů			Počet pojištěnců		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Hl. m. Praha	76 357	77 691	78 656	1 245 321	1 251 341	1 249 379
Jihočeský	14 457	14 407	14 477	222 181	223 839	223 972
Jihomoravský	33 002	33 264	33 264	486 803	491 695	493 002
Karlovarský	6 119	6 036	6 025	85 291	84 190	83 057
Královéhradecký	12 196	12 222	12 238	191 551	193 606	194 170
Liberecký	9 222	9 298	9 312	150 267	151 859	150 423
Moravskoslezský	25 443	25 453	25 401	463 676	468 804	465 045
Olomoucký	13 991	14 019	13 902	231 091	233 459	233 756
Pardubický	11 090	11 124	11 111	196 096	198 766	198 686
Plzeňský	12 348	12 431	12 394	221 257	224 450	223 598
Středočeský	26 878	27 024	26 969	435 732	440 979	442 651
Ústecký	15 447	15 284	15 092	283 759	279 769	277 838
Kraj Vysočina	10 275	10 324	10 275	173 664	173 439	172 962
Zlínský	13 923	13 945	13 909	214 897	217 034	217 571
Celkem	280 748	282 522	283 025	4 601 586	4 633 230	4 626 110

nic. Úzká spolupráce byla navázána také se softwarovými firmami vyvíjejícími programové vybavení pro lékaře i pro zaměstnavatele, kterým byly k dispozici podrobné informace na webu ČSSZ, adresa pro zasílání e-mailových dotazů a rovněž pro ně byla uspořádána řada workshopů.

Pro vyřizování dávek nemocenského pojištění byla v roce 2019 zahájena implementace strukturovaných elektronických dokumentů do aplikačního programového vybavení, tak aby ČSSZ v rámci řízení o dávkách nemocenského pojištění mohla realizovat elektronickou výměnu dat s ostatními členskými státy Evropské unie (EESSI).

K 31. 12. 2019 evidovala ČSSZ celkem 4 626 110 zaměstnaných pojištěnců u 283 025 zaměstnavatelů. Oproti roku 2018 stoupl počet zaměstnavatelů o 0,18 % a počet zaměstnaných pojištěnců naopak klesl o 0,15 %.

2.2.1 ŘÍZENÍ O DÁVKÁCH NEMOCENSKÉHO POJIŠTĚNÍ

V roce 2019 bylo zpracováno ČSSZ, resp. OSSZ, skoro 3,7 milionu dávek nemocenského pojištění. Nejvíce zpracovaných dávek z celkového počtu tvořilo nemocenské, a to více než 67 %, peněžitá pomoc v mateřství přibližně 16 %

Tabulka č. 16: Počty zpracovaných dávek nemocenského pojištění

Stav za období	NEM	OŠE	PPM	VPTM	OPP ^{*)}	DLO ^{**)}	Celkem
2017	2 267 270	518 966	581 868	2 717	–	–	3 370 821
2018	2 344 892	557 484	597 367	2 619	43 731	3 286	3 549 379
2019	2 478 345	549 896	596 593	2 659	49 285	10 963	3 687 741
Leden	228 342	55 103	49 823	238	3 824	875	338 205
Únor	212 708	63 355	48 875	193	3 964	798	329 893
Březen	248 208	67 092	47 606	229	3 856	914	367 905
I. čtvrtletí	689 258	185 550	146 304	660	11 644	2 587	1 036 003
Duben	225 944	53 601	47 656	236	4 013	877	332 327
Květen	215 737	48 447	47 820	247	4 478	902	317 631
Červen	191 853	42 822	49 487	240	3 906	820	289 128
II. čtvrtletí	633 534	144 870	144 963	723	12 397	2 599	939 086
I. a II. čtvrtletí	1 322 792	330 420	291 267	1 383	24 041	5 186	1 975 089
Červenec	188 287	36 740	50 170	235	4 277	896	280 605
Srpen	180 354	22 161	51 023	226	4 746	974	259 484
Září	176 401	22 614	51 747	227	4 478	937	256 404
III. čtvrtletí	545 042	81 515	152 940	688	13 501	2 807	796 493
I. až III. čtvrtletí	1 867 834	411 935	444 207	2 071	37 542	7 993	2 771 582
Říjen	195 223	43 965	51 482	218	4 613	972	296 473
Listopad	215 505	47 804	50 870	209	4 072	1 008	319 468
Prosinec	199 783	46 192	50 034	161	3 058	990	300 218
IV. čtvrtletí	610 511	137 961	152 386	588	11 743	2 970	916 159

^{*)} Dávka otcovského zavedena od 1. 2. 2018.

^{**)} Dávka dlouhodobého ošetřovného zavedena od 1. 6. 2018.

Zkratky použité v tabulce: **NEM** – nemocenské; **OŠE** – ošetřovné; **PPM** – peněžitá pomoc v mateřství; **VPTM** – vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství; **OPP** – otcovská; **DLO** – dlouhodobé ošetřovné.

a ošetrovné necelých 15 %. Zanedbatelné množství z celkového počtu zpracovaných dávek nemocenského pojištění tvořil vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství, a to necelou 0,1 %, dlouhodobé ošetrovné 0,3 % a otcovská 1,3 %. Oproti roku 2018 bylo v roce 2019 zpracováno o 138,4 tisíce dávek více, což představuje nárůst o 3,9 %. Jako obvykle bylo nejvíce dávek nemocenského pojištění zpracováno v měsíci březnu, a to téměř 368 tisíc. Příčinou vysokého počtu zpracovaných dávek v měsíci březnu je velký počet onemocnění dýchací soustavy, což je typické onemocnění právě v tomto období. Lhůta pro výplatu dávek nemocenského pojištění činí 30 dní od do-

ručení kompletních podkladů potřebných pro zpracování a výpočet dávky. Dávky vyplácené OSSZ se pojištěnci poukazují na jeho účet u peněžního ústavu v ČR nebo se vyplácují v hotovosti prostřednictvím držitele poštovní licence. Za pozitivní trend lze označit, že v roce 2019 bylo do 30 dnů od doručení všech potřebných dokladů zpracováno 99,99 % dávek, procentuální nárůst byl v roce 2019 zaznamenán i v počtu dávek zpracovaných do 10 dnů od doručení všech potřebných dokladů (84,87 %).

Ve sledovaném roce bylo v oblasti nemocenského pojištění OSSZ vydáno celkem 65 652 správních rozhodnutí, a to včetně rozhodnutí vydaných v rámci přestupkové

Tabulka č. 17: Doba řízení o dávkách nemocenského pojištění celkem

Stav za období	Počet všech dávek celkem	Z toho							
		do 10 dnů		11–30 dnů		celkem do 30 dnů		nad 30 dnů	
		Absolutní počet	%	Absolutní počet	%	Absolutní počet	%	Absolutní počet	%
2017	3 370 821	2 759 079	81,85	611 263	18,13	3 370 342	99,99	479	0,01
2018	3 549 379	2 941 821	82,88	607 177	17,11	3 548 998	99,99	381	0,01
2019	3 687 741	3 129 623	84,87	557 740	15,12	3 687 363	99,99	378	0,01
Leden	338 205	257 197	76,05	80 967	23,94	338 164	99,99	41	0,01
Únor	329 893	276 402	83,79	53 458	16,20	329 860	99,99	33	0,01
Březen	367 905	281 510	76,52	86 362	23,47	367 872	99,99	33	0,01
I. čtvrtletí	1 036 003	815 109	78,68	220 787	21,31	1 035 896	99,99	107	0,01
Duben	332 327	268 591	80,82	63 700	19,17	332 291	99,99	36	0,01
Květen	317 631	257 742	81,15	59 849	18,84	317 591	99,99	40	0,01
Červen	289 128	259 319	89,69	29 794	10,30	289 113	99,99	15	0,01
II. čtvrtletí	939 086	785 652	83,66	153 343	16,33	938 995	99,99	91	0,01
I. a II. čtvrtletí	1 975 089	1 600 761	81,05	374 130	18,94	1 974 891	99,99	198	0,01
Červenec	280 605	240 650	85,76	39 928	14,23	280 578	99,99	27	0,01
Srpen	259 484	236 948	91,32	22 514	8,68	259 462	99,99	22	0,01
Září	256 404	241 141	94,05	15 244	5,95	256 385	99,99	19	0,01
III. čtvrtletí	796 493	718 739	90,24	77 686	9,75	796 425	99,99	68	0,01
I. až III. čtvrtletí	2 771 582	2 319 500	83,69	451 816	16,30	2 771 316	99,99	266	0,01
Říjen	296 473	273 163	92,14	23 288	7,86	296 451	99,99	22	0,01
Listopad	319 468	277 678	86,92	41 736	13,06	319 414	99,98	54	0,02
Prosinec	300 218	259 282	86,36	40 900	13,62	300 182	99,99	36	0,01
IV. čtvrtletí	916 159	810 123	88,43	105 924	11,56	916 047	99,99	112	0,01

agendy (718), což v porovnání s výsledky z roku 2018 představuje nárůst celkového počtu vydaných rozhodnutí cca o 6 %. Na zvýšení počtu vydaných rozhodnutí se nejvíce podílí rozhodnutí vydaná v řízení o výplatě nemocenského po uplynutí podpůrní doby (cca o 15,5 %) a v řízení o ukončení dočasné pracovní neschopnosti rozhodnutím OSSZ (cca o 63 %).

V roce 2019 bylo v oblasti nemocenského pojištění podáno celkem 1 551 odvolání, což je oproti předchozímu roku nárůst počtu podaných odvolání přibližně o 28 %. Lze usuzovat, že uvedené souvisí s vyšším počtem vydaných rozhodnutí ve věcech nemocenského pojištění, proti kterým je přípustné podat odvolání. Ve sledovaném období byl přibližně v 67,6 % případů podstatou odvolání nesouhlas účastníka řízení s posouzením jeho zdravotního stavu, když 868 odvolání směřovalo proti rozhodnutím vydaným v řízení o výplatě nemocenského po uplynutí podpůrní doby a 181 jich směřovalo proti ukončení dočasné pracovní neschopnosti rozhodnutím OSSZ. V ostatních řízeních se počet podaných odvolání nepatrně snížil (celkem 502, oproti roku předchozímu bylo podáno o 17 odvolání méně). Jednalo se např. o rozhodnutí vydaná v řízení o přiznání dávek, o povinnosti

zaplatit regresní náhradu, o krácení či odnětí nemocenského z důvodu porušení režimu dočasně práceneschopného pojištěnce nebo nesplnění povinnosti součinnosti při kontrole tohoto režimu apod.

Proti rozhodnutím ČSSZ, kterými byla potvrzena prvoinstanční rozhodnutí ve věcech nemocenského pojištění, bylo podáno celkem 8 žalob. V průběhu roku pak ČSSZ obdržela 17 rozsudků krajských soudů, kterými byla přezkoumávána rozhodnutí ČSSZ vydaná ve věcech nemocenského pojištění, přičemž 10 rozhodnutí ČSSZ bylo rozsudky krajských soudů potvrzeno. Nízký počet soudních sporů představuje dlouhodobý trend. V loňském roce 10 žalob směřovalo proti rozhodnutí ČSSZ potvrzujícímu prvoinstanční rozhodnutí vydané v řízení o nároku na dávku a její výplatu, popř. v řízení o výplatě nemocenského po uplynutí podpůrní doby. Dále ve 3 případech byly žaloby podány proti rozhodnutí ČSSZ potvrzujícímu prvoinstanční rozhodnutí o pojistném poměru, které bylo vydáno za situace, kdy vznikl spor o účast na nemocenském pojištění. V dalších 3 případech žaloby směřovaly proti rozhodnutí o povinnosti zaplatit přeplatek na dávce nemocenského pojištění a v 1 případě proti rozhodnutí o povinnosti zaplatit regresní náhradu.

Tabulka č. 18: Přehled o rozhodovací činnosti

Činnost	2017	2018	2019
Počet vydaných rozhodnutí (oznámení) ve věcech nemocenského pojištění ^{*)}	3 447 893	3 617 999	3 760 130
Počet vydaných rozhodnutí ve věcech nemocenského pojištění ve správním řízení ^{**)}	55 323	61 001	64 934
Počet podaných odvolání proti rozhodnutím ve věcech nemocenského pojištění	1 048	1 210	1 551
Počet vydaných rozhodnutí ve věcech pojistného	252 133	240 589	226 040
Počet vydaných rozhodnutí ve věcech pojistného ve správním řízení (bez výkazů nedoplatků)	137 597	132 266	123 903
Počet podaných odvolání proti rozhodnutím ve věcech pojistného	384	349	327
Počet vydaných rozhodnutí v přestupkové agendě ve věcech nemocenského pojištění	852	918	718
Počet vydaných rozhodnutí v přestupkové agendě ve věcech pojistného dle zákona č. 589/1992 Sb.	4 193	5 641	4 005
Počet vydaných rozhodnutí v přestupkové agendě dle zákona č. 582/1991 Sb. a kontrolního řádu	2 175	2 191	1 476
Počet podaných odvolání proti rozhodnutím v přestupkové agendě	179	173	134
Počet vydaných rozhodnutí v odvolacím řízení	1 370	1 516	1 733
Počet podaných opravných prostředků (žalob) proti rozhodnutím ČSSZ	22	22	14

^{*)} Uvedený počet sleduje celkový počet rozhodnutí (oznámení) vydaných jak ve výsledku zkráceného řízení, tak ve výsledku řízení správního.

^{**)} Uvedený počet sleduje celkový počet rozhodnutí vydaných ve výsledku správního řízení ve smyslu správního řádu bez přestupkové agendy.

Vývoj jednotlivých ukazatelů rozhodovací činnosti byl stejně jako v předchozích letech zpracován a sledován v rozboru rozhodovací činnosti ve věcech nemocenského pojištění, pojistného a v trestní agendě.

2.2.2 VÝVOJ DOČASNÉ PRACOVNÍ NESCHOPNOSTI

Počet ukončených případů dočasné pracovní neschopnosti se v roce 2019 zvýšil oproti roku 2018 na 1 832 413 případů, což je o 3,4 % případů více. Nárůst byl zaznamenán ve všech krajích ČR s výjimkou kraje Královéhradeckého, kde byl zjištěn pokles o 1,6 % oproti předchozímu roku, naopak největší meziroční nárůst byl zaznamenán v kraji Zlínském, a to o 7,4 %. Oproti roku 2018 se výrazně zvýšil i počet prostonaných dnů, narostl o 5 093 742 prostonaných dnů. Z uvedeného vyplývá, že se prodloužila i průměrná doba trvání jednoho případu, a to z 39,47 dne v roce 2018 na 40,96 dne. Již tradičně byla nejkratší průměrná doba trvání jednoho

případu v Praze (přibližně 31 dnů), naopak nejdelší byla v Moravskoslezském kraji (přibližně 49,7 dne).

2.2.3 ZPRACOVÁNÍ DÁVEK NEMOCENSKÉHO POJIŠTĚNÍ S EXEKUČNÍ SRÁŽKOU

V roce 2019 bylo provedeno 249 146 srážek z dávek nemocenského pojištění z důvodu nařízené exekuce a v rámci insolvenčního řízení, což je v porovnání s rokem 2018 nárůst o 6,7 %. Zpracování dávek nemocenského pojištění se srážkou je pracnější a časově náročnější, přesto byly všechny dávky, a to včetně těch se srážkou, zpracovány ve standardním režimu.

2.2.4 URČOVÁNÍ PŘÍSLUŠNOSTI K PRÁVNÍM PŘEDPISŮM SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ

Z provozního hlediska byla agenda určování příslušnosti k právním předpisům sociálního zabezpečení stabilizovaná, přestože došlo k nárůstu počtu žádostí o vystavení potvrzení o příslušnosti k právním předpisům

Tabulka č. 19: Porovnání počtu případů ukončených dočasných pracovních neschopností, počtu prostonaných dnů a průměrného trvání jednoho případu dočasné pracovní neschopnosti

Kraj	Ukončené případy DPN			Prostonané dny			Průměrné trvání 1 případu DPN		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
HL. m. Praha	190 654	194 987	198 131	6 029 855	5 992 050	6 160 975	31,63	30,73	31,10
Jihočeský	110 186	114 898	117 269	4 864 852	4 771 696	5 060 804	44,15	41,53	43,16
Jihomoravský	182 057	189 376	189 688	7 889 914	7 807 400	8 165 942	43,34	41,23	43,05
Karlovarský	47 572	49 415	49 419	1 798 432	1 792 161	1 891 578	37,80	36,27	38,28
Královéhradecký	96 266	101 766	100 166	3 815 507	3 904 401	3 924 389	39,64	38,37	39,18
Liberecký	78 971	85 275	89 815	3 065 706	3 102 126	3 438 899	38,82	36,38	38,29
Moravskoslezský	184 596	194 301	206 217	9 158 632	9 200 528	10 242 095	49,61	47,35	49,67
Olomoucký	102 326	107 304	107 864	4 644 694	4 613 438	4 656 815	45,39	42,99	43,17
Pardubický	87 418	91 840	94 132	3 603 301	3 591 744	3 797 153	41,22	39,11	40,34
Plzeňský	112 017	114 591	120 215	4 258 523	4 194 841	4 645 127	38,02	36,61	38,64
Středočeský	193 348	205 925	219 486	7 268 028	7 331 023	8 152 946	37,59	35,60	37,15
Ústecký	133 931	140 057	146 604	5 268 004	5 367 472	5 862 217	39,33	38,32	39,99
Kraj Vysočina	83 609	88 671	92 363	3 674 655	3 783 786	4 095 367	43,95	42,67	44,34
Zlínský	91 800	94 059	101 044	4 598 425	4 512 314	4 964 415	50,09	47,97	49,13
Celkem ČR	1 694 751	1 772 465	1 832 413	69 938 528	69 964 980	75 058 722	41,27	39,47	40,96

Zkratky použité v tabulce: **DPN** – dočasná pracovní neschopnost.

sociálního zabezpečení pro osoby vykonávající výdělečnou činnost na území jiného členského státu Evropské unie, Evropského hospodářského prostoru či Švýcarska nebo smluvního státu.

V roce 2019 pracovníci OSSZ vystavili přibližně o 21 tisíc více potvrzení o příslušnosti k českým právním předpisům sociálního zabezpečení podle koordinačních nařízení Evropské unie (formuláře A1 CZ) a pracovníci pracovišť ČSSZ přibližně o 4 tisíce více bilaterálních formulářů a potvrzení o pojištění oproti roku 2018. Současně pokračovala časová náročnost vyřízení případu spočívající v posuzování podmínek pro setrvání osoby v českém systému sociálního zabezpečení.

Zvýšený počet vystavených potvrzení o příslušnosti k právním předpisům souvisí s častějšími kontrolami zahraničních inspektorátů práce. V případě potřeby vystavují místně příslušné OSSZ žadatelům potvrzení o přijetí žádosti o vystavení potvrzení o příslušnosti k právním předpisům sociálního zabezpečení tak, aby do doby vydání formuláře A1 (budou-li pro jeho vydání splněny podmínky) nebyli migrující pracovník a jeho případný zaměstnavatel vystaveni hrozbě sankce ze strany zahraniční instituce, resp. inspektorátu práce.

Od listopadu 2019 je agenda příslušné legislativy pro případy vyslání připojena k elektronické výměně údajů mezi institucemi sociálního zabezpečení Evropské unie

Tabulka č. 20: Počty exekučních a insolvenčních srážek z dávek nemocenského pojištění

Měsíc	2017	2018	2019
Leden	15 745	18 831	23 418
Únor	15 762	18 245	20 577
Březen	18 145	19 316	21 868
Duben	15 022	20 163	21 132
Květen	16 561	21 608	21 228
Červen	15 924	19 487	19 455
Červenec	14 089	17 891	19 789
Srpen	16 551	19 675	19 719
Září	15 070	17 577	19 625
Říjen	16 356	20 252	20 517
Listopad	16 876	21 006	21 176
Prosinec	17 740	19 479	20 642
Celkem	193 841	233 530	249 146

Tabulka č. 21: Údaje o počtu vystavených potvrzení o příslušnosti k českým právním předpisům sociálního zabezpečení (formuláře A1/E101 a osvědčení dle mezinárodní smlouvy o sociálním zabezpečení)

Agenda	2017	2018	2019
Vyslání	11 806	10 734	11 259
Souběhy	55 700	52 723	69 465
Výjimky z příslušnosti k cizím právním předpisům/výjimky z příslušnosti k českým právním předpisům ^{*)}	409/628	236/449	226/403
Mezinárodní smlouvy o sociálním zabezpečení	7 158	6 682	10 972
Celkem	75 073	70 375	91 922

^{*)} Nevystavují se formuláře A1/E101 a osvědčení dle mezinárodních smluv o sociálním zabezpečení.

(EESSI), údaje o vyslaných migrujících osobách jsou tak předávány mezi institucemi sociálního zabezpečení v reálném čase.

V rámci spolupráce mezi ČSSZ a Státním úřadem inspekce práce při ověřování příslušnosti k právním předpisům sociálního zabezpečení ukrajinských pracovníků polských firem vyslaných k výkonu činnosti do ČR došlo ke snížení přibližně o 450 případů, tj. z přibližně 700 za rok 2018 na přibližně 250 za rok 2019.

2.3 DŮCHODOVÉ A NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ OSVČ

V roce 2019 se zvýšil počet registrovaných OSVČ sice pouze o necelá 2 %, avšak absolutní počet registrovaných OSVČ dosáhl historicky nejvyšší hodnoty. Tento nárůst je bezmála ze dvou třetin celkového nárůstu tvořen těmi OSVČ, pro které není podnikání hlavním zdrojem příjmů a vykonávají samostatnou výdělečnou činnost jako vedlejší. Stejně tak se zvýšil počet OSVČ účastných nemocenského pojištění, a to o necelá 4 %. Ke zvýšenému zájmu o nemocenské pojištění OSVČ přispělo rozšíření okruhu možných dávek v roce 2018 o dlouhodobé ošetrovné a zejména o otcovskou.

2.3.1 DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ OSVČ

Vedle základních činností agendy důchodového pojištění OSVČ byl rok 2019 především rokem uvádění nových legislativních změn v oblasti pojistného OSVČ do praxe. Nejvýznamnějšími z nich byla změna splatnosti záloh na důchodové pojištění a změna způsobu užití plateb na pojistné. Za tímto účelem bylo nutné upravit a nově

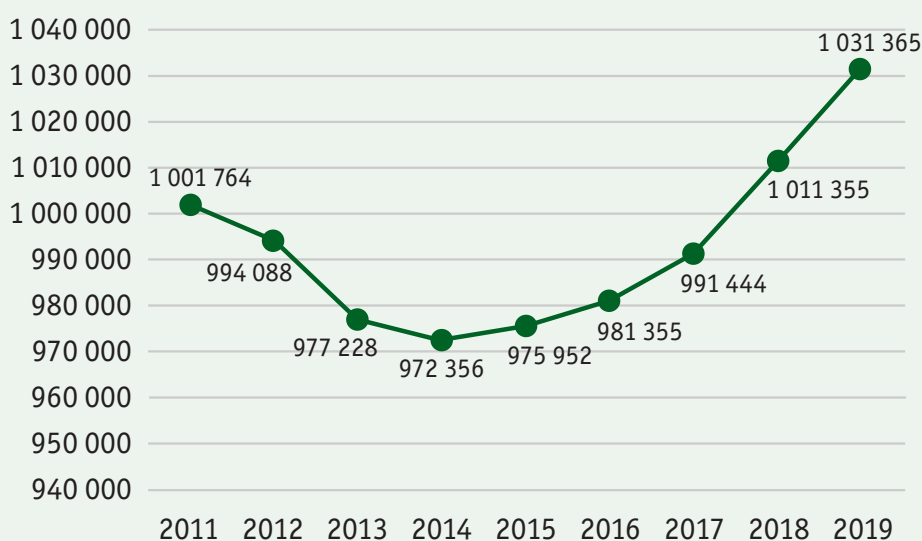
nastavit aplikační vybavení pro správu a výběr pojistného důchodového pojištění. Informace o těchto změnách a důsledcích z nich plynoucích byly OSVČ předávány spolu s odpověďmi na dotazy v průběhu celého roku.

I přesto se OSSZ soustředily i na základní činnosti, na včasnou evidenci pojistných vztahů OSVČ a z toho vyplývající kontrolu dodržování oznamovacích lhůt. Na evidenci pojistného vztahu navazuje výběr pojistného. Bylo sledováno včasné zpracování přehledů o příjmech a výdajích a následné informování OSVČ prostřednictvím zaslání vyúčtování o stavu jejich pohledávek a přeplatků. Nepodané přehledy byly dostupnými prostředky vyžadovány a rovněž nezaplacené pohledávky byly vyčíslovány právními tituly a následně vymáhány. Kontrola OSVČ byla i v roce 2019 zaměřena nejen na správnost podání, ale zejména na plnění povinností OSVČ a zajištění správné evidence všech údajů potřebných pro budoucí důchodové nároky v centrálních evidencích ČSSZ.

2.3.2 NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ OSVČ

Stejně tak jako v důchodovém pojištění OSVČ byla v roce 2019 uvedena do praxe změna splatnosti pojistného na nemocenské pojištění. Zásadní změnou, která byla pro pojištěnce velkým přínosem, byla změna v možnosti doplacení pojistného na nemocenské pojištění OSVČ v prodloužené lhůtě a použití přeplatku. Díky tomu došlo ke snížení zániků nemocenského pojištění OSVČ z důvodu pozdní úhrady pojistného. I v této oblasti muselo dojít k příslušným úpravám aplikačního vybavení pro správu a výběr pojistného na nemocenské pojištění OSVČ. Od 1. 7. 2019 byla do praxe uvedena další změna, kterou

Graf č. 13: Vývoj počtu OSVČ k 31. 12.

bylo snížení sazby pojistného na nemocenské pojištění OSVČ o 0,2 % na výsledných 2,1 %. V druhé polovině roku probíhaly intenzivní přípravy na zavedení eNeschopenky, tedy elektronického zpracování evidence dočasně práce neschopných pojištěnců, také v agendě OSVČ.

2.4 VÝBĚR POJISTNÉHO

ČSSZ vybírá pojistné podle zákona č. 589/1992 Sb. od roku 1993. Příjmy z pojistného představují více než jednu třetinu celkových příjmů státního rozpočtu. Vývoj příjmů z pojistného je ovlivněn zejména vývojem počtu plátců pojistného (tedy i vývojem zaměstnanosti), vyšší průměrné platby připadající na jednoho pojištěnce (oba ukazatele jsou předurčeny demografickým a sociálně ekonomickým vývojem) a úspěšností výběru pojistného (podíl výběru pojistného k předpisům pojistného). Pojistné za-

hrnuje platby na nemocenské pojištění, důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Povinnost platit pojistné mají zaměstnavatelé, zaměstnanci, kteří jsou účastni nemocenského pojištění, OSVČ a lidé, kteří se dobrovolně důchodově pojistili. Za zaměstnance odvádí pojistné zaměstnavatel. Pojistné se vypočítává stanoveným procentem z vyměřovacího základu za rozhodné období. Tím je u zaměstnanců kalendářní měsíc, za který pojistné platí. U OSVČ se jedná o kalendářní rok a vyměřovacím základem pro pojistné je částka, kterou si určí, ne však méně než 50 % daňového základu. Je-li takto stanovená částka nižší než zákonem stanovený nejnižší vyměřovací základ, odvádí OSVČ pojistné z nejnižšího vyměřovacího základu.

Ve výběru pojistného pokračoval v roce 2019 rostoucí trend započatý v roce 2014. Pozitivní je rovněž udržení

Tabulka č. 22: Počet OSVČ dle druhu samostatně výdělečné činnosti a účasti na pojištění k 31. 12.

Kraj	OSVČ							
	Vykánávají činnost			Platí zálohy na důchodové pojištění			Dobrovolně účastny	
	hlavní	vedlejší	celkem	hlavní činnost	vedlejší činnost	celkem	DP	NP
Celkem 2017	582 226	409 218	991 444	581 555	104 674	686 229	3 460	91 391
Celkem 2018	590 705	420 650	1 011 355	590 055	108 675	698 730	2 964	93 704
Celkem 2019	598 086	433 279	1 031 365	595 059	110 568	705 627	2 943	97 273
HL. m. Praha	113 017	72 794	185 811	112 390	22 853	135 243	235	9 340
Jihočeský	34 278	28 423	62 701	34 175	6 195	40 370	177	8 470
Jihomoravský	65 023	48 519	113 542	64 703	12 338	77 041	523	11 241
Karlovarský	13 485	9 413	22 898	13 436	2 396	15 832	37	1 544
Královéhradecký	30 316	24 370	54 686	30 155	5 377	35 532	135	6 008
Liberecký	24 169	16 959	41 128	24 034	4 306	28 340	91	3 650
Moravskoslezský	52 802	39 831	92 633	52 540	9 096	61 636	388	10 437
Olomoucký	29 921	22 239	52 160	29 765	5 310	35 075	198	5 180
Pardubický	26 794	20 979	47 773	26 613	4 807	31 420	170	5 380
Plzeňský	27 880	23 418	51 298	27 768	5 432	33 200	101	4 367
Středočeský	85 197	58 578	143 775	84 827	15 766	100 593	297	12 736
Ústecký	36 085	23 410	59 495	35 853	6 392	42 245	223	4 221
Kraj Vysočina	27 227	20 862	48 089	27 087	4 846	31 933	203	5 778
Zlínský	31 892	23 484	55 376	31 713	5 454	37 167	165	8 921

Zkratky použité v tabulce: **DP** – důchodové pojištění; **NP** – nemocenské pojištění.

trendu vyššího výběru pojistného ve srovnání s výdaji na sociální zabezpečení, který je vykazován od zlomového roku 2017. Nicméně přebytek vykázaný v roce 2019 ve výši 17 mld. Kč byl oproti předchozímu roku o 26 % nižší. Nejvyšší podíl výběru pojistného (89 %) dosahují příjmy z důchodového pojištění, i v tomto ukazateli pokračoval trend přebytku příjmů nad výdaji. Výběr na pojistném z nemocenského pojištění v roce 2019 sice vykázal oproti předchozímu roku nárůst, nicméně výdaje v této oblasti příjem z pojistného převýšily o 3 mld. Kč. Nepodařilo se tak udržet pozitivní poměr předchozích let. Úspěšnost výběru pojistného dosahuje již několik let vysokých hodnot přesahujících 99 %. Celková výše kumulovaného příjmu (včetně příspěvku na státní politiku zaměstnanosti) od roku 1997 ke konci roku 2019 přesahuje 7,6 bilionu Kč.

2.4.1 PŘÍJMY A VÝDAJE U DŮCHODOVÉHO A NEMOCENSKÉHO POJIŠTĚNÍ

Rozdíl mezi příjmy a výdaji u důchodového a nemocenského pojištění zaznamenal ke konci roku 2019 přebytek ve výši 16 751 mil. Kč. To je o 5 897 mil. Kč méně než v roce 2018, kdy přebytek dosáhl 22 647 mil. Kč.

Souhrn příjmů z důchodového a nemocenského pojištění vzrostl v roce 2019 oproti minulému roku o 7,51 % a souhrn výdajů o 9,17 %.

Výdaje na důchodové pojištění mají rostoucí tendenci. V roce 2019 rostly rychleji než příjmy a současně vyšším tempem (8,74 %) než výdaje v roce 2018 (4,73 %). Nejvýznamnější položku z vyplácených dávek představují starobní důchody.

Výrazněji rostou v posledních dvou letech výdaje na nemocenské pojištění. Celkové zvýšení o 14,46 % v roce 2019 je ovlivněno převážně nárůstem průměrné denní výše dávek, u dávky nemocenského až o 9,99 %, který reflektuje celkové zvýšení platové a mzdové úrovně v ČR. Vliv má i zvýšení počtu vyplácených dávek nemocenského a počtu proplacených dnů u stejné dávky.

2.4.1.1 PŘÍJMY

Celkové příjmy z pojistného v roce 2019 dosáhly (po zaokrouhlení) výše 536 722 mil. Kč. Z toho ČSSZ vybrala:

- 480 288 mil. Kč na pojistném na důchodové pojištění, tj. zvýšení o 7,81 % oproti roku 2018,
- 35 857 mil. Kč na pojistném na nemocenské pojištění, tj. zvýšení o 3,61 % oproti roku 2018,
- 20 576 mil. Kč na příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, tj. zvýšení o 7,81 % oproti roku 2018.

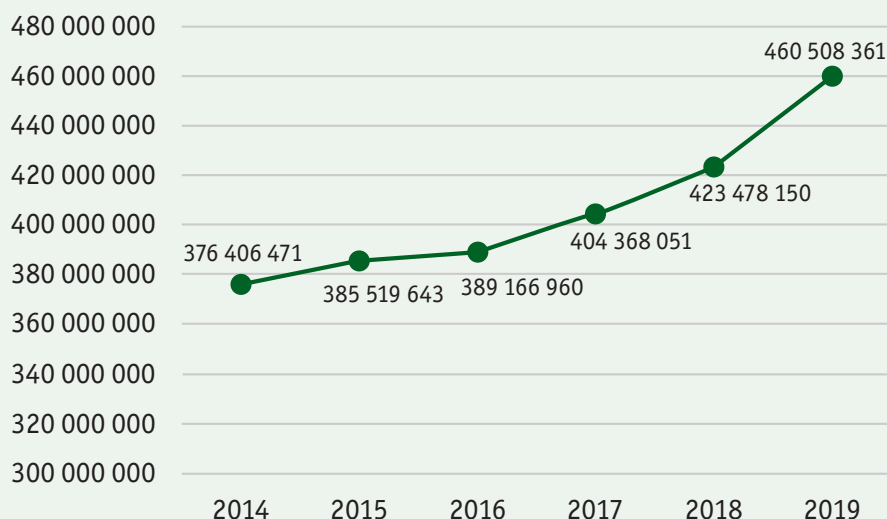
Nízký růst příjmů v oblasti nemocenského pojištění je ovlivněn snížením sazby pojistného na nemocenské pojištění od 1. 7. 2019.

2.4.1.2 VÝDAJE

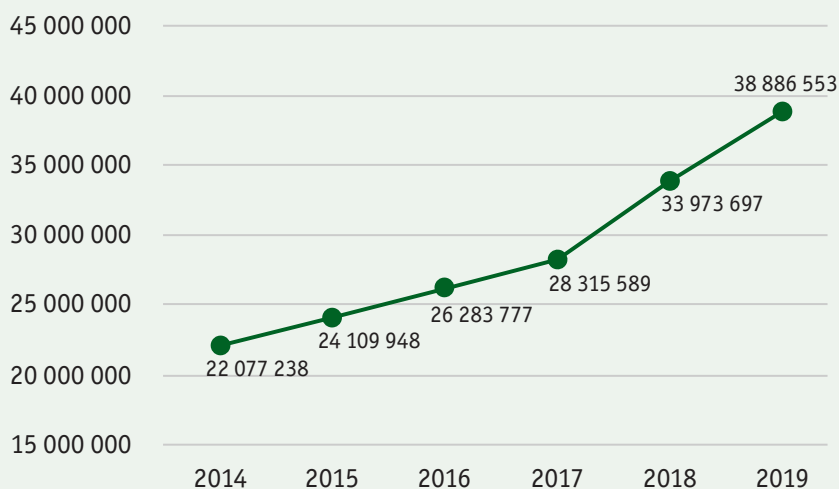
Celkové výdaje na sociální zabezpečení a ostatní sociální dávky zaznamenaly v roce 2019 hodnotu 499 396 mil. Kč. Z toho připadlo:

- 460 508 mil. Kč na výdaje na důchodové pojištění, tj. zvýšení o 8,74 % oproti roku 2018,
- 38 887 mil. Kč na výdaje na nemocenské pojištění, tj. zvýšení o 14,46 % oproti roku 2018,
- 1 mil. Kč na ostatní sociální dávky, jejichž výše je téměř neměnná.

Graf č. 14: Vývoj výdajů na dávky důchodového pojištění (v tis. Kč)

Graf č. 15: Vývoj výdajů na dávky nemocenského pojištění (v tis. Kč)

Tabulka č. 23: Vyplacené dávky a podpory (v tis. Kč)

	2017	2018	2019
Starobní důchody	333 759 731	351 071 620	383 210 685
Invalidní důchody pro invaliditu 3. stupně	24 868 713	25 025 989	26 091 290
Invalidní důchody pro invaliditu 2. stupně	6 259 265	6 656 335	7 460 947
Invalidní důchody pro invaliditu 1. stupně	12 445 601	13 035 779	14 607 019
Vdovské důchody	21 191 180	21 686 263	22 659 074
Vdovecké důchody	2 690 482	2 793 699	2 956 762
Sirotčí důchody	3 145 280	3 207 561	3 522 295
Jednorázový příspěvek důchodci	7 797	904	289
Dávky důchodového pojištění celkem	404 368 051	423 478 150	460 508 361
Nemocenské	18 289 814	22 676 591	26 669 625
Ošetřovné	1 401 758	1 632 137	1 726 341
Vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství	8 364	8 463	9 365
Peněžitá pomoc v mateřství	8 615 653	9 403 415	10 097 956
Otcovská ^{*)}	–	221 446	273 292
Dlouhodobé ošetřovné ^{**)}	–	31 645	109 974
Dávky nemocenského pojištění celkem	28 315 589	33 973 697	38 886 553
Ostatní sociální dávky	1 458	1 356	1 309
Dávky a podpory sociálního zabezpečení celkem	432 685 098	457 453 203	499 396 223

K důchodům jsou zahrnuty zálohy poštám na výplatu důchodů v následujícím měsíci. V roce 2019 jde o zálohu ve výši 2,6 mld. Kč na výplaty důchodů v lednu 2020. Výše zahrnutých záloh pro předchozí roky: 2017 (1,6 mld. Kč), 2018 (1,4 mld. Kč).

^{*)} Dávka otcovského zavedena od 1. 2. 2018.

^{**)} Dávka dlouhodobého ošetřovného zavedena od 1. 6. 2018.

2.4.2 STAV VÝBĚRU POJISTNÉHO

V roce 2019 činil předpis pojistného upravený o prominuté penále 539 682 mil. Kč a celkové inkaso neboli příjmy činily 536 722 mil. Kč. Oba ukazatele dlouhodobě rostou, v roce 2019 se oproti minulému roku zvýšil předpis o 7,68 % a inkaso o 7,52 %. Naopak výše prominutého penále v posledních letech klesá.

Úspěšnost výběru pojistného, snížená o prominuté penále, dosáhla stabilní hodnoty 99,5 %, kolem níž se pohybuje již od roku 2014.

Úspěšnost výběru pojistného je ovlivněna také vymáháním pohledávek (blíže kapitola 2.4.3.1), které ČSSZ provádí všemi dostupnými způsoby v souladu s příslušnými právními předpisy. Kromě vymáhání pohledávek probíhají v podmínkách ČSSZ další řízení, která vedou k uspokojení pohledávek ČSSZ, jako je řízení o povolení placení dlužného pojistného a penále ve splátkách podle

§ 20a zákona č. 589/1992 Sb. a řízení o prominutí penále podle § 104ch zákona č. 582/1991 Sb.

Řízení o povolení placení dlužného pojistného a penále ve splátkách se týká především těch dlužníků, kteří sice nejsou schopni pohledávku uhradit najednou, ale jsou schopni vedle placení běžného pojistného splácet svůj dluh vůči OSSZ alespoň po částech. Celkem bylo v roce 2019 vydáno 12 357 rozhodnutí ve věci povolení placení dlužného pojistného a penále ve splátkách, tj. o 61 více než v roce 2018, kdy jich bylo vydáno celkem 12 296. Tento nepatrný nárůst svědčí o tom, že plátcí pojistného jsou zpravidla schopni plnit své odvodové povinnosti včas a řádně. Nízký počet podaných odvolání proti vydaným rozhodnutím ve věci splátek (povolení, nepovolení, zrušení) současně ukazuje na to, že rozhodovací činnost OSSZ v těchto řízeních je na vysoké odborné úrovni.

Tabulka č. 24: Vývoj celkové úspěšnosti výběru pojistného a příslušenství v mil. Kč

Rok	Předpis	Prominuté penále	Předpis upravený o prominuté penále	Inkaso	Úspěšnost výběru snížená o prominuté penále (%)	Úspěšnost výběru (%)
2017	455 629	168	455 796	454 140	99,7	99,6
2018	501 051	117	501 168	499 185	99,6	99,6
2019	539 595	86	539 682	536 722	99,5	99,5

Tabulka č. 25: Povolení splátek dle § 20a zákona č. 589/1992 Sb.

Pracoviště ČSSZ	Povolení splátek				Celkový počet podaných odvolání	Počet odvolání, jimž bylo vyhověno	Počet odvolání, jimž bylo vyhověno (%)
	Celkový počet rozhodnutí	z toho					
		vyhověno	nevyhověno	zrušeno povolení			
Celkem 2017	13 068	8 645	601	3 822	384	25	6,51
Celkem 2018	12 296	8 251	509	3 522	349	37	10,60
Celkem 2019	12 357	8 310	484	3 543	317	30	9,46
Brno	2 866	1 980	89	785	65	7	10,77
České Budějovice	522	383	15	122	9	2	22,22
Hradec Králové	1 492	1 013	26	453	9	0	0,00
Ostrava	1 741	1 179	84	476	40	5	12,50
Plzeň	695	465	41	186	20	1	5,00
Praha a střední Čechy	3 760	2 411	195	1 154	140	7	5,00
Ústí nad Labem	1 281	879	34	367	34	8	23,53

Vzniklé pohledávky na pojistném a penále jsou plátcům pojistného předepisovány k úhradě výkazy nedoplatků nebo platebními výměry, a nedojde-li ani následně k úhradě těchto pohledávek, jsou tato vykonatelná rozhodnutí předána k vymáhání. Proti výkazu nedoplatků mohou zaměstnavatelé v zákonné lhůtě 8 dnů podat námitky. Minimální

počet podaných námitek v porovnání s vysokým počtem vydaných výkazů nedoplatků svědčí o jejich kvalifikovaném vydávání.

Pohledávky OSVČ jsou předepsány k úhradě platebními výměry, proti kterým mohou OSVČ v zákonné lhůtě 15 dnů podat odvolání. V roce 2019 bylo vydáno celkem

Tabulka č. 26: Řízení o námitkách proti výkazu nedoplatků jednotlivých pracovišť ČSSZ

Pracoviště ČSSZ	Počet vydaných VN	Řízení o námitkách proti VN		
		Počet podaných námitek	Počet rozhodnutí, jimiž byl VN zrušen	Počet rozhodnutí, jimiž byl VN potvrzen
Celkem 2017	114 536	26	4	18
Celkem 2018	108 323	17	2	9
Celkem 2019	102 137	16	3	12
Brno	18 664	2	0	1
České Budějovice	5 271	0	0	0
Hradec Králové	9 640	1	1	0
Ostrava	14 346	3	1	2
Plzeň	7 829	1	0	1
Praha a střední Čechy	36 564	6	1	5
Ústí nad Labem	9 823	3	0	3

Zkratky použité v tabulce: VN – výkaz nedoplatků.

Tabulka č. 27: Rozhodování o promíjení penále – dle vyhlášky č. 161/1998 Sb.

Pracoviště ČSSZ	Promíjení penále			
	Celkový počet žádostí	Celkově vyhověno	Celkově nevyhověno	Celkově vyhověno (%)
Celkem 2017	4 047	2 672	1 375	66
Celkem 2018	3 441	2 191	1 250	64
Celkem 2019	2 941	1 831	1 110	62
Brno	831	604	227	73
České Budějovice	70	30	40	43
Hradec Králové	165	85	80	52
Ostrava	456	286	170	63
Plzeň	139	99	40	71
Praha a střední Čechy	894	501	393	56
Ústí nad Labem	239	162	77	68
Celkem pracoviště ČSSZ	2 794	1 767	1 027	63
Ústředí ČSSZ	147	64	83	44

97 881 platebních výměrů, tj. o 3 161 více než v roce 2018, kdy jich bylo vydáno celkem 94 720.

Dalším řízením, které ovlivňuje vyšší úspěšnost výběru pojistného, je řízení o prominutí penále, kdy podmínkou prominutí penále je plná úhrada pojistného.

2.4.3 SPRÁVA POHLEDÁVEK A JEJICH VYMÁHÁNÍ

K 31. 12. 2019 evidovala ČSSZ neuhrazené pohledávky v úhrnné výši 57 113 mil. Kč, což představuje pokles o 1 638 mil. Kč oproti stavu k 31. 12. 2018, kdy úhrnná výše pohledávek ČSSZ vůči plátcům pojistného činila 58 751 mil. Kč.

Z celkové částky pohledávek činí:

- dluh na pojistném 35 501 mil. Kč (tj. 62,16 %),
- dluh na penále 20 476 mil. Kč (tj. 35,85 %),
- dluh na pokutách 153 mil. Kč (tj. 0,27 %),
- pohledávky ve splátkovém režimu 983 mil. Kč (tj. 1,72 %).

Většinu částky, a to 60,78 %, činí pohledávky za již odhlášenými plátcí.

Celková výše pohledávek se od roku 2015 snižuje. Oproti stavu k 31. 12. 2018 klesly pohledávky v roce 2019 o 1 638 mil. Kč (o 2,79 %). Pokles způsobil zejména snižující se dluh na penále.

Tabulka č. 28: Struktura pohledávek k 31. 12. 2019 (v mil. Kč)

Plátcí	Pohledávky					Procentní podíl ^{*)}	
	celkem	na pojistném	na penále	na pokutách	na ostatním		
Odhlášení plátcí	OSVČ – DP	10 150	6 865	3 229	57	–	
	Zaměstnavatelé	24 563	13 391	11 106	66	–	
	Celkem	34 713	20 256	14 335	122	–	60,78 %
Neodhlášení plátcí	OSVČ – DP	11 767	8 569	3 184	14	–	
	Zaměstnavatelé	9 649	6 676	2 957	17	–	
	Celkem	21 417	15 245	6 141	31	–	37,50 %
Splátkový režim	OSVČ – DP	336	–	–	–	336	
	Zaměstnavatelé	647	–	–	–	647	
	Celkem	983	–	–	–	983	1,72 %
Úhrn	OSVČ – DP	22 253	15 434	6 413	70	336	
	Zaměstnavatelé	34 860	20 067	14 063	83	647	
	Celkem	57 113	35 501	20 476	153	983	100,00 %
Procentní podíl ^{*)}		100,00 %	62,16 %	35,85 %	0,27 %	1,72 %	

^{*)} Jednotlivé položky jsou matematicky zaokrouhleny na miliony Kč, proto jejich výsledné úhrny neodpovídají prostým úhrnům zobrazených (již zaokrouhlených) dat.

Zkratky použité v tabulce: **DP** – důchodové pojištění.

Tabulka č. 29: Vývoj pohledávek (v tis. Kč)

Rok	Roční změna pohledávek	Roční index (%)
2017	-723 785	98,79
2018	-483 131	99,18
2019	-1 637 344	97,21

2.4.3.1 VYMÁHÁNÍ A PRÁVNÍ ZAJIŠTĚNÍ POHLEDÁVEK NA POJISTNÉM A PŘÍSLUŠENSTVÍ

Vymáhání a právní zajištění pohledávek je v ČSSZ realizováno v souladu s platnou právní úpravou, a to všemi dostupnými zákonnými způsoby správní exekuce, včetně

přihlašování a uplatňování pohledávek v insolvenčních řízeních podle insolvenčního zákona, v řízeních o pozůstalosti, v likvidačních řízeních a v dražebních řízeních. K zajištění pohledávek jsou zřizována podle ustanovení § 104i zákona č. 582/1991 Sb. zástavní práva. K vymá-

Tabulka č. 30: Vývojový trend ve vymáhání a v insolvenčním řízení

Kraj	Počet								
	Odeslané výzvy			Správní exekuce			Pohledávky přihlašené do insolvenčního řízení		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
HL. m. Praha	32 425	30 258	27 731	12 986	13 116	16 064	538	437	590
Jihočeský	7 597	6 529	6 258	5 244	5 591	4 597	263	275	316
Jihomoravský	10 625	10 775	11 398	6 098	6 387	7 176	453	478	611
Karlovarský	3 516	3 379	3 203	2 331	1 982	2 040	152	161	196
Královéhradecký	7 845	7 625	7 190	5 691	5 719	6 013	283	251	345
Liberecký	6 790	5 892	6 014	4 589	4 306	5 060	239	170	263
Moravskoslezský	15 165	12 960	11 623	8 665	8 358	6 680	662	632	934
Olomoucký	4 565	5 366	5 557	3 335	3 148	3 176	230	253	393
Pardubický	8 217	7 681	6 986	3 372	3 128	3 210	201	189	257
Plzeňský	5 871	5 494	4 917	3 139	3 292	3 039	186	169	229
Středočeský	17 124	16 616	16 511	8 427	8 213	8 701	494	434	540
Ústecký	12 984	10 731	10 071	7 777	6 871	6 591	532	444	691
Kraj Vysočina	5 563	5 502	4 984	2 850	2 592	2 538	151	183	206
Zlínský	5 750	5 880	5 949	3 418	3 377	3 497	186	194	273
Celkem	144 037	134 688	128 392	77 922	76 080	78 382	4 570	4 270	5 844

Tabulka č. 31: Vývojový trend v počtu odeslaných výzev z pohledu jednotlivých pracovišť ČSSZ

Pracoviště ČSSZ	2017	2018	2019
Brno	21 938	22 157	22 331
České Budějovice	7 597	6 529	6 258
Hradec Králové	16 062	15 306	14 176
Ostrava	19 730	18 326	17 180
Plzeň	9 387	8 873	8 120
Praha a střední Čechy	49 549	46 874	44 242
Ústí nad Labem	19 774	16 623	16 085
Celkem	144 037	134 688	128 392

hání pohledávek lze ve vybraných a odůvodněných případech využít i exekuci prováděnou prostřednictvím soudního exekutora. Vymáhány jsou také pohledávky vzniklé z titulu přeplatku na dávkách důchodového a nemocenského pojištění a regresní náhrady. ČSSZ spolupracuje při vymáhání pohledávek také s jinými členskými státy Evropské unie (blíže kapitola 2.4.3.2). Všechny uvedené způsoby vymáhání pozitivně přispívají ke snížení pohledávek ČSSZ.

K vymáhání předaly OSSZ v roce 2019 celkem 155 856 exekučních titulů, tj. o 13 624 méně než v roce 2018, kdy bylo předáno celkem 169 480 exekučních titulů. K vymáhání byly v roce 2019 předány pohledávky v úhrnné výši 9 614 mil. Kč, což představuje nárůst o 101 mil. Kč, neboť v roce 2018 byly k vymáhání předány pohledávky v úhrnné výši 9 513 mil. Kč.

Ve vymáhání byly uhrazeny pohledávky v úhrnné výši 5 741 mil. Kč, tj. o 374 mil. Kč více než v roce 2018, kdy byly uhrazeny pohledávky v úhrnné výši 5 367 mil. Kč. Zároveň byly v roce 2019 uhrazeny exekuční náklady, které jsou předepisovány podle daňového řádu exekučním příkazem, a to v celkové výši 36,6 mil. Kč, tj. o 1,5 mil. Kč více než v roce 2018, kdy jejich výše činila 35,1 mil. Kč.

Nezastupitelnou roli při vymáhání pohledávek má výzva k zaplacení pohledávky, kterou OSSZ zasílají dlužníkovi ještě před vydáním exekučního příkazu. Na základě odeslané výzvy poměrně velká část dlužníků svůj dluh uhradí, a není tak nutné dále nařizovat exekuci vydáním exekučního příkazu. Řada dlužníků po obdržení výzvy také jedná s příslušnou OSSZ a svůj dluh řeší formou splátek, případně podají žádost o prominutí penále. Nejvyužívanější a neúčinnější formou správní exekuce je příkazání pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb a exekuce srážkami ze mzdy. Velmi efektivním a účinným nástrojem při vymáhání pohledávek je institut zajišťování pohledávek podle ustanovení § 104i zákona č. 582/1991 Sb., tedy zřízením zástavního práva na majetku dlužníka. Tento institut vede dlužníky také ke snaze hledat řešení úhrady svých pohledávek. Celkem bylo v roce 2019 zřízeno 7 869 zástav, což je o 1 476 méně než v roce 2018, kdy jich bylo zřízeno celkem 9 345. Zajištěné pohledávky pak mají i jiné postavení v dalších řízeních, zejména v insolvenčním řízení.

Do insolvenčního řízení bylo v roce 2019 přihlášeno celkem 5 844 pohledávek v celkové výši 2 044 mil. Kč, přičemž nejvíce pohledávek bylo přihlášeno do oddlužení (5 254). Celkem 506 pohledávek bylo přihlášeno do konkurzu a 11 do reorganizace. U 70 zahájených insolvenčních řízení, do kterých ČSSZ přihlásila své po-

hledávky, nebylo k 31. 12. 2019 rozhodnuto o způsobu řešení úpadku. Ve 3 případech byly pohledávky přihlášeny ihned po zahájení insolvenčního řízení, avšak úpadek nebyl k 31. 12. 2019 zjištěn.

2.4.3.2 VYMÁHÁNÍ POGLEDÁVEK S MEZINÁRODNÍM PRVKEM

V roce 2019 vymáhala ČSSZ pohledávky také podle koordinačních nařízení Evropské unie. Celkem bylo v roce 2019 přijato 266 žádostí o spolupráci při vymáhání pohledávek s mezinárodním prvkem (žádost o informace, žádost o vymáhání pohledávek a žádost o oznámení) v celkové výši 36 mil. Kč. K vymáhání na OSSZ bylo v roce 2019 předáno celkem 61 žádostí pro pohledávky v celkové výši 8,4 mil. Kč. OSSZ se v roce 2019 podařilo pro jiné členské státy EU vymoci pohledávky v úhrnné výši 4 mil. Kč.

ČSSZ zaslala v roce 2019 do jiných členských států EU celkem 54 žádostí o spolupráci pro pohledávky v úhrnné výši 6 mil. Kč, z toho přímo k vymáhání bylo předáno celkem 31 pohledávek ČSSZ v celkové výši 1,3 mil. Kč. Výše pohledávek, kterou se ČSSZ touto cestou podařilo vymoci v roce 2019, činila 0,4 mil. Kč.

V roce 2019 probíhaly intenzivní práce na přizpůsobení aplikace *RINA*, dodané EU, pro podmínky ČSSZ. Od 3. 7. 2019 komunikuje ČSSZ s některými členskými státy EU (Polsko, Rakousko a Slovinsko) v oblasti vymáhání pohledávek s mezinárodním prvkem elektronicky prostřednictvím aplikace *APV EESSI* (aplikace *RINA* upravená pro podmínky ČSSZ). S ostatními členskými státy EU probíhá komunikace nadále prostřednictvím papírových strukturovaných evropských dokumentů.

ČSSZ postupuje při vymáhání pohledávek také v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady č. 2015/848 a přihlašuje a uplatňuje své pohledávky v těchto řízeních vedených v jiných členských státech EU, a to v Rakousku, Německu, Belgii, Irsku, Nizozemsku, Polsku, na Slovensku a ve Velké Británii. V roce 2019 bylo do těchto řízení odesláno za ČSSZ celkem 17 přihlášek. Jedná se o náročnou problematiku, protože v insolvenčním řízení se zásadně aplikuje právo státu, který toto řízení zahájil.

2.5 KONTROLNÍ ČINNOST V SOCIÁLNÍM ZABEZPEČENÍ

ČSSZ a jejím organizačním složkám je předpisy o sociálním zabezpečení svěřena řada kontrolních pravomocí, přičemž za stěžejní lze označit oprávnění kontrolovat plnění povinností zaměstnavatelů vyplývajících pro ně z předpisů o sociálním zabezpečení. Významná je především její nápravná funkce ve vztahu ke zjištěným nedostatkům a funkce preventivní. V návaznosti na prove-

dené kontroly dochází k odstranění zjištěných nedostatků a tím mj. k zabezpečení odpovídajících údajů v evidencích ČSSZ (zejména v registru zaměstnavatelů a registru pojištěnců), což je nezbytné z hlediska provádění sociálního zabezpečení, a také k zabezpečení odpovídajících dávkových nároků pojištěnců. Preventivní funkce se projevuje zejména v tom, že zaměstnavatelé se ze zjištěných pochybení poučí a napříště je neopakují.

Mezi kontrolní činnosti OSSZ patří i kontrola dodržování režimu dočasně práceneschopného pojištěnce. Stanovení tohoto režimu a kontrola jeho dodržování zajišťuje účelné čerpání státních prostředků na výplatu nemocenského. Režim dočasně práceneschopného pojištěnce stanoví ošetřující lékař při rozhodnutí o vzniku dočasné pracovní neschopnosti. Pojištěnci, který porušil režim dočasně práceneschopného pojištěnce nebo nesplnil povinnost součinnosti při kontrole tohoto

režimu, může být nemocenské dočasně kráceno nebo odňato. Porušením režimu dočasně práceneschopného pojištěnce se rozumí takové jednání, které nepříznivě působí na léčení a zdraví dočasně práceneschopného pojištěnce a ztěžuje nebo oddaluje obnovení jeho pracovní schopnosti. Nesplněním povinnosti poskytnout součinnost k provedení kontroly je např. neoznačení místa pobytu či zvonku jmenovkou.

2.5.1 KONTROLA PLNĚNÍ POVINNOSTÍ ZAMĚSTNAVATELŮ V SOCIÁLNÍM ZABEZPEČENÍ

Provádění kontrol plnění povinností zaměstnavatelů v nemocenském a důchodovém pojištění a plnění jejich povinností jako plátců pojistného je součástí činnosti OSSZ v rámci věcné působnosti vymezené právními předpisy upravujícími oblast sociálního zabezpečení.

Tabulka č. 32: Kontroly plnění povinností zaměstnavatelů v oblasti sociálního zabezpečení

Stav za období a kraj	Počet kontrol	Vystavené platební výměry			
		Počet	Výše (v tis. Kč) ^{*)}		
			Dlužné pojistné	Penále	Celkem pojistné + penále
Celkem 2017	102 953	3 481	34 492	11 676	46 168
Celkem 2018	98 181	3 317	36 486	10 190	46 676
Celkem 2019	100 076	3 492	51 052	20 280	71 332
HL. m. Praha	17 903	532	11 361	6 501	17 862
Jihočeský	5 943	206	3 464	1 111	4 575
Jihomoravský	12 570	335	3 909	1 710	5 619
Karlovarský	2 516	141	1 218	280	1 498
Královéhradecký	5 122	264	2 409	540	2 949
Liberecký	3 728	130	3 156	1 211	4 367
Moravskoslezský	10 301	410	3 730	1 090	4 820
Olomoucký	5 652	206	2 706	1 144	3 850
Pardubický	4 586	186	3 121	787	3 908
Plzeňský	5 034	189	5 757	2 115	7 872
Středočeský	10 793	338	3 767	1 899	5 666
Ústecký	6 281	215	1 870	682	2 552
Kraj Vysočina	4 142	154	2 386	735	3 121
Zlínský	5 505	186	2 199	476	2 675

^{*)} Nepřesnost součtu může být způsobena zaokrouhlením hodnot.

Kontroly u zaměstnavatelů jsou zaměřeny především na kontrolu stanovení správné výše vyměřovacích základů zaměstnanců a zaměstnavatelů a z nich odvozené výše pojistného, na plnění jejich povinností v oblasti nemocenského pojištění, jako je plnění ohlašovacích a oznamovacích povinností vůči OSSZ, správné posouzení účasti zaměstnanců na pojištění a správnost zaměstnavateli vykazovaných údajů pro účely stanovení výše dávek nemocenského pojištění. Dále jsou zaměřeny na plnění povinností v oblasti důchodového pojištění včetně vedení a úplnosti podkladové evidence, vedení a správnosti údajů uváděných v evidenčních listech důchodového pojištění, dokladování žádostí o důchod a plnění ohlašovací povinnosti při zaměstnávání poživatelů důchodu.

Kontrolní činnost je integrální a velmi významnou součástí činnosti ČSSZ, neboť na základě výsledků zajišťuje nápravu v případě odhalení nesprávného postupu zaměstnavatelů při plnění povinností uložených předpisy o sociálním zabezpečení a plní i významnou preventivní funkci. V rámci kontrolní činnosti je ověřováno, zda údaje, které ČSSZ v rámci svých evidencí vede (registr pojištěnců, registr zaměstnavatelů), odpovídají skutečnosti, jejím prostřednictvím je zajišťováno (resp. ověřováno a napravováno) vyplácení dávek nemocenského pojištění v odpovídající výši, což má následně dopad na uvádění správných údajů v evidenčních listech důchodového pojištění a do budoucna rovněž na správný výpočet dávek důchodového pojištění. V důsledku kontrolní činnosti jsou napravovány nedostatky v postupu zaměstnavatelů při odvodu pojistného.

Většina zaměstnavatelů považuje kontroly za přínosné, neboť na jejich základě se v budoucnu vyvarují svých případných pochybení souvisejících např. s nesprávným pochopením právních předpisů, které jim ukládají povinnosti v oblasti sociálního zabezpečení. Existuje ovšem i nevýznamný počet zaměstnavatelů, kteří se provedení kontroly vyhýbají, nelze je kontaktovat, považují kontroly za obtěžující a při kontrole neposkytují OSSZ potřebnou součinnost. Tím se ovšem dopouštějí přestupků. Provádění kontrol je v případě těchto zaměstnavatelů komplikované a OSSZ pak za účelem řádného provedení kontroly využívají i donucovacích prostředků v souladu s příslušnými právními předpisy, jako je sankce za spáchaný přestupek či předvedení zaměstnavatele ke kontrole orgány Policie ČR. Stejně jako v letech předchozích i v roce 2019 se s takovými zaměstnavateli OSSZ setkávaly, přičemž z dlouhodobějšího hlediska je možno konstatovat, že těchto zaměstnavatelů přibývá. OSSZ v souvislosti se samotnou realizací kontrol u zaměstnavatelů, zejména z důvodu jejich nesoučinnosti při kontrole, v rámci řízení o přestupku uložily

zaměstnavatelům uhradit pokutu ve 195 případech, kdy úhrnná výše pokut činila 1 429 100 Kč.

V roce 2019 uskutečnily OSSZ celkem 100 076 kontrol, což představuje v průměru 399 provedených kontrol denně. Z uvedeného počtu bylo 18 084 kontrol provedeno mimo předem stanovený plán. Důvody jejich provedení souvisejí zejména se zánikem kontrolovaných subjektů. V průběhu roku se OSSZ zabývaly také 241 podněty k provedení kontroly, na jejichž základě v některých případech rovněž vyvstala potřeba provedení neplánované kontroly.

Zaměstnavatelé při kontrolách předložili OSSZ v úhrnu 8 440 155 mzdových listů a vedle nich bylo nutné prověřit i další podklady a účetní doklady. V případě 22 609 kontrol byla v roce 2019 OSSZ zaznamenána kontrolní zjištění, v největší míře se týkala plnění povinností zaměstnavatele v důchodovém pojištění. Ve výsledku kontrol bylo v roce 2019 vydáno téměř 3,5 tisíce rozhodnutí v podobě platebních výměrů, kterými bylo zaměstnavatelům předsáno k úhradě dlužné pojistné a z něj plynoucí penále ve výši 71,3 mil. Kč, z toho zhruba 51 mil. Kč činilo dlužné pojistné a vypočtené penále z dlužného pojistného pak přibližně 20,3 mil. Kč. Za účelem odstranění zjištěných nedostatků při kontrole OSSZ uložily zaměstnavatelům celkem 1 067 nápravných opatření, přičemž v největší míře byla nápravná opatření uložena z důvodu neplnění povinností zaměstnavatele v souvislosti s agendou evidenčních listů důchodového pojištění.

2.5.2 KONTROLY DODRŽOVÁNÍ REŽIMU DOČASNĚ PRÁČENESCHOPNÝCH POJIŠTĚNCŮ

Pracovníci, kteří vykonávají kontrolu dodržování režimu dočasně práceneschopných pojištěnců, provedli ve sledovaném roce 129 234 kontrol. Podezření na porušení tohoto režimu (tzv. počet záchytů) vzniklo v 31 021 případech, což je 24 % záchytů z celkového počtu provedených kontrol. V 15,5 % případů z celkového počtu záchytů bylo porušení režimu potvrzeno. V roce 2019 bylo vydáno 3 879 správních rozhodnutí o krácení nebo odnětí nemocenského.

2.5.3 KONTROLA POSUZOVÁNÍ DOČASNĚ PRACOVNÍ NESCHOPNOSTI

Kontrola posuzování dočasné pracovní neschopnosti se provádí v ordinaci ošetřujícího lékaře nebo na pracovišti LPS, zpravidla za osobní účasti posuzované osoby. Ošetřující lékař je povinen podle požadavku lékaře LPS stanovit termín kontroly pojištěnce a písemně či jiným prokazatelným způsobem jej ke kontrole předvolat. Kontrolu

Tabulka č. 33: Kontrola dodržování režimu dočasně práceneschopných pojištěnců

Stav za období a kraj	Počet provedených kontrol	Počet záchytů	Počet ověřených porušení	Počet postihů
Celkem ČR 2017	146 857	35 093	4 750	3 778
Celkem ČR 2018	139 669	33 404	4 878	3 918
Celkem ČR 2019	129 234	31 021	4 812	3 879
HL. m. Praha	6 457	1 542	214	154
Jihočeský	4 726	1 333	223	179
Jihomoravský	12 750	3 118	347	269
Karlovarský	5 166	1 134	353	243
Královéhradecký	9 455	2 076	351	314
Liberecký	4 857	1 238	258	206
Moravskoslezský	17 983	4 709	561	413
Olomoucký	13 169	3 015	508	425
Pardubický	8 797	2 056	337	285
Plzeňský	13 623	3 338	575	499
Středočeský	13 789	3 130	350	275
Ústecký	9 609	2 338	418	330
Kraj Vysočina	4 907	1 017	113	99
Zlínský	3 946	977	204	188

Tabulka č. 34: Počet provedených kontrol posuzování dočasné pracovní neschopnosti

Kraj	2017	2018	2019
HL. m. Praha	4 840	3 310	2 271
Jihočeský	4 327	2 369	1 394
Jihomoravský	14 093	10 395	10 096
Karlovarský	1 099	741	747
Královéhradecký	10 917	9 540	9 019
Liberecký	6 714	3 930	4 465
Moravskoslezský	13 957	6 306	5 690
Olomoucký	12 780	5 454	4 049
Pardubický	9 567	6 074	5 257
Plzeňský	3 660	2 287	3 023
Středočeský	10 309	5 409	4 898
Ústecký	10 302	8 873	3 588
Kraj Vysočina	3 259	2 079	1 822
Zlínský	7 225	6 831	6 057
Celkem ČR	113 049	73 598	62 376

posuzování dočasné pracovní neschopnosti lze provést i v nepřítomnosti posuzované osoby, pokud lékař LPS její přítomnost k posouzení nepovažuje za potřebnou vzhledem k dostatečné dokumentaci a z ní evidentnímu, diagnosticky jasnému případu.

Frekvence řádných (plánovaných) kontrol posuzování dočasné pracovní neschopnosti souvisí s řadou faktorů (průměrný stav práceneschopných v evidenci lékaře, průměrná délka trvání dočasné pracovní neschopnosti, často se opakující dočasné pracovní neschopnosti atp.). Frek-

vence není určena staticky, ale mění se zejména v závislosti na vývoji ukazatelů dočasné pracovní neschopnosti. Mimořádné kontroly se provádějí v individuálních případech, např. na základě žádosti organizačních útvarů nemocenského pojištění, na podnět zaměstnavatele apod.

2.6 LÉKAŘSKÁ POSUDKOVÁ ČINNOST

Ve sledovaném období pokračoval trend vysokého počtu žádostí o posudek. Pokračovala rovněž výpomoc personálně oslabeným organizačním útvarům LPS napříč re-

Tabulka č. 35: Počet přijatých žádostí o posudek a vypracovaných posudků

Stav za období	Počet přijatých žádostí			Počet vypracovaných posudků		
	1. stupeň ¹⁾		2. stupeň	1. stupeň ¹⁾		2. stupeň
	Pojistné systémy	Nepojistné systémy	Pojistné systémy	Pojistné systémy	Nepojistné systémy	Pojistné systémy
2017	163 148	241 972	8 694	154 162	225 796	8 439
2018	161 422	235 707	8 829	163 044	246 752	9 528
2019	166 198	237 793	9 859	161 203	231 023	9 670
Leden	16 207	20 990	898	15 713	22 358	1 016
Únor	13 514	20 354	672	13 559	19 758	816
Březen	14 075	21 355	816	14 000	20 260	777
I. čtvrtletí	43 796	62 699	2 386	43 272	62 376	2 609
Duben	14 820	21 128	930	13 345	20 277	689
Květen	13 257	21 141	895	13 520	19 074	674
Červen	12 063	18 662	795	13 346	19 799	733
II. čtvrtletí	40 140	60 931	2 620	40 211	59 150	2 096
I. a II. čtvrtletí	83 936	123 630	5 006	83 483	121 526	4 705
Červenec	13 664	19 007	913	12 275	19 307	694
Srpen	13 201	18 429	753	11 497	18 379	869
Září	14 802	18 940	732	13 214	19 095	857
III. čtvrtletí	41 667	56 376	2 398	36 986	56 781	2 420
I. až III. čtvrtletí	125 603	180 006	7 404	120 469	178 307	7 125
Říjen	15 107	20 883	885	15 279	19 590	996
Listopad	14 608	19 995	880	14 883	19 334	990
Prosinec	10 880	16 909	690	10 572	13 792	559
IV. čtvrtletí	40 595	57 787	2 455	40 734	52 716	2 545

¹⁾ Od roku 2018 jsou žádosti a posudky pro účely osob zdravotně znevýhodněných započítávány mezi žádosti, resp. posudky pro účely pojistné agendy, v předchozích letech byly řazeny do agendy nepojistné.

giony. Za účelem výpomoci posudkovým komisím MPSV bylo dočasně přeloženo na MPSV 30 lékařů, kteří se zde podíleli na snižování počtu nevyřízených žádostí o posudek. Navzdory tomu a při současném nízkém personálním obsazení se podařilo snížit průměrnou délku posudkového řízení v zákonem stanovených lhůtách na 48 dnů.

Současně byl kladen důraz nejen na dodržování správních lhůt, ale i na kvalitu, která byla předmětem pravidelné recenzní a kontrolní činnosti. Za účelem zefektivnění a zkvalitnění činnosti LPS byl vypracován metodický pokyn k náležitostem posuzování zdravotního stavu posudkovými lékaři ČSSZ a jeho doplněk, jehož součástí jsou požadavky na tzv. strukturovaný posudek, požadavky na monitoring stanovování kontrolních lékařských prohlídek a platnosti posudku i požadavky na odborný dohled.

V návaznosti na zkrácení předatestační přípravy pro obor posudkové lékařství z původních 2 let na 1 rok byl ve spolupráci s Institutem postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví a MPSV zpracován nový vzdělávací program pro obor posudkové lékařství a byla předložena žádost ČSSZ o akreditaci pracovišť pro praktickou část výuky dle tohoto vzdělávacího programu.

Ve sledovaném roce bylo zajištěno jak specializační, tak celoživotní vzdělávání posudkových lékařů. V rámci celoživotního vzdělávání bylo uspořádáno 7 regionálních konferencí, ve spolupráci s Institutem postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví byly zajištěny 2 inovační kurzy, další vzdělávací akce byly uspořádány ve spolupráci s odbornými společnostmi České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně. Vzdělávání prostřednictvím 7 regionálních konferencí bylo zaměřeno i na referentky LPS a odborné asistenty posudkového lékaře.

V uplynulém roce bylo posudkovými lékaři LPS pro pojistné a nepojistné systémy vypracováno celkem 401 896 posudků.

2.6.1 ŘÍZENÍ V PRVNÍM STUPNI

Pro dávky poskytované ČSSZ (pojistné systémy) bylo během řízení v prvním stupni vypracováno 161 203 posudků, pro nepojistné systémy sociálního zabezpečení 231 023 posudků, dohromady tedy bylo v rámci řízení v prvním stupni vypracováno celkem 392 226 posudků. Posudky pro pojistné systémy představovaly 41 %, zatímco posudky pro účely nepojistných systémů 59 % objemu vypracovaných posudků. Posudky pro účely žádosti o status osoby zdravotně znevýhodněné jsou zařazeny do pojistné agendy.

2.6.1.1 POSUZOVÁNÍ INVALIDITY

Počet posudků pro účely invalidity v roce 2019 činil 116 727, což je oproti roku 2018 pokles o 7 %. Tento pokles nesouvisí s nižším počtem žádostí ze strany klientů (žádost o invalidní důchod, žádost o změnu výše invalidního důchodu), nýbrž s efektivnějším stanovováním kontrolních lékařských prohlídek, které vedlo ke snížení jejich počtu.

Zjišťovacích lékařských prohlídek pro účely invalidity bylo provedeno 55 644. Invalidita třetího stupně byla zjištěna v 11 859 případech, tj. v 21,3 %, invalidita druhého stupně byla uznána v 6 241 případech, tj. v 11,2 %, invalidita prvního stupně v 20 077 případech, tj. v 36,1 %. Invalidita nebyla uznána v 17 467 případech, tj. v 31,4 %. Kontrolních lékařských prohlídek bylo provedeno 45 890, což je o 11 585 méně než v roce 2018.

Na základě žádosti o změnu výše invalidního důchodu bylo vypracováno 15 193 posudků. Stejný stupeň invalidity byl uznán v 6 599 případech, tj. v 43 %. Ke zvýšení stupně invalidity došlo v 8 347 případech, tj. v 55 %, ke snížení stupně invalidity došlo v 247 případech, tj. ve 2 %.

2.6.1.2 OSTATNÍ POSUDKY PRO ČSSZ

V rámci posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pro účely řízení o výplatě nemocenského po uplynutí podpůrní doby bylo vypracováno 33 031 posudků. Prodloužení výplaty nemocenského po uplynutí podpůrní doby bylo doporučeno v 26 486 případech, tj. v 80 %, v 6 545 případech, tj. ve 20 %, prodloužení doporučeno nebylo.

V souvislosti s posuzováním biologické důvodnosti dalšího trvání dočasné pracovní neschopnosti bylo vypracováno 4 813 posudků. Rozhodnutím ukončil lékař LPS jako orgán nemocenského pojištění OSSZ 3 019 dočasných pracovních neschopností, tj. 63 %. Zbýlých 1 794 dočasných pracovních neschopností, tj. 37 %, ukončeno rozhodnutím nebylo.

Bezmocnost (podle právní úpravy do 31. 12. 2006) byla posouzena v roce 2019 v 27 případech, z toho částečná bezmocnost byla uznána v 7 případech, převážná ve 14 případech, úplná ve 3 případech a bezmocnost nebyla uznána ve 3 případech.

Posuzování dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu dítěte bylo provedeno v 85 případech, z toho v 68 případech byl dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav uznán, v 17 případech uznán nebyl.

K problematice posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pro účely osob zdravotně znevýhodněných blíže viz kapitola 2.7.1.2.

2.6.1.3 POSUDKY PRO JINÉ SUBJEKTY

Posudky vypracované pro potřeby dávek nepojistného systému tvořily 59 % všech vypracovaných posudků, největší podíl tvořilo posouzení stupně závislosti pro účely přiznání příspěvku na péči. V rámci posuzování stupně závislosti pro přiznání příspěvku na péči bylo vypracováno 143 562 posudků. Závislost na péči byla uznána ve 128 492 případech, tj. v 89,5 %. Z toho byl uznán stupeň závislosti I v 33 646 případech (23,4 %), stupeň závislosti II v 37 651 případech (26,2 %), stupeň závislosti III v 33 582 případech (23,4 %) a stupeň závislosti IV v 23 613 případech (16,5 %). Závislost nebyla uznána v 15 070 případech (10,5 %).

Posouzení zdravotního stavu pro účely poskytování průkazů osobám se zdravotním postižením bylo provedeno v 74 057 případech, z toho byl u 23 901 případů, tj. ve 32 %, zjištěn zdravotní stav odpovídající přiznání průkazu TP, v 34 777 případech, tj. v 47 %, průkazu ZTP a v 9 440 případech, tj. ve 13 %, byl zjištěn zdravotní stav odpovídající nároku na průkaz ZTP/P. Zdravotní podmínka pro přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením nebyla uznána v 5 939 případech, tj. v 8 %.

Jiné posudky pro účely poskytování dávek a služeb sociální péče zahrnovaly posouzení zdravotního stavu pro účely příspěvku na zvláštní pomůcku, v rámci kterého bylo vypracováno 13 404 posudků. Z toho:

- 3 960 posudků pro účely přiznání zvláštní pomůcky pro osobu s těžkou vadou nosného nebo pohybového ústrojí, zdravotní podmínka byla uznána v 2 548 případech (tj. 64 %),
- 1 982 posudků pro účely přiznání zvláštní pomůcky pro osobu s těžkým zrakovým postižením, uznáno bylo 1 791 případů (tj. 90 %),
- 1 200 posudků pro účely přiznání zvláštní pomůcky pro osobu s těžkým sluchovým postižením, uznáno bylo 1 027 případů (tj. 86 %),
- 6 262 posudků pro účely příspěvku na zakoupení motorového vozidla, zdravotní podmínka byla uznána ve 2 404 případech (tj. 38 %).

2.6.2 ŘÍZENÍ VE DRUHÉM STUPNI

Pro účely řízení ve druhém stupni bylo vypracováno 9 670 posudků, z toho 6 posudků se týkalo námitkového řízení ve věci dlouhodobého nepříznivého zdravotního stavu dítěte.

2.6.2.1 ŘÍZENÍ O NÁMITKÁCH (OBLAST DŮCHODOVÉHO POJIŠTĚNÍ)

Počet 8 823 námitkových posudků pro účely invalidity představuje 7,56 % ze všech prvoinstančních posouzení invalidity. Z celkového počtu druhoinstančních posudků pro účely invalidity byl potvrzen posudek první

Tabulka č. 36: Počet posudků k vydání rozhodnutí OSSZ o ukončení dočasné pracovní neschopnosti

Kraj	2017	2018	2019
HL. m. Praha	40	57	94
Jihočeský	195	219	303
Jihomoravský	200	254	560
Karlovarský	25	32	132
Královéhradecký	11	21	70
Liberecký	23	25	38
Moravskoslezský	411	491	1 174
Olomoucký	103	88	639
Pardubický	4	26	31
Plzeňský	45	72	187
Středočeský	98	88	437
Ústecký	41	67	68
Kraj Vysočina	97	105	186
Zlínský	128	234	894
Celkem ČR	1 421	1 779	4 813

instance v 6 983 případech, tj. v 79 %, ke snížení stupně invalidity došlo ve 181 případech, tj. ve 2 %, a stupeň invalidity byl zvýšen v 1 659 případech, tj. v 19 % případů.

2.6.2.2 ODVOLACÍ ŘÍZENÍ V OBLASTI NEMOCENSKÉHO POJIŠTĚNÍ

V odvolacím řízení proti rozhodnutí OSSZ o ukončení dočasné pracovní neschopnosti bylo vypracováno 175 posudků, z toho nebylo vyhověno ve 168 případech. Posudek první instance byl tedy potvrzen v 96 %.

V odvolacím řízení správním proti zamítavému rozhodnutí ve věci prodloužení vyplácení nemocenského

po uplynutí podpůrní doby bylo vypracováno 546 posudků, z toho ve 190 případech, tj. v 35 %, bylo doporučeno žadateli vyhovět, v 356 případech, tj. v 65 %, vyhověno nebylo.

2.6.2.3 ODVOLACÍ ŘÍZENÍ V OBLASTI OSOB ZDRAVOTNĚ ZNEVÝHODNĚNÝCH

V odvolacím řízení v oblasti osob zdravotně znevýhodněných bylo vypracováno 120 posudků, v 95 případech, tj. v 79 %, nebylo vyhověno, vyhověno bylo ve 25 případech, tj. ve 21 %.

Tabulka č. 37: Počet případů řízení ve věcech osob zdravotně znevýhodněných

Stav za období	Podané žádosti	Vyřízené žádosti celkem	Z toho			Přerušená řízení	Podaná odvolání
			uznán OZZ	neuznán OZZ	zastavená řízení		
2017	7 195	6 943	5 928	686	329	155	136
2018	6 660	6 522	5 651	555	316	153	127
2019	6 768	6 669	5 713	635	321	121	124
Leden	653	613	512	63	38	8	7
Únor	597	542	457	62	23	13	10
Březen	568	609	525	62	22	10	12
I. čtvrtletí	1 818	1 764	1 494	187	83	31	29
Duben	586	543	466	49	28	17	10
Květen	583	573	488	53	32	15	10
Červen	499	537	470	51	16	12	14
II. čtvrtletí	1 668	1 653	1 424	153	76	44	34
I. a II. čtvrtletí	3 486	3 417	2 918	340	159	75	63
Červenec	505	519	449	39	31	10	11
Srpen	499	459	380	59	20	12	10
Září	621	515	443	49	23	4	14
III. čtvrtletí	1 625	1 493	1 272	147	74	26	35
I. až III. čtvrtletí	5 111	4 910	4 190	487	233	101	98
Říjen	706	626	542	47	37	5	11
Listopad	577	601	529	46	26	6	8
Prosinec	374	532	452	55	25	9	7
IV. čtvrtletí	1 657	1 759	1 523	148	88	20	26

Zkratky použité v tabulce: **OZZ** – osoba zdravotně znevýhodněná.

2.7 DALŠÍ AGENDA SVĚŘENÁ DO PŮSOBNOSTI ČSSZ

ČSSZ vedle agendy důchodového pojištění, nemocenského pojištění a LPS, jež tvoří hlavní náplň její činnosti, přísluší rovněž působnost v oblasti provádění odškodňování podle zvláštních právních předpisů a rozhodování o statusu osoby zdravotně znevýhodněné.

2.7.1 OSOBY ZDRAVOTNĚ ZNEVÝHODNĚNÉ

Právními předpisy platnými na úseku zaměstnanosti jsou definovány osoby se zdravotním postižením jakožto osoby, které byly uznány invalidními nebo jsou osobami zdravotně znevýhodněnými. Status osoby zdravotně znevýhodněné, který je důležitý pro uplatnění takové osoby na trhu práce, je přiznáván po posouzení zdravotního stavu posudkovým lékařem ve správním řízení svěřeném do kompetence OSSZ v prvním stupni a ČSSZ ve druhém (odvolacím) stupni řízení.

2.7.1.1 ŘÍZENÍ VE VĚCÍCH OSOB ZDRAVOTNĚ ZNEVÝHODNĚNÝCH

Za rok 2019 bylo uplatněno 6 768 žádostí o uznání za osobu zdravotně znevýhodněnou, z tohoto počtu bylo vyřízeno celkem 6 669 žádostí (o vzniku statusu osoby zdravotně znevýhodněné bylo rozhodnuto u 5 713 žádostí, 635 žádostí bylo zamítnuto a 321 řízení bylo zastaveno z důvodu překážky zahájení řízení). Celkem 121 řízení bylo v roce 2019 přerušeno a bylo podáno 124 odvolání proti rozhodnutí OSSZ.

2.7.1.2 POSUZOVÁNÍ ZDRAVOTNÍHO STAVU PRO OSOBY ZDRAVOTNĚ ZNEVÝHODNĚNÉ

V rámci posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pro účely osob zdravotně znevýhodněných bylo vypracováno 6 427 posudků. Status osoby zdravotně zne-

výhodněné byl uznán v 5 776 případech, tj. v 90 %, nebyl uznán v 651 případech, tj. v 10 %.

2.7.2 ODŠKODŇOVÁNÍ DLE ZVLÁŠTNÍCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ

V roce 2019 nebyl přijat ani novelizován žádný právní předpis týkající se odškodňovacích dávek. ČSSZ tedy i v loňském roce pokračovala v rozhodování o žádostech o odškodňovací dávky podle dosavadních právních předpisů upravujících nároky účastníků národního boje za vznik a osvobození Československa, osob perzekvovaných komunistickým režimem a stanoveného okruhu jejich pozůstalých jak v důchodové oblasti, tak i o žádostech o poskytnutí jednorázových peněžních částek náležejících obdobně vymezenému okruhu oprávněných osob podle speciálních zákonů, které nejsou pobíráním důchodu z českého důchodového pojištění podmíněny (zákon č. 217/1994 Sb., zákon č. 39/2000 Sb., zákon č. 261/2001 Sb., zákon č. 172/2002 Sb., zákon č. 357/2005 Sb., zákon č. 108/2009 Sb.).

Příplatek k důchodu podle nařízení vlády č. 622/2004 Sb. byl v prosinci roku 2019 vyplácen 3 776 osobám, za celý uplynulý rok bylo na této dávce vyplaceno 94 mil. Kč. Na příplatku a zvláštním příspěvku k důchodu podle zákona č. 357/2005 Sb. bylo za rok 2019 vyplaceno celkem přes 358 mil. Kč. V prosinci 2019 příplatek k důchodu pobíralo 5 215 osob a zvláštní příspěvek k důchodu 10 652 osob. Podle zákona č. 108/2009 Sb. nebyla tato dávka v roce 2019 vyplacena žádné osobě.

V roce 2019 bylo dvěma osobám vyplaceno celkem 4 848 Kč formou doplatku jednorázové peněžní částky podle zákona č. 261/2001 Sb.

O úpravu důchodu podle zákona č. 262/2011 Sb. v roce 2019 požádalo 21 osob, podmínky pro úpravu důchodu byly splněny v 18 případech.

3 SPRÁVA DAT SOCIÁLNÍHO POJIŠTĚNÍ A ELEKTRONICKÁ KOMUNIKACE

Správa dat je v prostředí ČSSZ uchopena jako komplexní nástroj, kterým jsou formalizovány povinnosti a odpovědnosti kritické pro řízení datových aktiv v IIS ČSSZ.

V minulém období byla deklarována koncepce v oblasti správy dat sociálního pojištění a vymezeny poslání a vize správy dat v ČSSZ. Následně byly definovány strategické cíle správy dat v ČSSZ včetně principů a standardů uplatňovaných při správě dat v jednotlivých oblastech.

V rámci řízení procesu správy dat byly definovány požadavky správy dat na dodavatele aplikačního programového vybavení pro ČSSZ v podobě standardů správy dat.

V roce 2019 byly stanoveny základní pravidla, procesy, role a odpovědnosti při řízení správy dat v podmínkách ČSSZ, to vše v souladu s Informační koncepcí ČSSZ a dalšími koncepčními materiály ČSSZ, jakož i v souladu s požadavky vyplývajícími z právních předpisů ČR, z práva Evropské unie a mezinárodních smluv.

Pro každou oblast správy dat jsou stanoveny hlavní úkoly, které je třeba zajistit. V oblasti kontroly kvality dat byla v roce 2019 ověřována a precizována funkcionality připraveného nástroje DataQuality. Na základě provedení testování byly zpracovány náměty a požadavky na jeho modifikaci tak, aby co nejvíce odpovídal potřebám zavedení evidence prováděné kontroly kvality dat. V roce 2019 probíhalo postupné plnění datového katalogu metadat jednotlivých aplikací IIS ČSSZ. Aktuálně je zaznamenáno 12 143 položek pro 54 datových modelů. Ve spolupráci s pověřencem pro ochranu osobních údajů bylo překročeno k doplnění informací (typ a kategorie osobního údaje) z pohledu obecného nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR) pro 8 118 položek.

3.1 ÚDAJOVÁ ZÁKLADNA

Údajová základna spravuje podkladové materiály pojištěnců, které jsou na ČSSZ předávány a které se následně stávají součástí většiny rozhodovacích činností ČSSZ. Zároveň zajišťuje aktualizaci databáze údajů o jednotlivých účastnících pojištění, kterou využívají všechny centralizované agendy v celé ČSSZ. Aktualizace je zajišťována převážně automatizovaně údaji ze základních registrů a z agendových informačních systémů evidence obyvatel a cizinců. K ručnímu zpracování bylo

ve sledovaném roce postoupeno 593 791 změn a oprav identifikačních údajů pojištěnců.

Ročních evidenčních listů důchodového pojištění vyhotovených na tiskopisech bylo zpracováno 305 723. Elektronicky bylo přijato 5 910 658 evidenčních listů důchodového pojištění. Vedle ročních evidenčních listů důchodového pojištění bylo zpracováno 669 234 evidenčních listů důchodového pojištění a jiných dokladů předaných s novými žádostmi o dávku důchodového pojištění nebo uložených v dávkových spisech důchodového pojištění. V rámci vytěžování údajů bylo zpracováno 1 233 726 naskenovaných dokladů. Do systému pro správu dokumentů (DMS) bylo naskenováno celkem 705 474 dokladů, z toho 43 716 tuzemských a zahraničních nárokových podkladů, 20 626 přírůstků do dávkových spisů, 41 947 dokladů pro exekuci, 363 964 dodejek a 233 120 kontrolní dětské evidence a opisů úmrtních listů.

ČSSZ též iniciuje přidělení nebo přešetření rodného čísla Ministerstvem vnitra, případně přiděluje vlastní identifikátor k zaevidování osoby pro účely sociálního pojištění, tzv. evidenční číslo pojištěnce, a to zpravidla cizincům. V této oblasti pokračoval i v roce 2019 dlouhodobý trend nárůstu přidělených evidenčních čísel pojištěnce. Ve sledovaném období bylo přiděleno celkem 132 927 evidenčních čísel pojištěnce.

Důkazem zajištění aktuálnosti a bezchybnosti vedených údajů o pojištěncích je vybudované a konsolidované konto pojištěnce (tvoří jej přehled dob pojištění, náhradních dob, vyměřovacích základů a vyloučených dob). Vytvořená konta obsahují 189 milionů digitalizovaných nárokových podkladů pro téměř 10 milionů pojištěnců, u kterých je nutné zajišťovat aktuálnost a kontinuitu. Bylo provedeno 164 998 oprav a změn přiřazení nárokových podkladů a datových vět. V databázi nárokových podkladů bylo zkontrolováno a případně opraveno 403 960 individuálních kont pojištěnců. Z tohoto počtu bylo zpracováno:

- 150 537 kont při řízení o dávku důchodového pojištění,
- 108 773 kont v rámci poskytování informací klientům na základě žádosti o informativní osobní list důchodového pojištění,
- 141 475 kont vlastním cíleným výběrem z databáze nárokových podkladů,

- 3 175 kont v rámci zpracování žádostí o výpis dob pojištění s mezinárodním prvkem.

V roce 2019 byly odeslány přehledy dob důchodového pojištění ženám ročníku narození 1961 a mužům ročníku narození 1958. Vytvořené přehledy dob důchodového pojištění byly zasílány průběžně od začátku září do první poloviny října 2019. Celkem bylo vytvořeno 102 259 přehledů dob důchodového pojištění, z toho 101 008 bylo odesláno poštou a 1 251 prostřednictvím datových schránek. Ženám bylo odesláno 54 104 a mužům 48 155 přehledů dob důchodového pojištění.

Kromě automatizovaně zaslanych přehledů dob důchodového pojištění vybraným předdůchodovým ročníkům vyřídila ČSSZ v roce 2019 celkem 112 321 žádostí o vyhotovení informativních osobních listů důchodového pojištění.

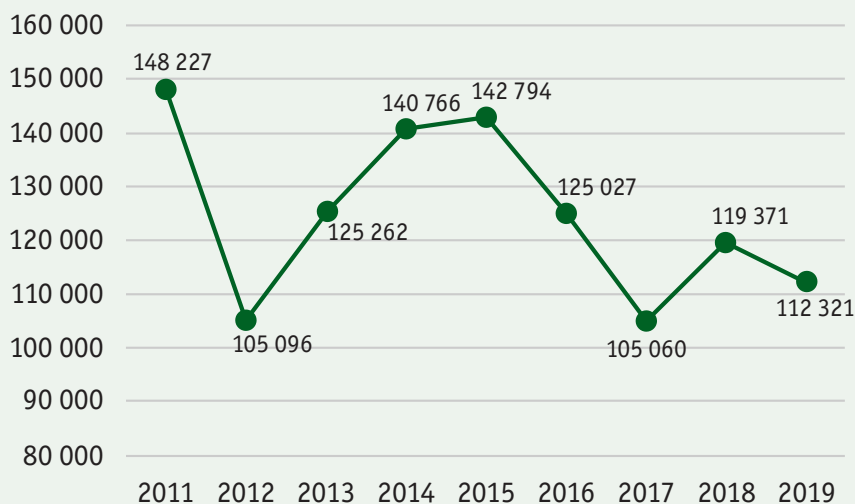
3.2 ELEKTRONICKÁ KOMUNIKACE A POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ Z REGISTRŮ ČSSZ

Právní úprava elektronické komunikace v oblasti sociálního zabezpečení mezi úřadem, zaměstnavateli a OSVČ je nastavena na bázi dobrovolnosti. Trend vzrůstajícího počtu subjektů, pro které je elektronická forma komunikace přínosem, pokračoval i v roce 2019. Nastavené postupy jsou realizovány bez větších problémů. Elektronické komunikace s ČSSZ standardně využívají převážně větší zaměstnavatelé, pro které tento způsob komunikace představuje snížení administrativní zátěže i nákladů. Počet zpracovaných podání překročil 23,3 milionu. Trend ve využívání elektronické komunikace má nadále vzrůstající tendenci, nárůst se ale liší u jednotlivých typů formulářů. V současné době je klientům k dispozici více než 150 formulářů dostupných i na Portálu veřejné správy.

Tabulka č. 38: Statistika konsolidace údajové základny

Typ agendy	2017	2018	2019
Dokumentů skenováno	1 522 590	1 736 822	1 676 807
z toho: ročních evidenčních listů důchodového pojištění	429 392	350 532	302 099
Diferencí v záznamech databáze nárokových podkladů opraveno	85 344	78 454	164 998
V rámci konsolidace údajové základny upraveno individuálních kont pojištěnců	386 276	399 880	403 960
Provedeno změn a oprav identifikačních údajů v kmenových evidencích	531 201	572 140	593 791
Přiděleno evidenčních čísel pojištěnců	86 949	107 137	132 927

Graf č. 16: Vývoj počtu vyřízených informativních osobních listů důchodového pojištění

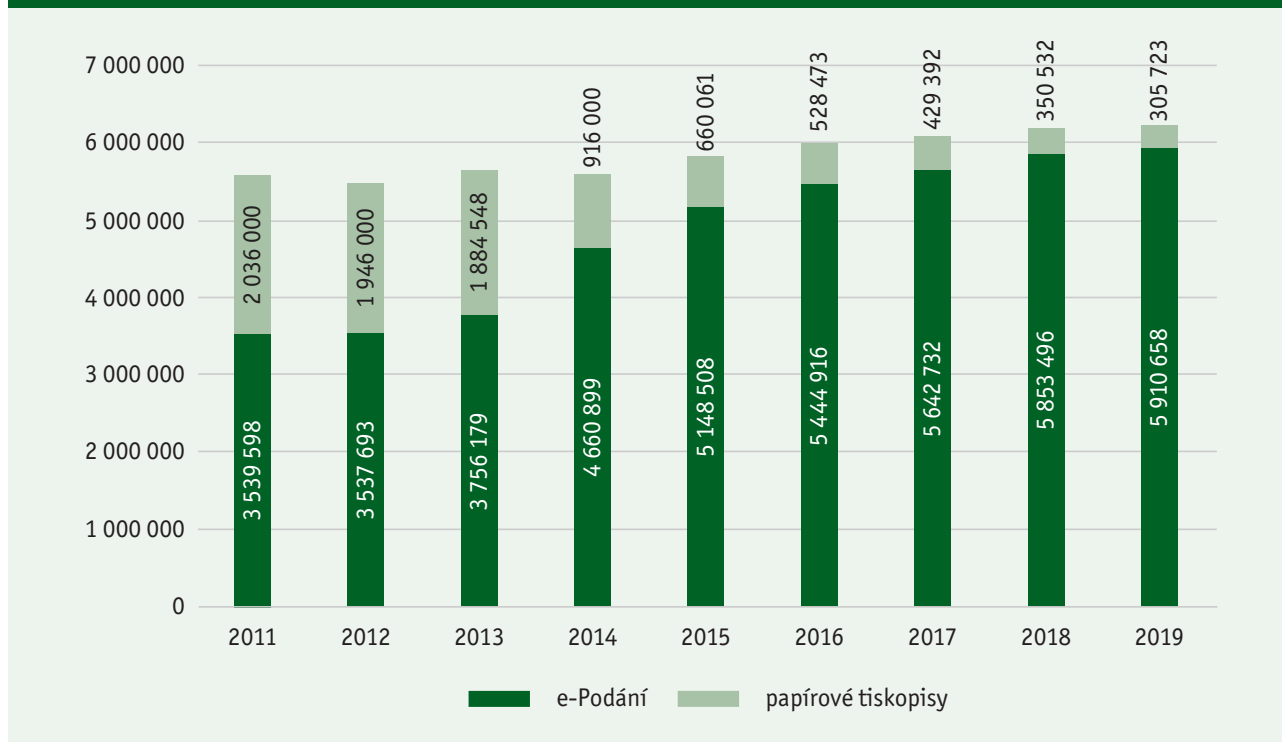

V roce 2019 překročil počet přijatých e-formulářů 20,5 milionu. Počet subjektů, které s ČSSZ komunikují elektronickou formou, se opět navýšil.

V roce 2019 došlo k výraznému nárůstu žádostí o poskytnutí informací z registru pojištěnců oproti roku 2018.

Nejvíce se na tomto zvýšení podílely obecní/městské úřady, jejichž požadavky na poskytnutí údajů byly v porovnání s rokem 2018 (22 398) téměř dvojnásobné (41 626). Ve sledovaném období byly z registru pojištěnců dále nejčastěji poskytovány informace soudům (19 138) a Policii ČR

Graf č. 17: Vývoj počtu podaných evidenčních listů důchodového pojištění

Tabulka č. 39: Statistika poskytování informací z registrů (údaje za ústředí ČSSZ)

Typ agendy	2017	2018	2019
Žádostí o informativní osobní list důchodového pojištění vyřízeno	105 060	119 371	112 321
Žádostí o průběh pojištění do ciziny vyřízeno	15 864	14 418	10 306
Poskytnutí informací o dobách pojištění státním orgánům ve formě rešerší	7 842	7 526	9 090
Poskytnutí informací z registru pojištěnců	67 440	67 175	87 555
Žádostí o ověření rodného čísla na Ministerstvo vnitra předáno	340	41	17

Tabulka č. 40: Počet podání zaměstnavatelů

Počet podání za období	Oznámení o nástupu do zaměstnání		Přehled o výši pojistného		Příloha k žádosti o dávku NP		ELDP	
	Celkový počet	z toho % elektronicky	Celkový počet	z toho % elektronicky	Celkový počet	z toho % elektronicky	Celkový počet	z toho % elektronicky
2017	3 595 556	79,2	3 345 058	73,5	1 612 701	41,7	6 072 124	92,9
2018	3 694 701	79,0	3 374 479	76,7	1 783 239	44,6	6 204 028	94,3
2019	3 558 062	78,5	3 376 461	79,3	1 793 724	47,9	6 216 381	95,1

Zkratky použité v tabulce: **NP** – nemocenské pojištění; **ELDP** – evidenční list důchodového pojištění.

(11 175). Naprostá většina těchto podání byla uskutečňována datovými zprávami zasílanými prostřednictvím Informačního systému datových schránek.

Z důvodu příslušnosti k přiznání dávky důchodového pojištění byly z evidence ČSSZ předány Ministerstvu vnitra, Ministerstvu obrany a Ministerstvu spravedlnosti informace o 4 394 příslušnících ozbrojených složek státu.

V průběhu ledna se vytiskly a poštou rozeslaly inventury pohledávek OSVČ za kalendářní rok 2018 z údajů agendy OSVČ všem OSVČ, které nemají datové schránky. Těm OSVČ, které mají datovou schránku, byly inventury pohledávek OSVČ zaslány do datových schránek počátkem února. Zároveň byly na začátku února všechny inventury pohledávek OSVČ z agendy OSVČ zpřístupněny na ePortálu ČSSZ a v aplikaci ZUR (tj. zaměstnanecké uživatelské rozhraní pro služby Informačního a komunikačního rozhraní ČSSZ).

Rovněž v roce 2019 pokračoval trend zvyšování podílu elektronicky podaných evidenčních listů důchodového pojištění, přičemž více než 95 % evidenčních listů odeslali zaměstnavatelé v elektronické podobě.

Elektronická komunikace zabezpečovaná v rámci IIS ČSSZ představuje přímé služby ČSSZ klientům poskytované prostřednictvím informačních technologií v automatickém nepřetržitém režimu 365/24/7. K zajišťování aplikační podpory této komunikace bylo rozvíjeno již provozované Informační a komunikační rozhraní ČSSZ. Jeho prostřednictvím nabízela ČSSZ služby e-Podání, ePortálu ČSSZ a B2B služby pro komunikaci s třetími stranami. Jedná se o služby umožňující klientům učinit podání elektronickou cestou v datové formě z vlastního informačního systému. Dále je možné podání realizovat vyplněním interaktivního elektronického formuláře, kde se vy-

užívá možnosti předvyplnění. Rovněž je možné stáhnout šablonu e-formuláře, vyplnit ho a zaslat jako elektronický dokument. Prostřednictvím ePortálu ČSSZ poskytuje klientům celou řadu online služeb, kde se mohou informovat o svých datech nebo o stavu řízení, případně další informace, které mohou ze zákona obdržet. Třetí skupinou služeb jsou služby B2B, kdy jsou oprávněným poskytována data z údajové základny ČSSZ.

Rozvoji v oblasti externí komunikace s klienty (pojištěnci, OSVČ, zaměstnavateli) a jinými orgány veřejné moci byla věnována trvalá péče.

3.2.1 E-PODÁNÍ

V oblasti e-Podání byly realizovány každoroční úpravy služeb v souladu s platnou legislativou. Významnou aktivitou byly změny v e-Podání spojené s přípravou nového projektu eNeschopenky. Kromě úprav stávajících služeb e-Podání se připravovala zcela nová služba e-Podání *Data zaměstnavatelům o dočasných pracovních neschopnostech*, která umožní zaměstnavatelům, resp. pověřeným účetním firmám, stahovat a automatizovaně zpracovávat informace o pracovní neschopnosti zaměstnanců. Informace o všech novinkách byly zveřejňovány na webu ČSSZ.

Oproti roku 2018 narostl více než 10× počet e-Podání přes ePortál ČSSZ s tzv. ověřenou identitou podavatele. Zatímco v roce 2018 bylo tímto kanálem doručeno 5 322 e-Podání, v roce 2019 to bylo už 54 883 e-Podání.

3.2.2 EPORTÁL ČSSZ

V souvislosti s realizací projektu eNeschopenka byly od 1. 1. 2019 uvedeny do produkčního provozu nové služby ePortálu ČSSZ, a to *Informace o dočasně pracovní neschopnosti zaměstnance pro právnické osoby* a *Informace*

Tabulka č. 41: Počet přijatých podání podle druhů rozhraní

	2017	2018	2019
Přijato e-formulářů celkem	18 207 438	19 684 887	20 584 268
z toho: přijaté formuláře z ISDS	3 737 323	4 269 504	4 613 887
přijaté formuláře z VREP	13 685 074	14 597 662	15 106 198
přijaté formuláře z PIKR	–	5 322	54 883
přijaté formuláře z OSSZ	15 821	17 022	15 302
přijaté formuláře z VZT	769 220	795 377	793 998
Zamítnuto e-formulářů celkem	2 917 684	2 951 691	2 744 322
Celkem zpracováno e-formulářů	21 125 122	22 636 578	23 328 590

Zkratky použité v tabulce: **ISDS** – Informační systém datových schránek; **VREP** – veřejné rozhraní pro e-Podání; **PIKR** – přímý kanál pro odesílání formulářů z ePortálu ČSSZ (Informačního a komunikačního rozhraní ČSSZ); **VZT** – subsystém IIS ČSSZ pro evidenci pojistných vztahů.

o dočasné pracovní neschopnosti zaměstnance pro fyzické osoby – zaměstnavatele. V rámci dalšího rozvoje projektu eNeschopenka byly vyvinuty a k nasazení od 1. 1. 2020 připraveny služby *Informace o dočasné pracovní neschopnosti zaměstnance* a *Přehled zpracovaných podání o dočasné pracovní neschopnosti zaměstnanců*.

Zájem o online služby na webovém prostředí ePortálu ČSSZ prokazuje dále nárůst, roste zájem o využívání přímé elektronické komunikace třetími stranami (kanály B2G) pomocí specializovaných mzdových, účetních a dalších softwarů.

Tabulka č. 42: Počet volání služeb ePortálu ČSSZ

Název služby	Počet volání		
	2017	2018	2019
Informativní výpočet starobního důchodu	16 072	18 989	33 226
Informace o dočasné pracovní neschopnosti	1 029	1 557	2 736
Informace o druhu a výši vyplacených dávek nemocenského pojištění	2 419	3 472	5 077
Informace o pojistných vztazích zaměstnance	1 790	2 839	3 828
Informace o stavu a průběhu vyřizování žádosti o dávku nemocenského pojištění	4 275	5 729	8 660
Informace o stavu pohledávek na pojistném a penále vůči zaměstnavateli	3 723	4 374	7 433
Informace o stavu pohledávek na pojistném a penále vůči zaměstnavateli – fyzické osobě	572	629	831
Informace o výši a druhu pobíraného důchodu	1 859	2 217	3 670
Informace o zaplaceném pojistném na nemocenské pojištění OSVČ	2 010	2 403	3 951
Náhled na evidenční list důchodového pojištění od roku 2004	2 986	4 041	5 757
Náhled na informativní osobní list důchodového pojištění	13 549	16 173	22 065
Náhled na inventuru pohledávek OSVČ za předchozí rok	10 883	12 987	20 286
Potvrzení o druhu a výši vyplacených dávek nemocenského pojištění	167	256	363
Potvrzení o výši a druhu pobíraného důchodu	206	289	435
Potvrzení o bezdlužnosti fyzických osob – OSVČ a zaměstnavatelů	984	1 242	1 740
Potvrzení o bezdlužnosti právnických osob	3 982	4 541	5 525
Potvrzení o dočasné pracovní neschopnosti	59	80	149
Přehled dob důchodového pojištění	4 953	6 241	8 661
Žádost o sestavení informativního osobního listu důchodového pojištění	4 573	4 994	5 824
Informace o dočasné pracovní neschopnosti zaměstnance pro právnické osoby ^{*)}	–	–	23 095
Informace o dočasné pracovní neschopnosti zaměstnance pro fyzické osoby – zaměstnavatele ^{*)}	–	–	1 486
Celkem	76 091	93 053	164 798

^{*)} Služba spuštěna od 1. 1. 2019.

Tabulka č. 43: Návštěvnost ePortálu ČSSZ

	2017	2018	2019
Visits (počet unikátních návštěvníků)	66 215	66 235	42 119
Pages (počet zobrazených stránek)	355 396	430 456	470 923
Průměrná denní návštěvnost	2 176	2 178	1 384

3.2.3 SLUŽBY JINÝM ORGÁNŮM (B2B SLUŽBY)

V roce 2019 počet volání všech B2B služeb činil 5 689 287. Oproti roku 2018 (3 275 986 volání) se jedná opět o velmi významný nárůst.

V roce 2019 nebyl do produkčního prostředí připojen žádný nový informační systém třetích stran. V červnu 2019 byly MPSV / Úřadu práce ČR zpřístupněny B2B služby týkající se potvrzení o nároku na dávky (náhrady) ovlivňujícího nárok a výši rodičovského příspěvku, požadavku na údaje o přijatých žádostech o peněžitou pomoc v mateřství a získání údajů o přijatých žádostech o peněžitou pomoc v mateřství. V říjnu 2019 byly Generálnímu finančnímu ředitelství zpřístupněny další dvě B2B služby týkající se informace o zaměstnavateli pojištěnce a seznamu zaměstnanců účastných pojištění konkrétního zaměstnavatele.

V roce 2019 byly na základě žádostí zpřístupněny v testovacím prostředí služby B2B Ministerstvu financí, Generálnímu finančnímu ředitelství, Vojenské zdravotní pojišťovně, RBP zdravotní pojišťovně, Generálnímu ředitelství cel a Policii ČR.

V závěru roku 2019 byla podána žádost o služby B2B odborem azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra.

3.3 MEZINÁRODNÍ ELEKTRONICKÁ VÝMĚNA DAT

V červenci 2019 skončilo pro členské státy Evropské unie přechodné období pro připojení k EESSI a ČSSZ tento termín dodržela. Byly dokončeny práce na připojení přístupového místa ČSSZ do EESSI a připojení ČSSZ jako in-

stituce. Byli proškoleni zaměstnanci, zajištěn service desk na všech úrovních, zápis institucí napojených na přístupové místo ČSSZ v centrálním evropském adresáři a byla poskytnuta odborná a věcná podpora orgánům sociálního zabezpečení. Od července 2019 jsou na ČSSZ v „ostrém“ provozu agendy nemocenského pojištění a vymáhání pohledávek, průřezové procesy a styčné místo a dále část agendy posuzování příslušnosti k právním předpisům a k přístupovému místu jsou připojeny Ministerstvo obrany a Vězeňská služba ČR. V listopadu 2019 se k přístupovému místu připojilo Generální ředitelství cel. Zbývající agendy ČSSZ i Ministerstvo vnitra se budou připojovat postupně v dalším období.

Implementace EESSI v ČSSZ je založena na centrální aplikaci *APV EESSI*, což je upravený software dodaný Evropskou komisí, a dalších 9 aplikacích a registrech ČSSZ. Implementace EESSI vyvolala i potřebu pozměnit některé pracovní postupy a procesy týkající se řízení o dávku. Práce s aplikací *APV EESSI* je pro uživatele náročnější, jde o první procesní aplikaci používanou ČSSZ. Poskytnutý čas a dostupné kapacity neumožnily ČSSZ takové řešení, které by lépe reflektovalo specifika jednotlivých agend anebo vývoj vlastní centrální aplikace. Z těchto důvodů byly v roce 2019 průběžně upravovány centrální aplikace *APV EESSI* a aplikace ČSSZ podle dohodnutých priorit ČSSZ s tím, že další úpravy budou provedeny v roce 2020. Komunikace se státy a institucemi, které nejsou v „ostrém“ provozu, probíhá prostřednictvím papírových formulářů, proto ČSSZ začala vyvíjet offline systém s využitím funkcionalit aplikace *APV EESSI*.

Tabulka č. 44: Počet volání B2B služeb

Název B2B služby	Počet volání		
	2017	2018	2019
Informace o zaměstnavateli pojištěnce	587 001	844 755	1 001 097
Seznam zaměstnanců účastných pojištění konkrétního zaměstnavatele	19 095	43 544	58 150
Informace o dočasné pracovní neschopnosti	2 575	5 256	8 641
Informace o druhu a výši vyplacených dávek nemocenského pojištění	502 900	872 425	1 120 480
Informace o výši a druhu pobíraného důchodu	528 821	927 412	1 167 260
Informace o pojištěncích pro řídicí orgány Evropského sociálního fondu	125 557	582 594	112 601
Potvrzení o nároku na dávky (náhrady) ovlivňující nárok a výši rodičovského příspěvku	–	–	2 175 278
Požadavek na údaje o přijatých žádostech o peněžitou pomoc v mateřství	–	–	11 340
Získání údajů o přijatých žádostech o peněžitou pomoc v mateřství	–	–	34 440
Celkem	1 765 949	3 275 986	5 689 287

V průběhu roku 2019 došlo k řadě změn týkajících se centrální části aplikace *APV EESSI* i věcné části. Verze dodaná státům od Evropské komise na jaře 2019 vykazovala větší množství nedostatků. Nebyly uzavřeny některé zásadní dokumenty, část podstatných informací, např. ohledně licencí, byla poskytnuta až koncem roku 2019, nasazení další verze evropské části, která měla odstraňovat řadu chyb, bylo odloženo na rok 2020.

EESSI vyvolala potřebu rovněž na straně institucionální. Byla vytvořena povinná komunikační síť ČSSZ. ČSSZ zpracovává měsíční monitorovací zprávy, bezpečnostní zprávy, účastní se školení. Podílí se také na řízení incidentů (incident management) a stanoviscích pro vícestupňové změnové řízení, část těchto činností vykonává v roli koordinátora za ČR. Zapojení pracovníků ČSSZ v rámci mezinárodní spolupráce a v orgánech Evropské komise je popsáno v kapitole 4.1.

4 OSTATNÍ ČINNOSTI

Mezi ostatní činnosti jsou řazeny činnosti podporující úspěšný a kvalitní výkon hlavních činností v sociálním zabezpečení a LPS. Jedná se zejména o mezinárodní spolupráci v oblasti sociálního zabezpečení, především mezi členskými státy EU, která rok od roku nabývá na významu. Důležitým posláním ČSSZ vůči veřejnosti je proklientský přístup a transparentní chování instituce, jež výrazně pomáhají naplňovat klientská centra a call centra ČSSZ, otevřený a proaktivní přístup k médiím a interní kontrolní činnost.

4.1 MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

ČSSZ se v mezinárodní oblasti etablovala jako stabilní partner s fungujícím systémem mezinárodní spolupráce, s rozsáhlou sítí kontaktů i se snahou zapojovat se do společných akcí, vyměňovat si zkušenosti a podněty pro inovaci. Na ČSSZ dopadají požadavky plynoucí z aplikace koordinačních nařízení Evropské unie včetně EESSI, nových mezinárodních smluv o sociálním zabezpečení i požadavky vyvolané unijními aktivitami, typicky v oblasti digitalizace v případě nařízení Evropského parlamentu a Rady 2018/1724, kterým se zřizuje tzv. jednotná digitální brána. Rostou nejen počty případů s mezinárodním prvkem a složitější administrací, ale nároky se zvyšují i na poskytování poradenství. Zásadně stoupá počet osob, které se zajímají o své budoucí důchodové nároky a řeší svou účast v sociálním pojištění.

Zástupci ČSSZ jsou členy několika meziresortních pracovních orgánů v gesci MPSV, které se mezinárodní oblastí zabývají (Resortní koordinační skupiny a jejich podskupin, Meziresortního orgánu pro potírání nelegálního zaměstnávání cizinců), účastní se neformální pracovní skupiny pro jednotnou digitální bránu v gesci Ministerstva průmyslu a obchodu. V rámci sítě SOLVIT bylo s Ministerstvem průmyslu a obchodu řešeno několik desítek případů formou šetření nebo poradenství.

Zaměstnanci ČSSZ byli rovněž celoročně zapojeni v pozici zástupců, reportérů nebo expertů v řadě pracovních orgánů Evropské komise v oblasti sociálního zabezpečení (správní komise pro koordinaci systémů sociálního zabezpečení a její pracovní skupiny, technická komise pro zpracování údajů), kde byla kromě problematiky aplikace koordinačních nařízení Evropské unie pozornost zaměřena hlavně na problematiku EESSI. Součástí těchto činností je kromě účasti na desítkách jednání rovněž vypracování a prezentování stanovisek, podkladů, zpráv,

přípomínek a námětů. V některých oblastech koordinuje ČSSZ činnosti i ve vztahu k ostatním českým institucím a orgánům sociálního zabezpečení, případně s jinými státy Evropské unie.

ČSSZ dále zpracovává mezinárodní statistiky a dotazníky, zejména na základě požadavků Evropské komise a k plnění závazků z mezinárodních smluv o sociálním zabezpečení; část jako podklady pro MPSV, část poskytuje přímo druhé straně. Jejich počet meziročně narůstá, v roce 2019 to bylo 22 statistik a 11 dotazníků.

4.1.1 MEZINÁRODNÍ JEDNÁNÍ

ČSSZ se účastní nebo je organizátorem pravidelných jednání styčných míst s hlavními partnerskými institucemi sociálního zabezpečení ze sousedních států, jejichž cílem je informovat se o změnách v organizaci a příslušných právních předpisech, dohodnout či vyjasnit si vzájemné postupy, řešit komplikovanější případy. V roce 2019 byla jedním z hlavních témat problematika EESSI a změny v předávání údajů mezi institucemi.

Česko-rakouské jednání s tamním styčným místem HVB (Hauptverband der österreichischen Sozialversicherungsträger) a institucemi proběhlo v září ve Vídni a kromě ČSSZ se ho zúčastnila i Kancelář zdravotního pojištění. Jeho předmětem byla důchodová problematika, agenda určování příslušných právních předpisů, nemocenské a zdravotní pojištění, vymáhání pohledávek a problematika EESSI.

V listopadu se v Praze konalo každoroční jednání se zástupci slovenské Sociální pojišťovny k obdobné problematice, tentokrát se zvláštním zaměřením na přípravu elektronické výměny dat v rámci EESSI. Mimo to proběhlo jednání v Bratislavě, zaměřené na bilaterální elektronickou výměnu dat, kde ČSSZ nabídla a následně písemně specifikovala možnosti předávání údajů (především údajů o úmrtí příjemců důchodů pobývajících na území druhého státu) formou B2B služeb.

Rovněž v listopadu se v Praze konalo jednání styčných míst mezi ČSSZ a čtyřmi německými institucemi důchodového pojištění. Důraz byl kladen na nové postupy a změny, které se v souvislosti se zaváděním EESSI budou aplikovat. Dále byly předmětem jednání např. změny v právních předpisech, vzájemné poskytování informací a digitalizace.

Tématem jednání ústředního ředitele ČSSZ s předsedkyní polského nositele pojištění ZUS (Zakład Ubezpieczeń Społecznych) Gertrudou Uścińską v květnu ve

Varšavě bylo informování o technickém řešení a o zkušenostech se zaváděním eNeschopenky. Během své listopadové návštěvy u švýcarského nositele pojištění Ausgleichskasse/IV-Stelle v Zugu se ústřední ředitel ČSSZ seznámil se švýcarským systémem sociálního pojištění, jeho organizací a digitalizací agend i klientských služeb.

Ve sledovaném období pokračovaly přípravy k uzavření dalších mezinárodních smluv o sociálním zabezpečení. Zástupci ČSSZ se v únoru zúčastnili v Minsku expertního jednání o přípravě správního ujednání a formulářů k provádění bilaterální smlouvy mezi ČR a Běloruskem. Smlouva vstoupila v platnost dne 1. 10. 2019. Na MPSV v květnu proběhlo za účasti zástupců ČSSZ expertní jednání k přípravě smlouvy s Čínskou lidovou republikou. V říjnu se za účasti MPSV a ČSSZ v Moskvě na Ministerstvu práce a sociální ochrany Ruské federace uskutečnilo jednání o návrhu ruské strany na změnu stávající smlouvy mezi ČR a Ruskou federací o sociálním zabezpečení. V říjnu také proběhlo jednání zástupců ČSSZ v Brazílii s tamním nositelem pojištění o přípravě formulářů potřebných k provádění nové bilaterální smlouvy mezi ČR a Brazílií.

V září navštívila ČSSZ v rámci své studijní návštěvy v ČR delegace mongolského ministerstva práce a sociálních věcí. Členové delegace se zajímali hlavně o působnost ČSSZ v rámci systému sociálního zabezpečení ČR.

V průběhu roku se uskutečnily dvě stáže pro vybrané zaměstnance ČSSZ u zahraničních partnerských institucí – v září stáž zaměřená na mezinárodní důchodovou agendu u německého nositele pojištění DRV Bund (Deutsche Rentenversicherung Bund) v Berlíně a v listopadu stáž u Sociální pojišťovny v Bratislavě se zaměřením na realizaci důchodového pojištění, exekuční agendu, poskytování informací a poradenství.

4.1.2 MEZINÁRODNÍ ORGANIZACE

Součástí mezinárodních aktivit ČSSZ je účast ve dvou mezinárodních organizacích, jejichž prostřednictvím

jsou získávány odborné informace a zkušenosti – ESIP a EUMASS.

V ESIP je nyní zastoupeno 44 institucí z 18 států a jejich počet průběžně narůstá. ESIP je registrovanou neziskovou organizací, sociálním partnerem ve vztahu k institucím Evropské unie a platformou pro výměnu informací a zkušeností mezi nositeli pojištění v rámci odborných pracovních skupin. ČSSZ se v roce 2019 podílela na tvorbě pozic, které ESIP prezentuje Evropskému parlamentu (brexit, agenda nové Evropské komise – důchody). Od listopadu 2019 má ČSSZ svého zástupce ve správní radě ESIP.

EUMASS je jedinou odbornou evropskou organizací pro oblast posudkového a revizního lékařství s účastí lékařů prakticky ze všech evropských států. Členství přináší aktuální poznatky z oboru, vývojové trendy a zkušenosti. ČSSZ od poloviny roku 2019 zastupuje v Radě EUMASS i LPS MPSV. Na jednání Rady navazují odborné semináře.

4.1.3 MEZINÁRODNÍ PORADENSKÉ DNY

ČSSZ v roce 2019 organizovala pro občany spolu se zahraničními partnerskými institucemi tradiční dvoustranné poradenské dny k důchodům. Jejich hlavním přínosem je poskytnutí informací klientům o jejich nárocích jak z českého, tak i z cizího systému důchodového pojištění současně od odborníků z obou institucí na jednom místě. Klienti toto komplexní poradenství hodnotí jednoznačně pozitivně.

Česko-německé poradenské dny organizované s německým nositelem důchodového pojištění DRV (Deutsche Rentenversicherung) proběhly v roce 2019 čtyřikrát. V zájmu zkvalitňování klientského přístupu se každoročně scházejí vedoucí pracovníci ČSSZ a příslušných německých institucí na jednání k vyhodnocení poradenských dnů. Vyhodnocení se tentokrát uskutečnilo v Praze.

Česko-rakouský poradenský den je zajišťován ve spolupráci s rakouskou důchodovou pojišťovnou PVA (Pension-

Tabulka č. 45: Poradenské dny v roce 2019

Česko-německé poradenské dny s DRV				Česko-rakouské poradenské dny s PVA				Česko-slovenské poradenské dny s SP			
Pořadí	Termín	Místo	Počet klientů	Pořadí	Termín	Místo	Počet klientů	Pořadí	Termín	Místo	Počet klientů
31.	2.–3. 4.	Bonn	120					11.	25. 4.	Žilina	43
32.	6. 6.	Praha	30	10.	22. 5.	Znojmo	52				
33.	24. 9.	Pasov	20					12.	21. 11.	Frýdek-Místek	28
34.	15.–16. 10.	Ostrava	92								

Zkratky použité v tabulce: **DRV** – Deutsche Rentenversicherung; **PVA** – Pensionsversicherungsanstalt; **SP** – Sociálna poisťovňa.

versicherungsanstalt). Česko-slovenské poradenské dny, které ČSSZ zajišťuje společně se slovenskou Sociální pojišťovnou, se v roce 2019 konaly dvakrát.

V příhraničním polském městě Lubani zorganizovala tamní pobočka ZUS (Zakład Ubezpieczeń Społecznych) Walbrzych polsko-česko-německý poradenský den pro zaměstnance a zaměstnavatele. Za ČSSZ se ho zúčastnily pracovníce ze sousedících OSSZ Liberec a OSSZ Jablonec nad Nisou.

S ohledem na zvýšenou poptávku po poradenství v angličtině se v Klientském centru ústředí ČSSZ v listopadu poskytovalo v pilotním formátu poradenství k důchodům s možností tlumočení do angličtiny.

4.2 POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ

Informace klientům i veřejnosti poskytovala ČSSZ v roce 2019 různými způsoby. Klienti mohli s ČSSZ komunikovat prostřednictvím jejích územních organizačních jednotek, zejména OSSZ, tří specializovaných call center a Klientského centra ústředí ČSSZ. Všechna call centra ČSSZ měli klienti možnost kontaktovat prostřednictvím vnitrostátní bezplatné telefonní linky. Klienti ze zahraničí měli k dispozici speciální telefonní číslo určené pro volání z ciziny. ČSSZ při komunikaci s klienty dbá na vstřícnost, ochotu a profesionální, empatické jednání. Snahou je vysvětlit danou problematiku úplně, jasně a srozumitelně a zajistit tak dostatečnou informovanost a jistotu klientů.

Významným zdrojem informací z oblasti působnosti ČSSZ jsou rovněž přehledné webové stránky, kde jsou klientům dostupné tiskopisy, kontakty, odpovědi na nejčastější dotazy a také novinky z jednotlivých oblastí. Samozřejmostí je rovněž zveřejňování aktuálních informací prostřednictvím sociálních sítí tak, aby se tyto informace dostaly k co nejširšímu okruhu uživatelů.

V neposlední řadě je třeba zmínit i zvláštní pozornost ČSSZ k poskytování informací klientům se zdravotním handicapem. Zejména lidé se sluchovým postižením měli na všech pracovištích možnost využít službu online tlumočení či přepisu do znakového jazyka. V závěru roku 2019 byly základní aktuální informace k eNeschopence zveřejněny na webových stránkách též ve znakovém jazyce.

4.2.1 KLIENTSKÉ CENTRUM ÚSTŘEDÍ ČSSZ PRO DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ

Ze strany veřejnosti je Klientské centrum ústředí ČSSZ vyhledávaným pracovištěm poskytujícím odborné poradenství a konzultační služby klientům při vyřizování jejich požadavků v oblasti důchodového pojištění.

Počet vyřízených požadavků veřejnosti v Klientském centru ústředí ČSSZ se pohybuje každoročně kolem 40 tisíc,

v roce 2019 jich zde bylo vyřízeno celkem 39 139. V rámci osobních návštěv klientů bylo vyřízeno zejména 12 491 obecných požadavků týkajících se oblasti důchodového pojištění, 2 396 požadavků k problematice pojistných dob, 1 196 požadavků z oblasti exekučních srážek z dávek důchodového pojištění, 7 383 požadavků k ostatním záležitostem souvisejícím s důchodovým pojištěním a 6 056 požadavků na vystavení různých druhů potvrzení. Zároveň zde bylo odbaveno 7 859 písemných, elektronických, telefonických či faxových požadavků veřejnosti a také orgánů veřejné správy. Průměrná doba čekání na odbavení byla 5 minut a doba na vyřízení požadavku činila v průměru 15 minut.

Klientské centrum ústředí ČSSZ se snaží flexibilně reagovat na požadavky veřejnosti a dlouhodobě usiluje o rozšíření portfolia a zvýšení úrovně nabízených služeb. Klientské centrum ústředí ČSSZ tak kromě standardních služeb zajišťuje speciální službu pro veřejnost, která je poskytována nad rámec povinností stanovených příslušnými právními předpisy, a to poradenství k budoucím důchodovým nárokům včetně vyhotovení informativního výpočtu důchodové dávky a odborné konzultace pro složitější případy dávek důchodového pojištění. Speciální služba je dostupná pro klienty, kteří si předem objednali termín schůzky prostřednictvím online rezervačního systému nebo přes speciální telefonickou linku. Ze strany veřejnosti je tato služba velmi pozitivně hodnocena a poptávka po ní má stoupající tendenci. Negativním prvkem v efektivním poskytování této speciální služby je však disproporce mezi vysokou poptávkou veřejnosti a nedostatečnou kapacitou pracovníků Klientského centra ústředí ČSSZ. V hodnoceném roce využilo této služby 2 591 klientů, z toho 2 028 požadovalo vyhotovení informativního výpočtu důchodu a 563 klientů bylo objednáno na konzultaci. Průměrná doba vyřízení požadavku objednaných klientů činila 30 minut.

4.2.2 CALL CENTRUM PRO DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ

Call centrum pro důchodové pojištění je jedním ze specializovaných pracovišť, která se podílí na telefonické komunikaci s veřejností. Zároveň přijímá prostřednictvím speciální telefonické linky objednávky klientů na termín ke konzultacím a k informativnímu výpočtu důchodu a vyřizuje také písemné nebo elektronické dotazy klientů a požadavky OSSZ k důchodovým záležitostem klientů.

V rámci efektivnějšího odbavování hovorů a zlepšování pracovních podmínek bylo pracoviště call centra zařazeno do systému tzv. IP telefonie a vybaveno moder-

ními IP telefony. Zároveň byla implementována nová nadstavba systému pro zaznamenávání telefonických hovorů a jejich archivaci a nová verze nahrávacího zařízení pro pravidelné vyhodnocování telefonického jednání s klientem.

Dlouhodobým trendem celkového počtu telefonátů směřovaných na call centrum pro důchodové pojištění je jejich každoroční nárůst. V roce 2019 bylo zaznamenáno 437 919 telefonátů, z toho bylo vyřízeno celkem 165 870 hovorů a ve 272 049 případech se nepodařilo klientům dovolat. Převažující podíl počtu nevyřízených hovorů je důsledkem disproporce mezi stoupající poptávkou veřejnosti a klesající personální kapacitou operátorů call centra.

Dále bylo call centrem pro důchodové pojištění odbaveno 4 702 požadavků OSSZ k důchodovým záležitostem klientů a 974 požadavků klientů předaných e-mailem či faxem. Na věcné organizační útvary bylo předáno k vyřízení 12 176 požadavků klientů a urgencí. Klientům bylo vyhotoveno a zasláno celkem 6 147 různých druhů potvrzení. V rámci speciální telefonické linky pro objednání termínu bylo vyřízeno 2 588 telefonátů a objednáno 260 klientů na termín do klientského centra.

4.2.3 CALL CENTRUM PRO NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ

Call centrum pro nemocenské pojištění vyřizovalo především telefonické dotazy občanů týkající se podmínek nároku na dávky nemocenského pojištění a jejich výplaty, dále dotazy na stav a průběh řízení ve věci dávky nemocenského pojištění, a to včetně způsobu výplaty dávky v ČR, do ciziny a z ciziny. Rovněž byla prováděna konzultační činnost včetně zprostředkování výkladu zákona o nemocenském pojištění v rozsahu požadovaných informací. V neposlední řadě předávalo call centrum příslušnému organizačnímu útvaru místně příslušné OSSZ naléhavé urgencye týkající se zejména délky řízení o dávkách nemocenského pojištění a jejich výplaty.

Call centrum pro nemocenské pojištění spolupracovalo po celý rok 2019 s jednotlivými OSSZ i s metodickými organizačními útvary ČSSZ a usilovalo o zvýšení efektivity jednání s klienty, obzvláště pak v případech, kdy byl klient ve složité finanční situaci. Pozornost byla věnována vyhodnocování kvality telefonického jednání při využití nahrávacího zařízení. Za celý rok 2019 zaznamenal systém pro zpracování ukazatelů činnosti call centra více než 240 tisíc telefonátů, uskutečněno bylo

Tabulka č. 46: Údaje o činnosti call centra pro důchodové pojištění

	2017	2018	2019
Telefonáty celkem	336 501	335 420	437 919
Vyřízené hovory	212 173	196 492	165 870
z toho: důchodové pojištění	51 054	62 446	64 113
výplata důchodu	43 303	14 752	13 767
důchodové pojištění v zahraničí	12 656	11 204	10 032
agendy bez rozlišení	68 845	59 445	38 018
exekuce	36 020	48 380	39 629
III. pilíř	295	265	311

Tabulka č. 47: Údaje o činnosti call centra pro nemocenské pojištění

	2017	2018	2019
Telefonáty celkem	202 953	191 803	240 487
Uskutečněné hovory	72 664	92 927	133 301
z toho: dotaz na dávku – vyřešeno ihned	53 238	63 163	85 010
dotaz na dávku – řešeno s OSSZ (urgence)	225	191	58
ostatní ihned vyřešené dotazy – obecné	19 201	29 573	48 233

133 301 hovorů. Nárůst telefonátů byl zaznamenán v souvislosti s přípravou na zahájení provozu eNeschopenky, tedy v druhé polovině roku 2019, kdy byla zřízena další telefonní linka určená speciálně pro dotazy související s přípravou na spuštění eNeschopenky od 1. 1. 2020. S ohledem na velký zájem klientů o informace k eNeschopence výrazně vzrostl celkový počet telefonátů, neboť mnoho zájemců o informace volalo opakovaně.

4.2.4 CALL CENTRUM TECHNICKÉ PODPORY ESLUŽEB

Call centrum technické podpory eSlužeb ČSSZ poskytovalo poradenství a pomoc klientům, kteří s ČSSZ komunikují elektronicky. Nejčastěji se na call centrum obraceli zaměstnavatelé, ale podpora byla poskytována i fyzickým osobám, podnikajícím fyzickým osobám, lékařům, exekutorským úřadům, softwarovým vývojářům i pracovníkům OSSZ.

Z hlediska řešené problematiky jsou operátoři nejčastěji dotazováni na odesílání e-Podání přes veřejné rozhraní ČSSZ pro elektronické podání (kanál VREP), Informační systém datových schránek a elektronická podání prostřednictvím informačního a komunikačního rozhraní (kanál PIKR) a řešení chyb při zamítnutí podání. Podstatná část dotazů souvisela s využíváním ePortálu ČSSZ – přihlašování k ePortálu ČSSZ (prostřednictvím datových schránek nebo Národní identitní autority) a postup při používání tiskopisů a elektronických služeb. Byla řešena i problematika kvalifikovaných cer-

tifikátů a certifikátů pro šifrování. Podpora klientům je poskytována pro online objednání na OSSZ a rovněž i pro portál Otevřených dat ČSSZ. Call centrum také přijímá od klientů podněty k technickým chybám, tyto chyby dále analyzuje a předává je k případné opravě.

Call centrum technické podpory eSlužeb ČSSZ odbavilo v roce 2019 celkem 26 965 hovorů. Nárůst hovorů oproti roku 2018 byl zaznamenán hlavně v druhé polovině roku a souvisel s přípravou lékařů a zaměstnavatelů na zavedení eNeschopenky. V druhé polovině roku se na call centrum obraceli zaměstnavatelé a lékaři většinou jen s obecnými dotazy k připravovaným změnám, ke konci roku již s konkrétními dotazy, přičemž počet hovorů se zvyšoval s blížícím se koncem roku. Nárůst dotazů byl zaznamenán i ze strany softwarových vývojářů.

Call centrum technické podpory eSlužeb ČSSZ poskytovalo klientům podporu nejen po telefonu, ale i přes e-mail. Prostřednictvím e-mailu bylo obslouženo dalších 774 klientů.

4.2.5 ELEKTRONICKÁ PREZENTACE

Rok 2019 byl v oblasti elektronické prezentace pro ČSSZ přelomový. V květnu 2019 ČSSZ spustila modernizované webové stránky, které byly připraveny v souladu se standardy Ministerstva vnitra pro webové stránky státních institucí ČR. Zároveň došlo k úpravě struktury a obsahu webových stránek tak, aby byly přehledné a uživatelsky přívětivé a zveřejněné informace byly srozumitelné široké veřejnosti.

Tabulka č. 48: Údaje o činnosti call centra technické podpory eSlužeb ČSSZ

	2017	2018	2019
Uskutečněné hovory	20 183	19 259	26 965
z toho: registrace k e-Podání, registrační tiskopisy	7 %	6 %	12 %
registrace a instalace podpisových certifikátů a šifrovacího certifikátu	21 %	23 %	16 %
zamítnutá podání: ELDP, ONZ, PVPOJ, NEM_PRI, OSVČ_PRE	41 %	31 %	23 %
Informační systém datových schránek: odesílání ve formátu XML a PDF	5 %	4 %	6 %
ePortál ČSSZ: přihlašování, chybová hlášení systému, interaktivní formuláře, instalace doplňků do prohlížečů	13 %	21 %	20 %
ostatní odborné dotazy (softwaroví vývojáři, exekutoři, lékaři, referentky OSSZ)	7 %	8 %	10 %
dotazy na jiné agendy: důchodové, nemocenské, OSVČ, vyhledání kontaktů	4 %	6 %	4 %
portál Otevřených dat ČSSZ, online objednání na úřad	2 %	1 %	1 %
eNeschopenka (lékaři, zaměstnavatelé)	0 %	0 %	8 %

Se spuštěním nových webových stránek se změnil postup zveřejňování dokumentů na elektronické úřední desce, a proto jsou data dostupná až od května předchozího roku. Na nové elektronické úřední desce bylo zveřejněno 4 803 veřejných vyhlášek (tj. v průměru 600 dokumentů za měsíc), což představuje přibližně stejný počet jako v minulém období.

V listopadu byly rovněž spuštěny dílčí webové stránky s informacemi k nově připravované eNeschopence, které mimo jiné obsahovaly i názorné videonávody pro lékaře s podrobným vysvětlením, jak pracovat s eNeschopenkou od začátku roku 2020.

Sociální sítě fungovaly ve sledovaném období nadále jako významný doplňkový komunikační kanál. Na profilech ČSSZ na sítích Facebook a Twitter publikovala ČSSZ aktuální informace týkající se důchodových a nemocenských dávek, zavádění eNeschopenky, ale také představovala aktivity organizace a informovala o akcích, které pořádala nebo se na nich spolupodílela (např. o poradenských dnech, burzách práce, dnech seniorů apod.). Prostřednictvím sociálních sítí ČSSZ také sdílela informace a příspěvky jiných subjektů, které souvisely s její působností, např. informace MPSV k důchodové reformě, články zpravodajských či odborných portálů k problematice OSVČ, valorizaci důchodů či eNeschopence, záznamy rozhlasových nebo televizních pořadů věnovaných osvětě o důchodech apod. Profil ČSSZ na Facebooku sledovalo k 31. 12. 2019 celkem 4 371 uživatelů, jejich počet se oproti předchozímu roku více než zdvojnásobil.

ČSSZ prostřednictvím sociálních sítí reagovala také na dotazy či komentáře klientů. Tazatelé se ptali pře-

devším na záležitost spojené s důchody a dobou důchodového pojištění, výplatou nemocenských dávek, dotazovali se na povinnosti související se sociálním pojištěním, zajímali se o situace spojené s výdělečnou činností v zahraničí aj.

Přestože komunikace prostřednictvím sociálních sítí nenahrazuje oficiální komunikaci s úřadem a nelze touto cestou řešit konkrétní situace, jde o efektivní způsob, jak klientům rychle podat základní obecné informace, sdělit kontakty či je nasměrovat, kam se mají s řešením své životní situace obrátit nebo jak postupovat. Pro občany žijící v zahraničí byl Facebook prostředkem s nejrychlejší odezvou ze strany ČSSZ. Tento způsob komunikace představoval posílení proklientského přístupu a podpořil image ČSSZ jako moderního úřadu. Aktivitami na sociálních sítích a jejich průběžným monitoringem se ČSSZ také snažila reagovat na mýty a nepravdivé či poplašné zprávy šířící se ve virtuálním prostoru a uvádět je na pravou míru. Typicky šlo např. o informace typu, že ten, kdo nikdy nepracoval a celý život pobíral sociální dávky, bude mít starobní důchod vypočítaný z průměrné mzdy, apod.

4.2.6 MÉDIA A EDIČNÍ ČINNOST

ČSSZ tak jako v předchozích letech i v roce 2019 uplatňovala ve vztahu k médiím vstřícný a otevřený přístup. Kontakt s médii byl ČSSZ udržován mnoha formami. Aktuální informace z působnosti ČSSZ byly sdělovacím prostředkům aktivně poskytovány prostřednictvím tiskových zpráv, kterých bylo v roce 2019 vydáno 31. Tiskové zprávy byly též publikovány na webových stránkách ČSSZ

Tabulka č. 49: Statistika elektronické prezentace

	2017	2018	2019
1. Webové stránky ČSSZ^{*)}			
Visits (počet unikátních návštěvníků)	227 283	225 510	179 013
Pages (počet zobrazených stránek)	1 343 495	1 336 240	1 249 595
Průměrná denní návštěvnost	7 472	7 414	5 869
2. Profil ČSSZ na Facebooku^{**)}			
Počet sledujících	1 622	2 093	4 371
Počet zveřejněných příspěvků	144	226	244
Počet vyřízených zpráv od uživatelů	405	905	662

^{*)} Rok 2019 z důvodu spuštění nových webových stránek ČSSZ měřen od 1. 5.

^{**)} Stav k 31. 12.

a na profilech sociálních sítí Facebook a Twitter. ČSSZ sdílela také tiskové zprávy MPSV, které souvisely s činností ČSSZ (týkající se např. eNeschopenky, LPS nebo důchodové reformy).

Prostřednictvím tiskové mluvčí ČSSZ odpovídala novinářům a celostátním i regionálním médiím na konkrétní dotazy a poskytovala informace, vyjádření a číselné údaje, které souvisely s aktuálními tématy, o něž se média zajímala. Novináři se v uplynulém roce na ČSSZ často obraceli v souvislosti s návrhem na zrušení karenční doby, s fungováním LPS, intenzivní zájem médií provázel přípravu na zavádění eNeschopenky. V roce 2019 ČSSZ poskytla médiím řádově stovky odpovědí.

Média také využívala spolupráce s ČSSZ, aby zprostředkovala servisní informace svým čtenářům, posluchačům či divákům, a to formou účasti odborníků ČSSZ ve vybraných rozhlasových a televizních pořadech. Konkrétně ČSSZ v roce 2019 pokračovala v navázané spolupráci s Českým rozhlasem a jeho regionálními stanicemi. Zástupci ČSSZ vystupovali v pořadech typu radioporaden na stanicích Dvojka, Ústí nad Labem, Pardubice, Hradec Králové, Brno, Zlín, Ostrava, ve vysílání Rádía Proglas a také v pořadech České televize Dobré ráno a Sama doma a ve vysílání televize Seznam. Rozhovory se zástupci ČSSZ v těchto pořadech byly věnovány především tématům starobních, invalidních a pozůstalostních důchodů a dávkám nemocenského pojištění.

Zástupci ČSSZ se v roce 2019 rovněž zúčastnili projektu deníku Blesk *Odborníci na telefonu*, kde v rámci dvou tematicky zaměřených poraden odpovídali na dotazy veřejnosti týkající se důchodů a nemocenských dávek. Spolupráci s médii formou zprostředkování účasti odborníků za účelem posílení osvěty a informovanosti veřejnosti zajistila ČSSZ v roce 2019 ve více než dvou desítkách případů.

ČSSZ také spolupracovala na přípravě speciálních odborných příloh tištěných médií či poraden v časopisech. V závěru uplynulého roku byla na portálu Podnikatel.cz a v deníku Blesk včetně jeho webového portálu uveřejněna série článků k projektu eNeschopenky, které vznikly za odborné spolupráce s ČSSZ. Sérií popularizačních článků k různým tématům z oblasti sociálního zabezpečení pokračovala spolupráce s magazínem Revue 50 plus.

Díky dlouhodobě budované a fungující spolupráci s médii a novináři, kteří se specializují na oblast sociálního zabezpečení, mohla ČSSZ v roce 2019 operativně reagovat na mediální nepřesnosti či zavádějící informace a zprostředkovávat jejich úpravy a doplnění a také získávat prostor v médiích pro osvětu a šíření témat, která chtěla přiblížit veřejnosti či specifickým cílovým skupinám.

K podpoře informovanosti klientů využívala ČSSZ v roce 2019 také informační materiály, odborný časopis a publikování příspěvků na sociálních sítích. O změnách a novinkách v oblasti sociálního pojištění informovala prostřednictvím letáků a publikací, které byly v elektronické podobě dostupné na webových stránkách. Vybrané letáky byly k dispozici v tištěné podobě na OSSZ a v Klientském centru ústředí ČSSZ. V roce 2019 byly nově vytvořeny tři informační letáky v rámci informační kampaně k zavedení eNeschopenky, které byly určeny všem cílovým skupinám, jichž se eNeschopenka dotýká, tedy pojištěncům, lékařům a zaměstnavatelům. Další informační letáky z oblasti důchodového a nemocenského pojištění byly v návaznosti na provedené legislativní změny průběžně revidovány a aktualizovány. Počátkem roku 2019 ČSSZ vydala aktualizovanou verzi publikace *Příručka budoucího důchodce*, která se při komunikaci s klienty velmi osvědčila, protože shrnuje v kostce všechny podstatné informace, jež je potřeba vědět v souvislosti s nárokem na starobní důchod a jeho příznáním.

Dále byla v roce 2019 vydána *Statistická ročenka z oblasti důchodového pojištění za rok 2018*, která je zdrojem údajů nejen pro odbornou veřejnost, ale využívají ji také novináři či studenti. Dalšími dokumenty vydanými v roce 2019 byly *Zpráva o činnosti ČSSZ za rok 2018* a *Výroční zpráva ČSSZ za rok 2018*.

V roce 2019 také pokračovalo vydávání odborného měsíčníku *Národní pojištění*, a to jubilejním 50. ročníkem. Průměrný náklad tohoto ročníku se po celý rok 2019 pohyboval kolem 5 500 výtisků měsíčně. Pět čísel časopisu vyšlo se speciálními přílohami věnovanými historii Národního pojištění, vyplňování evidenčního listu důchodového pojištění, tématu mateřské a rodičovské dovolené, zásadě solidarity v českém sociálním zabezpečení a eNeschopence. Obsah všech čísel časopisu a plné texty některých zásadních článků jsou dostupné rovněž na webu ČSSZ. Kolem tří set článků a konzultací na aktuální témata z oblasti důchodového a nemocenského pojištění, lékařské posudkové služby, zdravotního pojištění, pracovního práva, zaměstnanosti, informačních technologií ve státní správě, ale i daní, občanského práva či osobnostního rozvoje zpracovávali experti na danou problematiku, mezi nimiž nechyběli ani odborníci z ČSSZ. Časopis byl i v roce 2019 zdrojem důležitých informací a kvalitní odbornou pomůckou pro mzdové účetní, personalisty, daňové poradce, ale i pro sociální pracovníky, úředníky nebo studenty. Každý měsíc přinášel aktuální údaje, případy ze soudní praxe, výklady nových zákonů, vyhlášek a mezinárodních smluv.

4.2.7 OTEVŘENÁ DATA

Informování veřejnosti probíhalo mimo jiné i prostřednictvím pravidelně aktualizovaných a rozšiřovaných sad otevřených dat, a to s cílem posílit otevřený přístup a transparentnost. V roce 2019 byly prováděny pravidelné aktualizace již publikovaných datových sad. Bylo uskutečněno 147 aktualizací datových sad, což dokládá jejich pravidelnost a soulad s publikačním plánem. Celkem je v současnosti na portálu publikováno 73 datových sad a 103 interaktivních vizualizací. Rovněž byly provedeny úpravy programového vybavení portálu Otevřených dat ČSSZ a prostředí pro přípravu dat k publikaci tak, aby vyhovovaly všem změněným požadavkům Národního katalogu otevřených dat.

Na portálu Otevřených dat ČSSZ je zaznamenávána poměrně stabilní návštěvnost pohybující se v průměru kolem 2 900 přístupů za měsíc, což je oproti roku 2018 nárůst o 61 %. Měsíčně je staženo přibližně 120 souborů datových sad. Portál umožňuje i přímé přístupy k publikovaným datům uloženým v databázi – zde ČSSZ registruje průměrně 47 000 dotazů měsíčně.

Zájem o portál Otevřených dat ČSSZ oproti roku 2018 mírně stoupl. To je dáno především postupným zpřístupňováním nových datových sad a zvyšováním povědomí odborné veřejnosti o tomto portálu.

Neopomenutelnou součástí aktivit v oblasti otevřených dat je i osvětová činnost a prezentace dosažených výsledků na několika akcích věnovaných této tematice. V únoru 2019 se zástupci ČSSZ účastnili jako vystavovatelé akce Open Data Expo 2019 v Praze. V září 2019 spolupracovali jako poskytovatelé otevřených dat na třetím ročníku Hackathonu veřejné správy, který pořádal Nejvyšší kontrolní úřad a Český telekomunikační úřad. Podle studie *Open Data Maturity in Europe 2018*, vydané v roce 2019, zástupci Evropské komise vybrali jako nejlepší příklad ve způsobu publikace dat v ČR otevřená doporučená data ČSSZ. Byl oceněn celostní přístup k otevřeným datům komplexně zahrnující celý proces zpracování.

4.2.8 SVOBODNÝ PŘÍSTUP K INFORMACÍM

ČSSZ jako orgán státní správy je podle zákona o svobodném přístupu k informacím povinna poskytovat fyzic-

kým i právnickým osobám na jejich žádost informace vztahující se k působnosti ČSSZ.

Za rok 2019 obdržela ČSSZ podle zákona o svobodném přístupu k informacím celkem 134 žádostí o informace týkající se ČSSZ a její působnosti, což je o 89 žádostí více než v roce předchozím. Stejně jako v minulých letech převažovaly žádosti podané elektronicky. Kladně bylo vyřízeno 123 žádostí, 11 žádostí bylo zcela nebo částečně odmítnuto. Poskytnuté informace ČSSZ v souladu se zákonem zveřejňovala ve lhůtě do 15 dnů od jejich poskytnutí na svých webových stránkách.

V roce 2019 žadatele nejvíce zajímaly údaje z oblasti nemocenského pojištění (počet trestních oznámení podaných v souvislosti s žádostmi o peněžitou pomoc v mateřství, statistické ukazatele dočasné pracovní neschopnosti, počet a termíny kontrol dodržování léčebného režimu), údaje z oblasti důchodového pojištění (podmínky nároku na důchod, statistické údaje o počtu uživatelů důchodů a výši vyplácených důchodů), dotazy týkající se vymáhání pohledávek, údaje o provádění exekučních srážek z důchodu (počet exekučních řízení) či informace související s posuzováním zdravotního stavu, ale např. i údaje o zahraničních pracovních cestách zaměstnanců ČSSZ nebo informace týkající se nemovitostí.

4.3 INTERNÍ AUDIT, VNITŘNÍ KONTROLA A STÍŽNOSTI

Mezi důležité činnosti pomáhající ČSSZ dosahovat jejích cílů patří interní audit, který nezávislým prověřováním procesů a řídicích a kontrolních mechanismů umožňuje včas identifikovat případná rizika a nesrovnalosti ohrožující řádné fungování ČSSZ a tím přispívá k celkovému zlepšování řízení a správy úřadu. Důležitou součástí podporující úspěšný a kvalitní výkon hlavních činností v sociálním zabezpečení a LPS je rovněž kvalitní provádění vnitřní kontroly, objektivní vyřizování stížností a posilování protikorupčního prostředí.

4.3.1 INTERNÍ AUDIT

V roce 2019 bylo realizováno pět interních auditů. Výstupem z provedených auditů byla doporučení, která směřovala zejména do oblasti zpřesnění pracovních po-

Tabulka č. 50: Návštěvnost portálu Otevřených dat ČSSZ

	2017	2018	2019
Počet unikátních návštěvníků (ročně)	26 429	46 941	49 267
Počet zobrazených stránek (ročně)	29 500	47 607	55 960
Průměrná měsíční návštěvnost	869	1 543	2 900

stupů, zkvalitnění vedené spisové dokumentace a posílení kontrolních mechanismů. Auditory navrhovaná doporučení se týkala také fyzické a objektové bezpečnosti a posilování bezpečnostního povědomí zaměstnanců, kteří pracují v IIS ČSSZ. V činnosti ČSSZ nebyly zjištěny závažnější nedostatky, které by významnou měrou negativně ovlivnily její fungování. Auditóři v roce 2019 také monitorovali stav realizace opatření přijatých na základě auditů provedených v předchozích letech. Bylo konstatováno, že opatření jsou průběžně přijímána a realizována. Nedílnou součástí činnosti interního auditu bylo rovněž poskytování konzultačních služeb v oblasti vnitřního kontrolního systému.

4.3.2 VNITŘNÍ KONTROLA

V průběhu uplynulého roku 2019 bylo provedeno celkem 13 vnitřních kontrol (plánovaných i mimořádných) v rámci celé ČSSZ včetně ústředí.

Plánované kontroly na OSSZ byly zaměřeny především na:

- kvalitu rozhodování a oprávněnosti výplat dávek nemocenského pojištění,
- přehledy o příjmech a výdajích OSVČ,
- činnosti spojené s výběrem pojistného.

Plánované kontroly na pracovištích ČSSZ byly prováděny s důrazem na:

- ekonomické činnosti a smluvní vztahy ČSSZ s dalšími subjekty,
- proplácení dodavatelských faktur,
- kontrolu dodržování vnitřního kontrolního systému jako součásti systému řízení,
- hospodaření s majetkem a prostředky státního rozpočtu.

Na ústředí ČSSZ byla provedena kontrola oblasti rozhodování o pozůstalostních důchodech.

Nad rámec plánovaných kontrol byly provedeny dvě mimořádné kontroly. V jednom případě se jednalo o prověření vybraných smluvních vztahů a v druhém případě o prověření písemného oznámení na činnost OSSZ.

Při kontrolách nebylo zjištěno neefektivní nakládání s finančními prostředky ani závažné pochybení systémového charakteru.

Jednotlivá zjištění při prováděných kontrolách měla převážně povahu administrativních a formálních pochybení.

4.3.3 VYŘIZOVÁNÍ STÍŽNOSTÍ

V roce 2019 oproti předcházejícímu roku poklesl celkový počet vyřízených stížností, došlo však ke zvýšení počtu stížností, jež byly vyhodnoceny jako důvodné. Z pohledu struktury důvodných stížností převažují stížnosti související s důchodovou agendou (dlouhá doba řízení, pochybení při výpočtu nebo výplatě důchodu), která je vzhledem k počtu průběžně vypočítávaných a vyplácených důchodů neobjemnější agendou na ústředí ČSSZ. Značný počet stížností pak též i v důsledku neutěšené personální situace souvisí s LPS. Velmi pozitivní vývoj byl zaznamenán v počtu důvodných stížností na postup a chování zaměstnanců ČSSZ vůči klientům, v roce 2019 se vyskytly pouze dva případy nesprávného jednání zaměstnance.

4.3.4 BOJ PROTI KORUPCI

ČSSZ systematicky vytváří a posiluje protikorupční klima a transparentnost. Nedílnou součástí v této oblasti je Interní protikorupční program jakožto soubor opatření s cílem odstranit anebo co nejméně omezit korupční jednání v rámci ČSSZ a rovněž Etický kodex zaměstnance, který vymezuje a popisuje zásady chování každého zaměstnance. Neméně důležitým prvkem v posilování protikorupčního klimatu je v ČSSZ také systém pro oznámení podezření na korupci, který umožňuje zaměstnanci či třetí straně oznámit podezření na korupční jednání. Součástí boje proti korupci je i činnost prošetřovatele, kterému je možné podávat oznámení na podezření z protiprávní činnosti. Samozřejmostí je ochrana oznamovatelů. V agendě prošetřovatele nebylo zaznamenáno v roce 2019 žádné oznámení.

4.4 BEZPEČNOSTNÍ POLITIKA A OCHRANA OSOBNÍCH ÚDAJŮ

ČSSZ zavádí a provádí bezpečnostní opatření týkající se zajištění připravenosti ČSSZ a OSSZ na řešení krizových situací. Vzhledem ke skutečnosti, že ČSSZ zpracovává

Tabulka č. 51: Stížnosti na činnost ČSSZ

	Počet		
	2017	2018	2019
Stížnosti za rok	1 030	906	843
z toho: důvodné stížnosti	169	119	147
nedůvodné stížnosti	861	787	696

osobní údaje ve smyslu obecného nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR), neméně důležitým úkolem je monitorování souladu nakládání s osobními údaji s obecným nařízením o ochraně osobních údajů (GDPR), s dalšími předpisy Evropské unie a právními předpisy ČR prostřednictvím pověřence pro ochranu osobních údajů.

4.4.1 BEZPEČNOSTNÍ POLITIKA

V oblasti krizového řízení a přípravy ČSSZ a OSSZ na krizové situace nedošlo v uplynulém roce k zásadním změnám. V souvislosti s přípravou na krizové situace byly přezkoumány krizové plány ČSSZ a OSSZ a aktualizovány podle bezpečnostních potřeb ČSSZ a OSSZ.

Orgány krizového řízení ČSSZ a OSSZ byly potvrzeny připravené postupy ČSSZ a OSSZ pro zajištění náhradního způsobu rozhodování o dávkách sociálního zabezpečení za krizových stavů státu vyhlášených vládou (předsedou vlády) v době platnosti krizových (mimořádných) opatření nařízených vládou (předsedou vlády). Byla zpřesněna organizace přechodu ČSSZ a OSSZ na krizové řízení včetně užité prostředků nouzové komunikace podle právních předpisů upravujících přípravu k řešení krizových situací.

V oblasti řízení rizik vedoucí zaměstnanci ČSSZ a OSSZ zajišťují fungování vnitřního kontrolního systému a předávají ústřednímu řediteli ČSSZ včasné a spolehlivé informace o vzniku významných rizik a o provádění příslušných opatření.

Orgány krizového řízení ČSSZ a OSSZ jsou připraveny zabezpečit náhradní způsob rozhodování o dávkách nemocenského a důchodového pojištění a jejich výplaty podle právních předpisů upravujících krizové řízení.

Bezpečnostní situace v ČSSZ a OSSZ byla v roce 2019 hodnocena jako stabilizovaná.

4.4.2 OCHRANA OSOBNÍCH ÚDAJŮ

ČSSZ zpracovává v postavení správce osobních údajů osobní údaje ve smyslu obecného nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR).

Povinností pověřence pro ochranu osobních údajů v ČSSZ je monitorování souladu s obecným nařízením o ochraně osobních údajů (GDPR), s dalšími předpisy Evropské unie a zákonnými předpisy ČR, s koncepcemi správce nebo zpracovatele v oblasti ochrany osobních údajů, včetně rozdělení odpovědnosti, zvyšování povědomí a odborné přípravy pracovníků zapojených do operací zpracování a souvisejících auditů. Toto monitorování zejména postupů zpracování osobních údajů, zpracovatelských doložek (smluv) a povinnosti vést záznamy o činnostech

zpracování probíhá průběžně na základě monitorování dostupných informací a dokumentů.

V uplynulém roce 2019 pověřenec pro ochranu osobních údajů průběžně sledoval postupy zpracování osobních údajů, zpracovatelských doložek (smluv) a povinnost vést záznamy o činnostech zpracování na základě monitorování dostupných informací a dokumentů. Pověřenec pro ochranu osobních údajů v roce 2019 rovněž poskytoval poradenství a zpracování posudků o povinnosti zpracovat posouzení vlivu určitého druhu zpracování – zejména při využití nových technologií – na ochranu osobních údajů před zahájením takového zpracování.

Pro ČSSZ bylo k 31. 12. 2019 vytvořeno a uloženo 64 aktuálních záznamů o činnostech zpracování, pro OSSZ 847 aktuálních záznamů. Pověřenec pro ochranu osobních údajů tedy k 31. 12. 2019 evidoval 911 aktuálních záznamů o činnostech zpracování 78 správců.

V roce 2019 dozorový úřad – Úřad pro ochranu osobních údajů – provedl u ČSSZ 2 kontroly. Jednou z nich byla kontrola zabezpečení osobních údajů na jedné z OSSZ, která byla provedena na základě stížnosti. Úřad pro ochranu osobních údajů zjistil v tomto případě pochybení, kterým bylo zpřístupnění dokumentu obsahujícího osobní a citlivé údaje neoprávněné osobě. Podle zjištění kontrolujících se nejednalo o systémovou chybu, ale o ojedinělé neúmyslné pochybení zaměstnance. Předmětem druhé kontroly bylo dodržování povinností při zpracování osobních údajů v souvislosti s poskytováním elektronických služeb prostřednictvím ePortálu ČSSZ. Výsledkem této kontroly bylo konstatování, že ČSSZ neporušuje povinnosti stanovené obecným nařízením o ochraně osobních údajů (GDPR).

V roce 2019 se na ČSSZ/OSSZ obrátilo 14 subjektů údajů s žádostmi, které se týkaly práva na informace, na výmaz, na omezení zpracování a odvolání souhlasu. Na adresu pověřence pro ochranu osobních údajů byly rovněž doručeny 2 stížnosti.

K zajištění plné, transparentní a snadno přístupné informovanosti klientů ČSSZ o zpracování osobních údajů včetně zvláštních kategorií osobních údajů slouží Informace o zpracování osobních údajů zveřejněné na webových stránkách ČSSZ. Ty byly v květnu 2019 aktualizovány a rozšířeny o tisknutelné informace ve formě letáku, který lze v případě potřeby poskytnout klientům a uchazečům o práci v ČSSZ.

Obecně lze konstatovat, že nastavený systém ochrany osobních údajů v ČSSZ ve sledovaném roce fungoval, ČSSZ plnila řádně povinnosti správce a zpracovatele a dodržovala zásady ochrany osobních údajů.

5 HOSPODAŘENÍ ČSSZ A ROZVOJOVÉ PROJEKTY

ČSSZ zajišťuje svoji činnost prostřednictvím veřejných zdrojů, jako organizační složka státu hospodaří s prostředky přidělenými ze státního rozpočtu ČR. Vedle příjmů z pojistného a zajištění mandatorních výdajů, které jsou popsány v kapitole 2, ČSSZ zabezpečuje vlastní chod organizace prostřednictvím provozního rozpočtu. Za tím účelem s péčí řádného hospodáře ČSSZ čerpá prostředky na běžné (v tom i mzdové výdaje) a investiční výdaje a zajišťuje s tím spojené činnosti. Současně využívá i možnosti spolufinancování z evropských fondů.

5.1 ROZPOČET ČSSZ A JEHO PLNĚNÍ

ČSSZ jako organizační složka státu hospodaří s prostředky státního rozpočtu, které jí stanoví správce kapitoly v rámci rozpočtu kapitoly (313 – MPSV), minimálně v rozsahu členění závazných ukazatelů daných zákonem o státním rozpočtu na příslušný rozpočtový rok.

Rozpočet ČSSZ zahrnuje pouze příjmy a výdaje související s činnostmi vymezenými ve zřizovací listině nebo příjmy a výdaje související s činnostmi stanovenými jí zákonem.

Příjmy rozpočtu ČSSZ zahrnují veškeré daňové (zejména příjmy z pojistného na důchodové a nemocenské pojištění) a nedaňové příjmy (zejména dobrovolné pojistné na důchodové a nemocenské pojištění), kapitálové příjmy a přijaté transfery.

Výdaje rozpočtu ČSSZ zahrnují mandatorní výdaje (zejména výdaje na důchody, výdaje na dávky nemocenského pojištění a výdaje na odškodnění) a ostatní výdaje ČSSZ (zejména mzdové výdaje, výdaje zajišťující běžný provoz a investiční výdaje).

V roce 2019 činily příjmy ČSSZ celkem 537 004 mil. Kč a celkové výdaje 506 563 mil. Kč. Index výkonnosti, tj. podíl celkových daňových příjmů a dávkových výdajů k celkovým provozním výdajům (včetně investic), dosáhl hodnoty 160,1 mil. Kč.

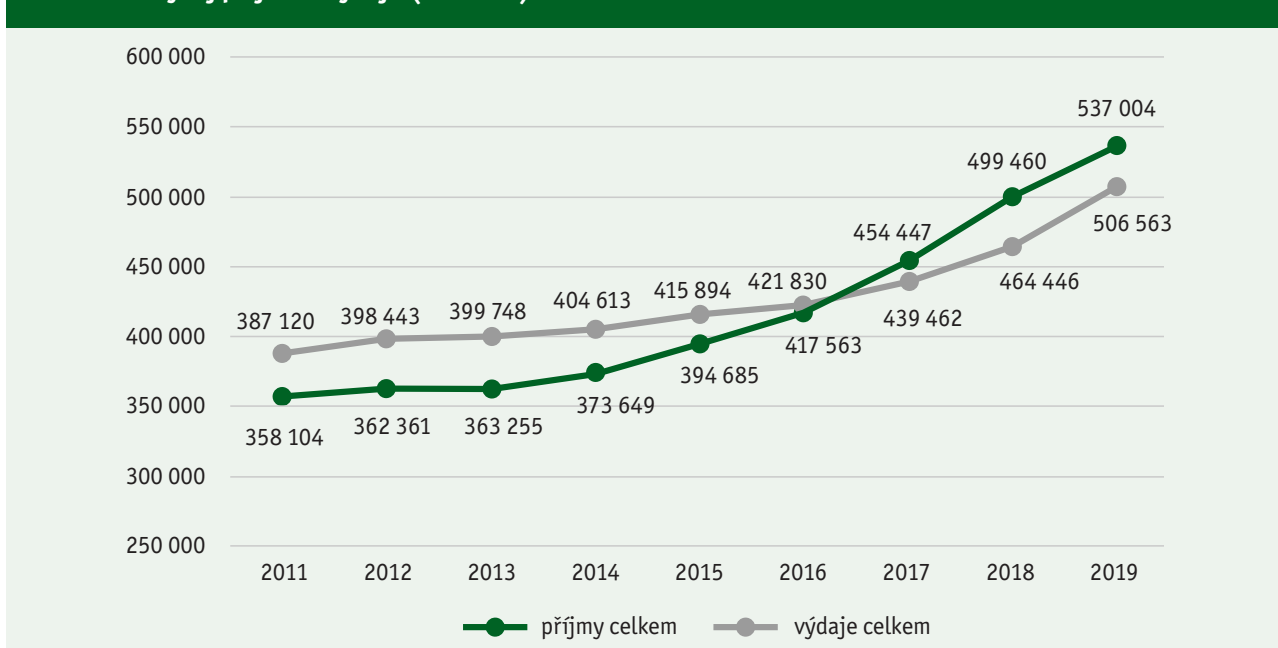
Detailní pohled na vývoj jednotlivých druhů příjmů a výdajů ČSSZ je uveden v tabulce č. 52 *Rozpočet a skutečnost příjmů a výdajů ČSSZ*. Všechny příjmy a výdaje ČSSZ mají vzrůstající tendenci, vyjma výdajů na odškodnění (4% pokles) a věcných výdajů, které v roce 2019 zaznamenaly 8% pokles.

V grafech č. 19 a 20 je znázorněn vývoj provozní nákladovosti, a to jak k celkovým příjmům, tak i k celkovým výdajům. V obou případech došlo v roce 2019 k poklesu provozní nákladovosti.

5.2 PROVOZNÍ ČINNOST

Provozní činnosti v ČSSZ zahrnují především investice do materiálně technické základny (zejména zařízení a obnova majetku a informačních a komunikačních technologií) a rovněž věcné výdaje k zajištění běžného provozu ČSSZ

Graf č. 18: Vývoj příjmů a výdajů (v mil. Kč)

Tabulka č. 52: Rozpočet a skutečnost příjmů a výdajů ČSSZ (v mil. Kč)

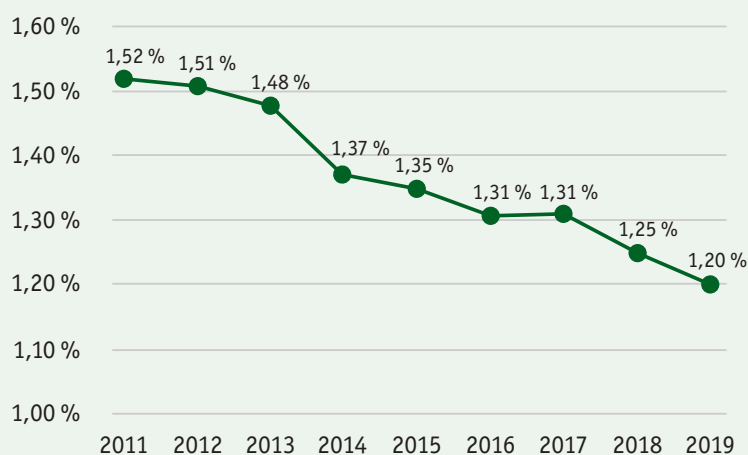
	2017	2018	2019	Čerpání z konečného rozpočtu 2019 (v %)
	Skutečnost	Skutečnost	Skutečnost	
PŘÍJMY CELKEM	454 447	499 460	537 004	99,10
1. DAŇOVÉ PŘÍJMY	453 644	498 732	536 184	99,03
z toho: příjmy pro důchodové pojištění	405 026	445 221	479 981	99,72
příjmy pro nemocenské pojištění	31 221	34 390	35 589	90,10
příjmy pro státní politiku zaměstnanosti	17 363	19 086	20 576	99,99
2. NEDAŇOVÉ A KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY, PŘIJATÉ TRANSFERY	803	728	820	174,44
VÝDAJE CELKEM	439 462	464 446	506 563	99,86
1. Dávkové výdaje celkem	432 944	457 692	499 616	99,96
z toho: dávky důchodového pojištění	404 368	423 478	460 508	100,00
poplatky České pošty, s. p., za výplatu důchodů	259	239	219	100,00
dávky nemocenského pojištění	28 316	33 974	38 887	99,45
ostatní sociální dávky	1	1	1	65,45
2. Výdaje na odškodnění	549	497	478	99,54
3. Refundace poloviny mzdových náhrad	0	0	0	0,00
4. Provozní výdaje celkem	5 968	6 257	6 470	92,68
Financování reprodukce majetku	435	280	369	51,57
Správní výdaje celkem	5 533	5 976	6 101	97,36
z toho: mzdy a ostatní osobní náklady	2 822	3 078	3 287	97,51
pojistné, FKSP a náhrady	1 028	1 125	1 184	97,37
věcné výdaje	1 683	1 773	1 629	97,07
z toho: územní pracoviště	531	584	502	99,99
Index výkonnosti ^{*)}	148,55	152,90	160,10	107,34

Nepřesnost součtu může být způsobena zaokrouhlením hodnot.

Zkratky použité v tabulce: **FKSP** – fond kulturních a sociálních potřeb.

^{*)} Index výkonnosti = podíl celkových daňových příjmů a dávkových výdajů k celkovým provozním výdajům (včetně investic).

Graf č. 19: Vývoj provozní nákladovosti k celkovým příjmům

(provoz informačních a komunikačních technologií, poštovní služby atp.) a správu majetku ČSSZ. Co se týče investic do materiálně technické základny, v uplynulém roce 2019 došlo k nevyčerpání plánovaných prostředků.

5.2.1 PROGRAMOVÉ FINANCOVÁNÍ (INVESTICE)

Ve sledovaném období pokračovala devátým rokem realizace programu 113V220 *Rozvoj a obnova materiálně technické základny České správy sociálního zabezpečení 2011–2015*, který byl na základě III. aktualizace prodloužen do 31. 12. 2020.

Do rozpočtu ČSSZ byly na financování programu 113V220 k 31. 12. 2019 uvolněny pouze nároky z nespotřebovaných výdajů z minulých let v celkové výši 53 mil. Kč, z toho:

- 26 mil. Kč na podprogram 113V221 *Pořízení a obnova ICT ČSSZ*,
- 27 mil. Kč na podprogram 113V222 *Pořízení a obnova majetku ČSSZ*.

Z částky konečného rozpisu rozpočtu bylo ve sledovaném období čerpáno 18 mil. Kč, z toho:

- 10 mil. Kč na podprogram 113V221 *Pořízení a obnova ICT ČSSZ*,
- 8 mil. Kč na podprogram 113V222 *Pořízení a obnova majetku ČSSZ*.

Nevyčerpané prostředky z rozepsaného rozpočtu programu 113V220 roku 2019 ve výši 60 mil. Kč budou uplatněny v souladu s rozpočtovými pravidly jako nároky z nespotřebovaných výdajů z minulých let v roce 2020.

K nevyčerpání výdajů roku 2019 došlo z důvodu realizace, případně fakturace v roce 2020 dle harmonogramu

uzavřených smluv, kvůli prodlevám v průběhu veřejných zakázek, administrativním průtahům a čekání na vydání rozhodnutí podle § 14 zákona o rozpočtových pravidlech.

Ve sledovaném období pokračovala čtvrtým rokem realizace programu 013V220 *Rozvoj a obnova materiálně technické základny České správy sociálního zabezpečení 2016–2020*. V roce 2019 předložila ČSSZ na MPSV žádost o prodloužení termínu ukončení investičních akcí tohoto programu do 31. 12. 2022 (II. aktualizace dokumentace programu 013V220). Konečný rozpis rozpočtu programu 013V220 byl k 31. 12. 2019 ve výši 662 mil. Kč, z toho:

- 521 mil. Kč na podprogram 013V221 *Pořízení a obnova ICT ČSSZ*,
- 141 mil. Kč na podprogram 013V222 *Pořízení a obnova majetku ČSSZ*,
- 0 Kč na podprogram 013V223 *Projekty ESIF*.

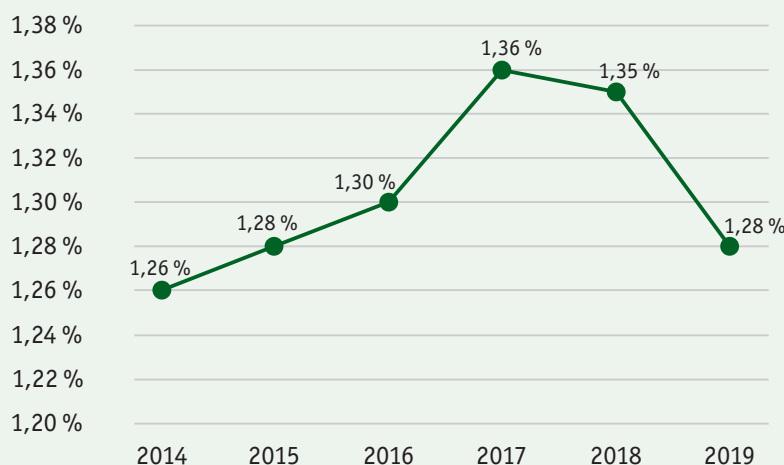
Z částky konečného rozpisu rozpočtu bylo ve sledovaném období čerpáno 350 mil. Kč, z toho:

- 329 mil. Kč na podprogram 013V221 *Pořízení a obnova ICT ČSSZ*,
- 21 mil. Kč na podprogram 013V222 *Pořízení a obnova majetku ČSSZ*,
- 0 Kč na podprogram 013V223 *Projekty ESIF*.

Nevyčerpané prostředky z rozepsaného rozpočtu programu 013V220 roku 2019 ve výši cca 537 mil. Kč budou uplatněny v souladu s rozpočtovými pravidly jako nároky z nespotřebovaných výdajů z minulých let v roce 2020.

K nevyčerpání výdajů roku 2019 došlo z důvodu nezajištění úprav vzájemně souvisejících aplikací u akcí plánova-

Graf č. 20: Vývoj provozní nákladovosti k celkovým výdajům

ných k realizaci dle harmonogramu uzavřených smluv, prodlév v průběhu veřejných zakázek a jejich řešení, např. na Úřadu pro hospodářskou soutěž, administrativních průtahů a čekání na vydání rozhodnutí podle § 14 zákona o rozpočtových pravidlech.

5.2.2 VĚCNÉ VÝDAJE

Věcné výdaje byly k zajištění činnosti ČSSZ stanoveny schváleným rozpočtem ve výši 1 647 mil. Kč, což představovalo 92,9 % čerpání rozpočtu roku 2018. Na základě uvolnění nároků z nespotřebovaných výdajů v průběhu roku došlo k navýšení konečného rozpočtu věcných výdajů na hodnotu 1 678 mil. Kč. Skutečnost čerpání činila téměř 1 629 mil. Kč, z toho na projekty spolufinancované z Evropské unie téměř 2,2 mil. Kč.

Největší podíl věcných výdajů představovaly výdaje na informační a komunikační technologie (provoz ekonomicko-informačního systému, aplikační software, aktualizace a ostatní služby k softwaru, podpora a servis hardwaru, programové vybavení a nákup počítačových stanic). Výdaje na informační a komunikační technologie činily celkem 741 mil. Kč. Věcné výdaje na opravy a udržování dosáhly ve sledovaném roce výše 165 mil. Kč.

Dalšími významnými věcnými výdaji, které se podílely na čerpání rozpočtu ČSSZ, byly výdaje na služby pošt (150 mil. Kč), na zdravotní služby – specifické a odborné

výkony (128 mil. Kč), na stravování (82 mil. Kč) a na úklid, čištění a sanaci (40 mil. Kč).

5.2.3 SPRÁVA MAJETKU

Majetek ČSSZ v celkové hodnotě převyšující 12,1 mld. Kč byl v roce 2019 využíván výhradně k zajištění výkonu státní správy. Hospodaření a nakládání s majetkem bylo v souladu se zákonem č. 219/2000 Sb. a prováděcí vyhláškou č. 62/2001 Sb.

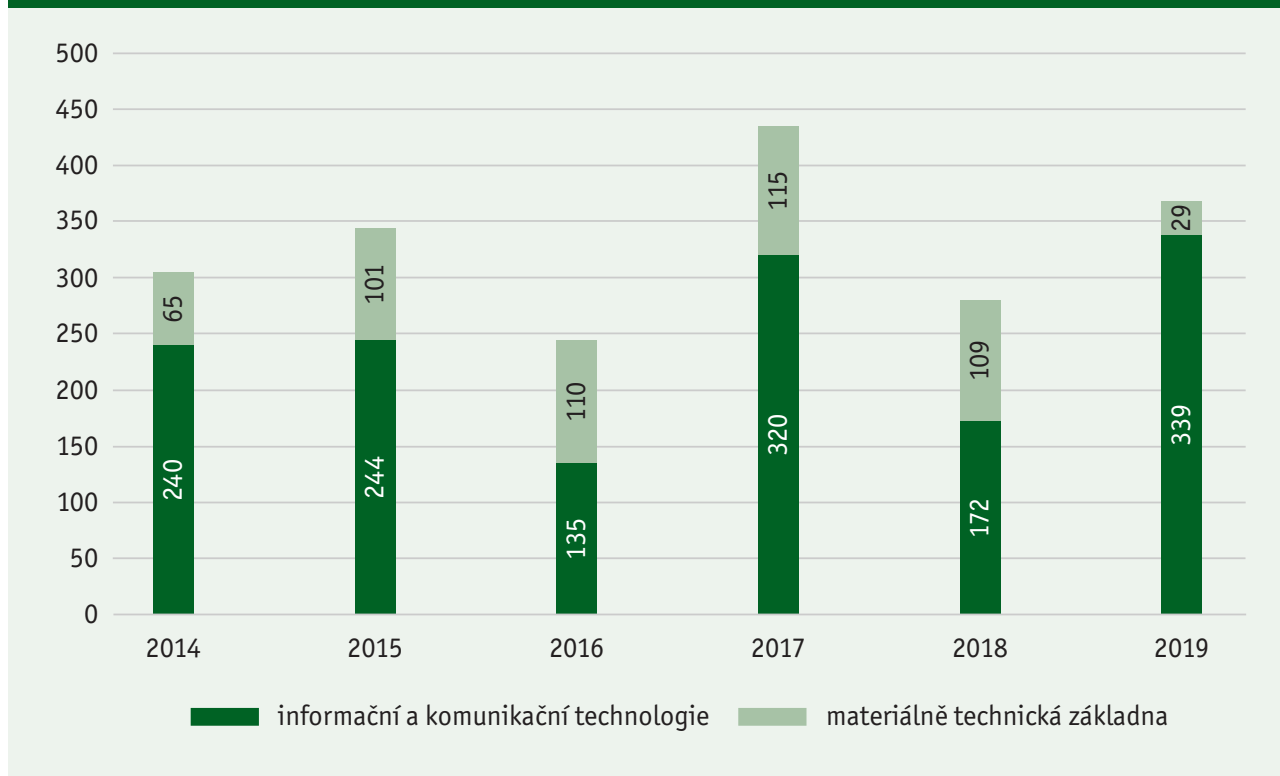
V průběhu roku 2019 uzavřela ČSSZ 4 právní akty týkající se nakládání s nemovitým majetkem.

Ve sledovaném roce byl nemovitý majetek ČSSZ zatížen celkem 69 věcnými břemeny. Nejčastěji se věcné břemeno týkalo zajištění přístupu vlastníka k nemovitosti (chůze, jízda, průchod apod.), popř. uložení a vedení inženýrských sítí.

5.3 VEŘEJNÉ ZAKÁZKY A REGISTR SMLUV

K zajištění svého efektivního provozu ČSSZ vstupuje do závazkových vztahů, uzavírá úplatné smlouvy s dodavateli za účelem pořízení zboží či služeb. Děje se tak prostřednictvím zadávání veřejných zakázek v souladu se zákonem o zadávání veřejných zakázek, přičemž ČSSZ jakožto organizační složka státu vystupuje v tomto procesu jako veřejný zadavatel. Vztahuje se na ni rovněž povinnost uveřejňovat, při splnění podmínek definova-

Graf č. 21: Vývoj realizace investic za programy 113V220 a 013V220 (v mil. Kč)

ných v zákoně o registru smluv, uzavřené smlouvy v registru smluv, tj. informačním systému veřejné správy spravovaném Ministerstvem vnitra.

5.3.1 REGISTR SMLUV

ČSSZ plnila úkoly v agendě zavedené zákonem o registru smluv, přičemž ve sledovaném období bylo v registru smluv uveřejněno 479 smluv (včetně dodatků ke smlouvám) a 477 objednávek uzavřených ČSSZ, které splňovaly podmínky uveřejnění podle zákona o registru smluv. Uvedená čísla zahrnují pouze smlouvy, dílčí smlouvy, dodatky a objednávky nově uzavřené ČSSZ ode dne 1. 1. 2019, zahrnuta do nich nejsou uveřejnění případně souvisejících předchozích smluvních dokumentů (tj. např. dříve uzavřených smluv včetně všech případných předchozích dodatků, rámcových smluv a předchozích dílčích smluv).

5.3.2 VEŘEJNÉ ZAKÁZKY

V režimu zákona o zadávání veřejných zakázek bylo v roce 2019 vyhlášeno celkem 45 veřejných zakázek, z toho 6 bylo zrušeno. V otevřeném řízení bylo vyhlášeno 39 veřejných zakázek (33 na ústředí ČSSZ, 6 na pracovištích ČSSZ), z toho 6 bylo zrušeno; 6 veřejných zakázek bylo vyhlášeno ve zjednodušeném podlimitním řízení (všechny na ústředí ČSSZ). Jiné druhy zadávacího řízení nebyly v roce 2019 využity. V roce 2019 byla rovněž aktualizována interní metodika k zadávání veřejných zakázek.

5.4 ROZVOJOVÉ PROJEKTY

ČSSZ pokračovala v realizaci rozvojových projektů, a to projektů podporovaných jak ze zdrojů Evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF) v rámci výzev programového období 2014–2020, tak ze zdrojů státního rozpočtu, resp. rozpočtu ČSSZ.

5.4.1 PROJEKTY S PODPOROU EVROPSKÉHO SOCIÁLNÍHO FONDU Z OPERAČNÍHO PROGRAMU ZAMĚSTNANOST

V rámci výzvy č. 25 Operačního programu Zaměstnanost probíhala realizace projektu *Projektová kancelář II* (reg. č. CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_025/0006929), jehož cílem byl další rozvoj a používání moderních metod řízení projektů se snahou o optimalizaci řízení celého životního cyklu projektu v rámci celé ČSSZ prostřednictvím institutu Projektové kanceláře ČSSZ. V průběhu realizace závěrečných etap projektu byl kladen důraz zejména na optimalizaci řízení projektů ČSSZ (procesy, role, odpovědnosti), vzdělávání vybraných zaměstnanců ČSSZ v oblasti projektového řízení a v oblasti veřejných zakázek a implementaci softwarového vybavení pro podporu řízení projektů v podmínkách ČSSZ.

V rámci výzvy č. 74 Operačního programu Zaměstnanost byl realizován projekt *Dětská skupina* (reg. č. CZ.03.1.51/0.0/0.0/17_074/0008751). Projekt zařazený v seznamu sledovaných projektů byl v roce 2019 již ve fázi provozu. Vybudované zařízení péče o děti v budově PSSZ s kapacitou dvanácti míst zajišťuje ucelený systém péče o dítě od 1 roku věku do zahájení školní docházky.

5.4.2 PROJEKTY REALIZOVANÉ MIMO ZDROJE EVROPSKÉHO SOCIÁLNÍHO FONDU

Byla zahájena přípravná etapa projektu *Dětská skupina ústředí ČSSZ*. Součástí přípravy bylo vytípení vhodných prostor pro její zřízení v budově ubytovny ČSSZ. Externím subjektem byl dále zpracován návrh projektu úpravy venkovních prostor pro vybudování dětského hřiště. V závěru roku probíhaly administrativní a přípravné práce pro fázi výstavby.

6 INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Informační a komunikační technologie, IIS ČSSZ a jejich řízení jsou organickou součástí procesů ČSSZ a její organizační struktury. Rozvoj informačních a komunikačních technologií a IIS ČSSZ vyžaduje soustavnou implementaci legislativních změn a dále záměrů plynoucích z nových požadavků na podporu procesů v oblasti služeb informačního a komunikačního rozhraní. Z toho, a také z platné legislativy, vyplývá pro ČSSZ jako správce informačního systému veřejné správy a správce prvku kritické informační infrastruktury státu (tj. IIS ČSSZ) povinnost udržovat a rozvíjet tento informační systém a zabezpečovat jeho udržitelnost.

Podpora vykonávání prakticky všech procesů ČSSZ ze strany informačních a komunikačních technologií probíhala i v roce 2019. Tempo využívání nových technologií a míra automatizace a elektronizace procesů zejména v oblasti elektronické komunikace transformují technologickou základnu ČSSZ do obecné platformy, na níž je založena celková funkce ČSSZ, a její spolehlivost, bezpečnost a výkonnost jsou nezbytnou podmínkou plnění úkolů ČSSZ.

Aktivita ČSSZ v oblasti informačních a komunikačních technologií byla ve sledovaném roce zaměřena především na zajištění udržitelnosti využívaných informačních technologií v rámci povinností, které pro ni vyplývají z dlouhodobé strategie budování informačního systému stanovené Informační koncepcí ČSSZ. Důraz byl kladen především na zajištění spolehlivého provozu stávajících informačních a komunikačních technologií a nezbytnou obměnu již opotřebovaných zařízení.

Rozvoj informačních a komunikačních technologií a IIS ČSSZ probíhal spíše v oblasti optimalizace stávajících subsystémů a aplikační podpory včetně zajištění implementace legislativních změn. K významnému rozvoji došlo realizací nových požadavků na podporu procesů v oblasti služeb informačního a komunikačního rozhraní.

ČSSZ se také vyjadřovala ke koncepčním materiálům souvisejícím s Informační koncepcí ČR, zejména v oblasti strategických cílů a úkolů ČSSZ v rámci rozvoje eGovernmentu ČR. I nadále v souladu se základními koncepčními materiály a v návaznosti na rezortní požadavky byly zpracovávány podklady pro dlouhodobé plánování financování rozvoje informačních a komunikačních technologií. Ve sledovaném roce bylo dále zajišťováno plánování finančních prostředků a jejich konsolidace dle provozních potřeb tak, aby byl kvalifikovaně udržován a rozvíjen provoz jednot-

livých agend v souladu s aktuálními potřebami a finančním plánem investic do vybraných oblastí informačních a komunikačních technologií pro další období.

V souladu se základními koncepčními materiály a v návaznosti na strategické cíle ČSSZ byly zpracovávány materiály pro dlouhodobé plánování financování rozvoje IKT.

V roce 2019 byl sestavován finanční plán investic a provozních výdajů do vybraných oblastí IKT pro období 2020–2022. Jedná se zejména o vývoj a rozvoj aplikačního a programového vybavení v souvislosti s legislativními změnami a obnovu a rozvoj hardwarové základny pro kvalitní zabezpečení plynulého provozu aplikací a plánovaných projektů. Bylo prováděno průběžné vyhodnocování čerpání provozních a investičních finančních prostředků.

Pro podporu a rozvoj informačních a komunikačních technologií a IIS ČSSZ byla v návaznosti na termíny ukončování rámcových smluv postupně realizována výběrová řízení pro jednotlivé okruhy subsystémů a aplikačních skupin. Jednalo se o 18 rámcových dohod.

6.1 KONCEPCE A SYSTÉMOVÁ INTEGRACE

Pro zajišťování konzistence a koordinace subsystémů v rámci IIS ČSSZ byly využívány úzce odborné konzultace s dosavadním externím poskytovatelem v oblastech systémové integrace, projektové kanceláře, bezpečnosti informací a implementace systému řízení služeb informačních a komunikačních technologií do vyčerpání smluvních možností. Proto bylo v uplynulém období důležitým úkolem vyřešení situace ohledně poskytovatele poradenských služeb pro oblast informačních a komunikačních technologií se zaměřením na systémovou integraci, problematiku jejich řízení, enterprise architekturu a bezpečnost. Tento úkol byl splněn uzavřením rámcové dohody na 24 měsíců, čímž byly vytvořeny předpoklady pro další rozvoj koncepční činnosti v oblasti informačních a komunikačních technologií ČSSZ.

V návaznosti na usnesení vlády č. 889/2015 plnila ČSSZ povinnost jako správce IIS ČSSZ předkládat odboru Hlavního architekta eGovernmentu Ministerstva vnitra žádosti o stanovisko k zamýšleným projektům v rámci rozvoje spravovaného IIS ČSSZ. V roce 2019 bylo v návaznosti na připravovanou výběrová řízení (rámcové dohody) uplatněno 19 žádostí, z nichž 16 bylo vyřízeno s kladným stanoviskem, zbývající byly v řízení. Od roku 2016 bylo do konce roku 2019 uplatněno více než 60 žádostí a pouze jediná žádost byla po dohodě stažena, k ostatním vyřízeným bylo vydáno souhlasné stanovisko.

V návaznosti na strategické dokumenty eGovernmentu k rozvoji veřejné správy do roku 2020 a Informační koncepci ČR trval také cíl zefektivňování řízení IIS ČSSZ. Probíhala spolupráce na materiálech podle požadavků MPSV pro projednávání ve vedení MPSV k problematice informačních a komunikačních technologií a IIS ČSSZ, podkladů pro jednání výboru pro sociální politiku Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky a jeho podvýboru pro informační systémy v sociální oblasti. Byly také zpracovány podklady za ČSSZ pro vypracování materiálu *Návrhy nových záměrů do programu Digitální Česko*. Rovněž probíhala součinnost při realizaci některých resortních projektů, mimo jiné i v případě nejvýznamnějšího resortního projektu pro ČSSZ – nového systému důchodových agend (NSDA).

V červenci 2019 dospěly do realizační fáze projekty EESSI. K termínu 1. 1. 2020 bylo připraveno uvedení projektu eNeschopenka do „ostrého“ provozu včetně nezbytných změn souvisejících subsystémů. Dále byl zpracován materiál *Koncepce obnovy a rozvoje hardwarové infrastruktury Integrovaného informačního systému ČSSZ* a materiál *Návrh postupu zavedení urgentních opatření proti přetěžování centrálního datového úložiště*, který se zabývá koncepcí infrastruktury IIS ČSSZ na příštích 5 let a operativními opatřeními na zajištění výkonu a kapacit důležitých oblastí IIS ČSSZ.

Průběžně byly aktualizovány vnitřní předpisy a standardy pro oblast informačních a komunikačních technologií ČSSZ a dále byla zabezpečována spolupráce v oblasti kybernetické bezpečnosti.

6.2 INFRASTRUKTURA A HARDWARE

Ve sledovaném období byly provedeny další kroky k rozvoji klíčových oblastí infrastruktury IIS ČSSZ. Především byl kladen důraz na zabezpečení jeho vyšší spolehlivosti, což je hlavní předpoklad pro zajištění kvalitních služeb. Jedním z těchto kroků byla postupná modernizace a optimalizace aplikační, databázové a infrastrukturní vrstvy.

V rámci modernizace centrálního datového úložiště byla v roce 2019 posílena zálohovací oblast. K uspokojení rostoucích požadavků aplikačního a programového vybavení byly nasazeny všechny rezervy procesorového výkonu databázových serverů. Nadále pokračovala postupná virtualizace aplikační vrstvy a na konci roku bylo virtualizováno více než 95 % všech serverů. V aplikační vrstvě proběhla konsolidace a optimalizace virtuálních serverů. Aplikační vrstva byla posílena novou generací fyzických serverů, na kterých jsou provozovány virtuální servery aplikační vrstvy a vrstvy informačního

a komunikačního rozhraní. Rovněž byla zahájena realizace projektu obměny chlazení datového centra.

U datové sítě proběhly zásadní změny v datových centrech, přičemž došlo k nasazení nových aktivních prvků a veškerá infrastruktura v aplikační a databázové vrstvě byla převedena na virtuální infrastrukturu. V oblasti informačního a komunikačního rozhraní byla zahájena příprava na rozsáhlou výměnu tzv. loadbalancerů a firewallů, která proběhne v první polovině roku 2020. Pokračovala i výměna koncových přepínačů pro připojení uživatelů, což přineslo navýšení rychlosti připojení na 1 Gb/s a také zvýšení spolehlivosti.

V oblasti infrastruktury na lokalitách pokračovala obměna serverů za konvergovanou (sjednocenou) infrastrukturu. Tato obměna by měla pokračovat i v roce 2020.

Ve sledovaném roce dále proběhl tzv. proof of concept na migraci stávajících agend OSVČ (a některých dalších služeb) na nový hardware. Po jeho úspěšném dokončení proběhla první etapa obnovy serverů Solaris. Rovněž došlo i k posílení/navýšení hardwarových zdrojů pro oblast ePortálu ČSSZ. To bylo nutné kvůli realizaci projektu eNeschopenka a začlenění jednotného portálového řešení práce a sociálních věcí do ePortálu ČSSZ.

V rámci ukončení podpory Windows 2008R2 proběhla migrace doménových řadičů na Windows server 2016. Vedle správy a provozování vlastní hardwarové technické základny byla ve sledovaném roce věnována pozornost oblasti správy systémového a ostatního softwaru, licenční politice ČSSZ a konsolidaci správy a evidence licencí.

Faktory významně ovlivňující infrastrukturu jsou prudký nárůst objemu ukládaných a zpracovávaných dat v důsledku probíhajícího rozvoje elektronizace a zpracování dokumentů. Důsledkem této skutečnosti jsou vysoké nároky na posilování kapacit na ukládání dat, mohutnost výpočetního výkonu a výkonnost komunikačních sítí, takže jsou zejména počátkem roku přetěžovány. Dále je to technické opotřebování technologií a zastarávání řešení, kterému neodpovídalo tempo obnovy těchto technologií.

Probíhají práce na vytvoření koncepce postupu obnovy technologické základny v příštích pěti letech a zmíněné materiály *Koncepce obnovy a rozvoje hardwarové infrastruktury IIS ČSSZ* a *Návrh postupu zavedení urgentních opatření proti přetěžování centrálního datového úložiště* jsou projednávány.

6.3 APLIKAČNÍ PODPORA

V rámci IIS ČSSZ je aplikační podpora uspořádána podle procesů do oblastí a v rámci oblastí jsou definovány podle věcného zaměření jednotlivé subsystémy a aplikační skupiny (aplikace).

6.3.1 SUBSYSTÉM AGEND DŮCHODOVÉHO POJIŠTĚNÍ

Úpravy stávajícího subsystému aplikačního a programového vybavení důchodových agend (legislativní úpravy a optimalizace) jsou zabezpečovány vlastním vývojem na platformě mainframe. Úpravy proběhly na třetině aplikačního a programového vybavení a byly vytvořeny dvě nové aplikace. Z důvodu potřeby nových požadavků v EESSI byly do důchodové oblasti implementovány změny v souvislosti s novým způsobem zpracování pozůstalostních důchodů. Bylo upraveno uživatelské prostředí pro možnost rozlišení desetimístného a devítimístného rodného čísla.

Od března 2019 byla nasazena nová verze aplikačního programového vybavení umožňující automatizované vyřizování žádostí o starobní důchod, kde není splněna podmínka důchodového věku a potřebné doby pojištění.

Pro zajištění valorizace důchodů byl implementován nový způsob výpočtu – procentní výměra některých důchodů a dávek se nově zvyšovala nejen na základě procenta nebo s dosažením věku 85 let, ale také o dodatečnou částku. Před samotným zpracováním valorizace proběhlo ve všech evidencích důchodů doplnění potřebných údajů, aby dodatečná částka byla správně přiznávána. Tato změna se dotkla celého subsystému aplikačního programového vybavení důchodových agend.

Koncem roku byla OSSZ a Klientskému centru ústředí ČSSZ předána nová verze výpočtového modulu pro informativní výpočet důchodu s regulárními hodnotami pro výpočty starobního nebo invalidního důchodu s datem přiznání v roce 2020. Verze byla doplněna o nové fiktivní údaje pro stanovení predikcí u výpočtů v období data přiznání od roku 2021 do roku 2025. Aplikace využívá stejných principů zpracování jako při výpočtu důchodů.

Aplikace Portál důchodové agendy byla upravována v závislosti na legislativních a jiných požadavcích a byla rovněž rozšířena o přístup do nových tří aplikací. První z těchto aplikací nabízí a zobrazuje data o zařízeních sociálních služeb. Další dvě aplikace byly vytvořeny na základě potřeby po zavedení nového způsobu zpracování pozůstalostních důchodů, kdy je nově prostřednictvím těchto aplikací umožněno podle rodného čísla „zemřelého“ či „jiného příjemce“ dohledat a zobrazit případy související se „zemřelým“, resp. s „jiným příjemcem“.

Od října 2019 byly spuštěny nové verze aplikačního programového vybavení týkající se žádostí o důchodovou dávku a rozhodování o nárocích na dávky důchodového pojištění, jejichž součástí bylo zajištění další etapy implementace formulářů Evropské unie pro výměnu dat, tzv. důchodových strukturovaných evropských dokumentů, a to

včetně přípravy na následnou integraci s aplikačním programovým vybavením EESSI. Aplikační podpora byla zajištěna pro strukturovaný evropský dokument žádosti o pozůstalostní důchod, žádosti o invalidní důchod a zprávy o pojistné historii. Všechna data z těchto formulářů byla automatizovaně využita pro navazující zpracování v aplikačním programovém vybavení k rozhodování o nárocích na dávky důchodového pojištění.

6.3.2 SUBSYSTÉM AGEND NEMOCENSKÉHO POJIŠTĚNÍ

V oblasti zajištění rozvoje aplikačního programového vybavení pro agendu nemocenského pojištění byly realizovány úpravy programového vybavení související s legislativními změnami.

Zásadní změnu do aplikační podpory této agendy přináší již zmíněný projekt eNeschopenka. Plnohodnotnému zprovoznění projektu eNeschopenka tudíž musela předcházet implementace změn pro možnost napojení lékařských softwarových řešení k ověření komunikace s ČSSZ. Od 1. 1. 2020 byla eNeschopenka úspěšně nasazena do ostrého provozu. Rovněž bylo vystaveno rozhraní pro další možnost vývoje lékařských softwarových řešení a proběhla implementace nezbytných legislativních úprav. Dochází zde k přímému vstupu z aplikací lékařských pracovišť, která vystavují eNeschopenku s příslušným agendovým subsystémem, a k propojení na systémy ostatních účastníků procesu. Jedná se o integrované řešení v rámci veřejné správy, jež propojuje agendový systém výplaty dávek ČSSZ se systémy ostatních účastníků procesu přes komunikační rozhraní IIS ČSSZ.

6.3.3 OSTATNÍ SUBSYSTÉMY A APLIKAČNÍ SKUPINY

V aplikační podpoře pro centrální výběr pojistného od zaměstnavatelů, nemocenského pojištění OSVČ a zahraničních zaměstnanců byly zajištěny legislativní změny úpravou modulu nemocenského pojištění OSVČ. Z důvodu konce účinnosti původního smluvního vztahu byl vysooutěžěn nový dodavatel a zahájeny přípravy k převzetí aplikační podpory do jeho odpovědnosti. Součástí této aplikace je i modul podporující výběr pojistného osob dobrovolně účastných důchodového pojištění.

Pro podporu výběru pojistného důchodového pojištění OSVČ se používají lokální aplikace. V roce 2019 bylo rozhodnuto zajistit řádný smluvní dodavatelský vztah novou soutěží, aby aplikace mohla být nadále provozována v běžném režimu, na dobu 24 měsíců.

V souladu s požadavky projektu eNeschopenka byly provedeny úpravy a rozšíření oblasti napojení IIS ČSSZ

na informační systém základních registrů a kmenových evidencí pro zajištění naplnění nového registru lékařů a jeho validních aktualizací. Dále byly implementovány úpravy dle potřeb projektu EESSI a nezbytné legislativní změny.

V oblasti ekonomicko-správních agend byla na základě požadavku odboru hlavního architekta eGovernmentu Ministerstva vnitra pro tuto oblast samostatně zpracována žádost o stanovisko k realizaci aplikačního programového vybavení a specifikován jeho účel, tj. zajistit splnění legislativních změn a realizaci požadavků věcných organizačních útvarů a souvisejícího aplikačního a programového vybavení v souladu s IIS ČSSZ pro oblast pojistných a nepojistných dávek a v návaznosti na obecné povinnosti organizačních složek státu.

V roce 2019 byly realizovány rozsáhlé úpravy v souvislosti s projektem eNeschopenka – integrovaným řešením dosavadního vícedílného formuláře. Zejména byly připraveny pracovní postupy pro nové služby e-Podání pro poskytovatele zdravotních služeb a byl zajištěn paralelní běh po přechodné období souběžného příjmu stávajících a nových eNeschopenek v průběhu roku 2020.

V uplynulém roce 2019 bylo implementováno nové rozhraní na elektronickou spisovou službu podle nového národního standardu aplikačního programového rozhraní (API) a spuštěno obecné rozhraní pro vypravování datových zpráv, které se využije pro odesílání informací o dočasné pracovní neschopnosti zaměstnavatelům do jejich datových schránek.

V souvislosti s eNeschopenkou byla výrazně optimalizována výkonnost celého systému, protože se v roce 2020 očekával více než dvojnásobný nárůst zatížení.

V návaznosti na rozšiřující se elektronizaci vznikala masivní nárůst dat, která jsou zapisována do systému pro správu dokumentů.

V roce 2019 byla realizována integrace agendy aplikačního programového vybavení EESSI a elektronické spisové služby. V druhé polovině roku 2019 byla dále realizována integrace aplikačního programového vybavení elektronické spisové služby s aplikací eNeschopenka, a to rozšířením o funkcionality zasílání notifikačních zpráv z aplikačního programového vybavení eNeschopenka zaměstnavatelům do datových schránek určených zaměstnavatelem za každé rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti. Notifikace jsou zasílány na vyžádání zaměstnavatelů.

Oblast dalších průřezových podsystémů se soustřeďovala především na stabilní vývoj a údržbu systému.

V roce 2019 probíhala průběžná úprava zveřejněných formulářů v návaznosti na změny legislativy, požadavky na vylepšení od metodických garantů a technické záležitosti (změny v podporovaných internetových pro-

hlížečích, v pravidlech pro domény e-mailových adres apod.). Systém byl rovněž rozšířen o 10 nových interaktivních formulářů, z toho polovinu tvořily nové formuláře pro poskytovatele zdravotních služeb a zaměstnavatele zavedené pro potřeby nové eNeschopenky.

Po celý rok 2019 probíhaly práce na úpravě informačního a komunikačního rozhraní pro zabezpečení elektronické komunikace mezi poskytovateli zdravotních služeb, ČSSZ, jinými orgány nemocenského pojištění a zaměstnavateli. Jak již bylo uvedeno v kapitole 6.3.2, tímto projektem dochází k přímému vstupu z aplikací lékařských pracovišť, která vystavují eNeschopenku, do agendového subsystému agend nemocenského pojištění ČSSZ a k propojení na systémy ostatních účastníků procesu. Jedná se o integrované řešení v rámci veřejné správy, jež propojuje agendový systém výplaty dávek ČSSZ se systémy ostatních účastníků procesu přes komunikační rozhraní IIS ČSSZ. Na toto rozhraní bylo nutné integrovat i připojení Státního ústavu pro kontrolu léčiv, který poskytuje službu pro přihlašování poskytovatelům zdravotních služeb do B2B komunikace prostřednictvím certifikátu vytvořeného pro projekt eRecept, a Ústavu zdravotnických informací a statistiky České republiky, od něhož ČSSZ přebírá údaje o poskytovatelích zdravotních služeb a jejich odbornosti. Pro poskytovatele zdravotních služeb bylo vybudováno B2B rozhraní a nová portálová aplikace eNeschopenka pro příjem elektronických podání eNeschopenek a souvisejících žádostí na LPS. Pro vývojáře lékařského softwarového řešení byl na jaře zveřejněn popis rozhraní, ve dnech 27. 3. a 16. 5. 2019 proběhly konference. Od června 2019 bylo provozováno testovací prostředí pro vývoj eNeschopenek. Chystané změny byly prezentovány vývojářům mzdových softwarových řešení i na konferenci 20. 6. 2019. Ti mohli testovat nové služby informací eNeschopenky od začátku září 2019.

Koncem roku byl spuštěn fiktivní provoz eNeschopenky, aby si lékaři mohli portálovou aplikaci nebo svůj upravený software vyzkoušet ještě před „ostrým“ spuštěním k 1. 1. 2020. Dále bylo vybudováno speciální rozhraní a služby pro předávání eNeschopenek na jiné nositele nemocenského pojištění. Šlo o náročné řešení, které na jedné straně vyžadovalo velké úsilí na koordinaci řady organizací z hlediska nastavení příslušných procesů, na druhé straně byla nutná koordinace vývojových týmů, aby bylo dosaženo souladu předávaných dat a návaznosti celé řady aplikací. Jedná se o řešení, které dále prohlubuje začlenění IIS ČSSZ do systému kooperace různých organizací a jejich informačních systémů.

V rámci realizace nařízení eIDAS ČSSZ průběžně připravovala svůj IIS ČSSZ na povinnost uznávat pro své

online služby prostředky pro elektronickou identifikaci fyzických a právnických osob, tzv. oznámených systémů, a to prostřednictvím nové aplikace Systém pro správu identit a pověření a integraci informačního a komunikačního rozhraní na národní bod zřizovaný pro Českou republiku Ministerstvem vnitra. Napojením na národní bod (portál eIdentity) je ČSSZ umožněno poskytovat online služby ePortálu ČSSZ klientům identifikovaným dle nařízení eIDAS.

Během přípravy a implementace obecného nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR) v rámci informačních a komunikačních technologií ČSSZ byl zajištěn výklad tohoto nařízení a proběhla kategorizace aplikací mapující přístup k jednotlivým skupinám osobních údajů. Dále byla provedena analýza a úprava smluvních vztahů s dodavateli a s těmi, kteří přicházejí do styku s osobními daty. V souvislosti s obecným nařízením o ochraně osobních údajů (GDPR) byly provedeny dílčí úpravy aplikačního programového vybavení v návaznosti na požadavky metodických útvarů, např. úprava některých interaktivních formulářů.

Vedle správy a provozování vlastní hardwarové technické základny byla i v roce 2019 věnována pozornost oblasti správy systémového a ostatního softwaru, licenční politice ČSSZ a konsolidaci správy a evidence licencí. Za účelem posilování informačních a komunikačních systémů pro zajištění kvalitní správy a výkonu agend sociálního pojištění a naplnění požadavků zákona o kybernetické bezpečnosti byly spravovány a podle potřeby průběžně smluvně zajišťovány potřebné licence.

Pro zajištění licenční shody v souladu s právními předpisy byl realizován projekt implementace softwarového nástroje pro správu licencí a kvalitní řízení rizik v oblasti softwarového hospodářství, tzv. Software Asset Management. Tento projekt je nyní ve fázi ověřovacího provozu.

V květnu byl spuštěn web ČSSZ v novém designu s nově strukturovaným obsahem. V červenci byl spuštěn nový intranet ČSSZ, který nahradil již nevyhovující intranet z roku 2003. Nový intranet ČSSZ je vlastním dílem zaměstnanců ČSSZ za pomoci redakčního systému s otevřeným zdrojovým kódem.

6.4 KYBERNETICKÁ BEZPEČNOST

ČSSZ pro zajištění kybernetické bezpečnosti spravovaného informačního systému kritické informační infrastruktury, tj. IIS ČSSZ, zavádí a provádí bezpečnostní

opatření podle právních předpisů upravujících kybernetickou bezpečnost a podle provozních a bezpečnostních potřeb ČSSZ. ČSSZ má nástroje a schopnosti pro zajištění kybernetické bezpečnosti informačního systému kritické informační infrastruktury IIS ČSSZ, jehož je správcem, podle právních předpisů upravujících kybernetickou bezpečnost.

ČSSZ zpřesnila zavedené vnitřní postupy ohledně reagování na bezpečnostní opatření varování o hrozbě v oblasti kybernetické bezpečnosti týkající se IIS ČSSZ anebo poskytování online elektronických služeb ČSSZ prostřednictvím Informačního a komunikačního rozhraní ČSSZ. V oblasti připravenosti ČSSZ na bezpečnostní ochranná opatření za účelem zvýšení ochrany informačního systému kritické informační infrastruktury IIS ČSSZ anebo dostupnosti a spolehlivosti online elektronických služeb poskytovaných ČSSZ nedošlo k zásadním změnám, ČSSZ zpřesnila připravené vnitřní postupy.

ČSSZ zavedla a provádí záměrnou a standardní ochranu osobních údajů, jejichž je správcem, k zajištění práv subjektů údajů. K tomu ČSSZ zpřesnila zavedená a prováděná bezpečnostní opatření a byly aktualizovány základní nástroje řízení s ohledem na změny právních předpisů a zajištění úrovně zabezpečení odpovídající danému riziku.

Bezpečnostní situace v oblasti kybernetické bezpečnosti v ČSSZ a OSSZ byla ve sledovaném roce hodnocena jako stabilizovaná.

ČSSZ s ohledem na zavedený systém řízení bezpečnosti informací o sociálním zabezpečení ve státech Evropské unie zajistila integraci systému řízení bezpečnosti informací pro přístupový bod, tzv. Access Point ČSSZ, do procesů ČSSZ a OSSZ, v rámci klasifikace dat systému EESSI, tzn. pro nejvyšší úroveň citlivosti dat v hranici systému řízení bezpečnosti informací a dat v ČSSZ.

ČSSZ zajišťuje a provádí zabezpečení osobních údajů, jejichž je správcem, zpracovává je s použitím informačního systému kritické informační infrastruktury IIS ČSSZ na úrovni podle obecného nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR) a dále podle provozních a bezpečnostních potřeb ČSSZ. Kontrolní činností byla ověřována shoda zavedených a prováděných bezpečnostních opatření ČSSZ s požadavky obecného nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR) a vnitrostátních právních předpisů. Při kontrole provedené v souvislosti s poskytováním online elektronických služeb ČSSZ podle platných právních předpisů nebyly dozorovým orgánem zjištěny neshody s právními předpisy a nebylo uloženo žádné nápravné opatření.

SEZNAM ZKRATEK

B2B	business-to-business komunikace, tj. služby jiným orgánům
ČR	Česká republika
ČSSZ	Česká správa sociálního zabezpečení
EESSI	elektronická výměna informací o sociálním zabezpečení
ESIP	Evropské asociace nositelů sociálního pojištění
EUMASS	Evropské asociace posudkových a revizních lékařů
IIS	integrovaný informační systém
LPS	lékařská posudková služba
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MSSZ Brno	Městská správa sociálního zabezpečení Brno
OSSZ	okresní správa sociálního zabezpečení, popř. okresní správy sociálního zabezpečení včetně PSSZ a MSSZ Brno
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná
otcovská	dávka otcovské poporodní péče
pojistné	pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti
PSSZ	Pražská správa sociálního zabezpečení
vedoucí zaměstnanec	státní zaměstnanec jmenovaný na služební místo představeného podle zákona o státní službě nebo zaměstnanec jmenovaný na pracovní místo vedoucího zaměstnance podle zákoníku práce
zaměstnanec	státní zaměstnanec ve služebním poměru podle zákona o státní službě nebo zaměstnanec v pracovněprávním vztahu podle zákoníku práce
zákon o finanční kontrole	zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů
zákon o státní službě	zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů
zákoník práce	zákon č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů
zákon o nemocenském pojištění	zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů
zákon o státním rozpočtu ČR na rok 2019	zákon č. 336/2018 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2019

zákon o důchodovém pojištění	zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů
nový občanský zákoník	zákon č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů
insolvenční zákon	zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů
občanský soudní řád	zákon č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů
daňový řád	zákon č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů
zákon o svobodném přístupu k informacím	zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů
zákon o rozpočtových pravidlech	zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů
zákon o registru smluv	zákon č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (zákon o registru smluv), ve znění pozdějších předpisů
zákon o zadávání veřejných zakázek	zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů
zákon o kybernetické bezpečnosti	zákon č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti a o změně souvisejících zákonů (zákon o kybernetické bezpečnosti), ve znění pozdějších předpisů
zákon č. 164/2019 Sb.	zákon č. 164/2019 Sb., kterým se mění zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 259/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů a další související zákony ve znění pozdějších předpisů a některé další zákony
zákon č. 35/2019 Sb.	zákon č. 35/2019 Sb., kterým se mění zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 150/2017 Sb., o zahraniční službě a o změně některých zákonů (zákon o zahraniční službě)
zákon č. 244/2019 Sb.	zákon č. 244/2019 Sb., kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů
zákon č. 31/2019 Sb.	zákon č. 31/2019 Sb., kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 296/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů a některé další zákony

zákon č. 582/1991 Sb.	zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů
zákon č. 589/1992 Sb.	zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů
zákon č. 217/1994 Sb.	zákon č. 217/1994 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky některým obětem nacistické perzekuce, ve znění pozdějších předpisů
zákon č. 39/2000 Sb.	zákon č. 39/2000 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky příslušníkům československých zahraničních armád a spojeneckých armád v letech 1939 až 1945, ve znění pozdějších předpisů
zákon č. 261/2001 Sb.	zákon č. 261/2001 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky účastníkům národního boje za osvobození, politickým vězňům a osobám z rasových nebo náboženských důvodů soustředěným do vojenských pracovních táborů a o změně zákona č. 39/2000 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky příslušníkům československých zahraničních armád a spojeneckých armád v letech 1939 až 1945, ve znění pozdějších předpisů
zákon č. 172/2002 Sb.	zákon č. 172/2002 Sb., o odškodnění osob odvezených do SSSR nebo do táborů, které SSSR zřídil v jiných státech, ve znění pozdějších předpisů
zákon č. 357/2005 Sb.	zákon č. 357/2005 Sb., o ocenění účastníků národního boje za vznik a osvobození Československa a některých pozůstalých po nich, o zvláštním příspěvku k důchodu některým osobám, o jednorázové peněžní částce některým účastníkům národního boje za osvobození v letech 1939 až 1945 a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
zákon č. 108/2009 Sb.	zákon č. 108/2009 Sb., o jednorázové peněžní částce nahrazující příplatek k důchodu a zvláštní příspěvek k důchodu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
zákon č. 262/2011 Sb.	zákon č. 262/2011 Sb., o účastnících odboje a odporu proti komunismu, ve znění pozdějších předpisů
zákon č. 219/2000 Sb.	zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů
zákon č. 373/2011 Sb.	zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů
vyhláška č. 62/2001 Sb.	vyhláška č. 62/2001 Sb., o hospodaření organizačních složek státu a státních organizací s majetkem státu, ve znění pozdějších předpisů
nařízení vlády č. 260/2019 Sb.	nařízení vlády č. 260/2019 Sb., o výši všeobecného vyměřovacího základu za rok 2018, přepočítacího koeficientu pro úpravu všeobecného vyměřovacího základu za rok 2018, redukčních hranic pro stanovení výpočtového základu pro rok 2020 a základní výměry důchodu stanovené pro rok 2020 a o zvýšení důchodů v roce 2020

nařízení vlády č. 213/2018 Sb.	nařízení vlády č. 213/2018 Sb., o výši všeobecného vyměřovacího základu za rok 2017, přepočítacího koeficientu pro úpravu všeobecného vyměřovacího základu za rok 2017, redukčních hranic pro stanovení výpočtového základu pro rok 2019 a základní výměry důchodu stanovené pro rok 2019 a o zvýšení důchodů v roce 2019
nařízení vlády č. 212/2018 Sb.	nařízení vlády č. 212/2018 Sb., o zvýšení příplatků k důchodu v roce 2019
nařízení vlády č. 320/2018 Sb.	nařízení vlády č. 320/2018 Sb., kterým se pro účely příspěvku na bydlení ze státní sociální podpory pro rok 2019 stanoví výše nákladů srovnatelných s nájemným, částek, které se započítávají za pevná paliva, a částek normativních nákladů na bydlení
nařízení vlády č. 91/2019 Sb.	nařízení vlády č. 91/2019 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 595/2006 Sb., o způsobu výpočtu základní částky, která nesmí být sražena povinnému z měsíční mzdy při výkonu rozhodnutí, a o stanovení částky, nad kterou je mzda postižitelná srážkami bez omezení (nařízení o nezabavitelných částkách)
nařízení vlády č. 622/2004 Sb.	nařízení vlády č. 622/2004 Sb., o poskytování příplatku k důchodu ke zmírnění některých křivd způsobených komunistickým režimem v oblasti sociální, ve znění pozdějších předpisů
vyhláška č. 149/2013 Sb.	vyhláška č. 149/2013 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 418/2001 Sb., o postupech při výkonu exekuční a další činnosti, ve znění pozdějších předpisů
vyhláška č. 161/1998 Sb.	vyhláška č. 161/1998 Sb., o promíjení penále správami sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů
vyhláška č. 79/2013 Sb.	vyhláška č. 79/2013 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách (vyhláška o pracovnělékařských službách a některých druzích posudkové péče), ve znění pozdějších předpisů
koordináční nařízení Evropské unie	nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 ze dne 16. září 2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení
nařízení eIDAS	nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES
obecné nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR)	nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů)
nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 2015/848	nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/848 ze dne 20. května 2015 o insolvenčním řízení

nařízení Evropského parlamentu a Rady 2018/1724	nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1724 ze dne 2. října 2018, kterým se zřizuje jednotná digitální brána pro poskytování přístupu k informacím, postupům a k asistenčním službám a službám pro řešení problémů a kterým se mění nařízení (EU) č. 1024/2012
usnesení vlády č. 379/2018	usnesení vlády České republiky ze dne 19. června 2018 č. 379 k přípravě státního rozpočtu České republiky na rok 2019 a střednědobého výhledu na léta 2020 a 2021
usnesení vlády č. 889/2015	usnesení vlády České republiky ze dne 2. listopadu 2015 č. 889 k dalšímu rozvoji informačních a komunikačních technologií služeb veřejné správy

